

85

Constitucion 3 edic.
18

2018

2.985

2018
XXVIII-6

12017
13

Juan Manuel Jazay

Don Juan de Haro

Baron de la Torre
Buckar Terboke

Maxim
CONSTITUTIONES
ORDINIS
PRAEMONSTRATENSIS
CONGREGATIONIS
HISPANICAE,
QUIBUS ADIECTA EST
REGVLA
SANCTI AVGVSTINI,
EIVSDEM ORDINIS
LEGISLATORIS.

SEGOVIÆ:
APVD SEBASTIANVM
Rodriguez,
ANNO M.DCCVIII.

CONSTITUTIONS

OF THE

STATE OF

NEW YORK

AS REVISED

TO THE

REVISION

OF THE

CONSTITUTION

OF THE

STATE

OF NEW YORK

1894

ALBANY

Prodit bis nostri iuris distinctio bina:

Prima virum ponit moderantem culmina rectè.

Ordinat officijs aptosque secunda ministros.

Tempora disponit, celebrat quoque ritus.

Quarta premit vinculis fontes, culpasque fatetur.

His ergo clavis gaudentes vecta quadrigis.

Intra stellantis fertur penetralia cæli.

Progenies Norberti, ipso aurigante magistro.

AD PRIMVM LECTOREM.

Postquam satis accuratam, candidè Lector, quam in castigandis, corrigendis, ac emendandis Constitutionibus adhibuimus diligentiam; deteris plurimis, quibus denigrabantur erroribus, quia in multis circa proprietatem sensus, in non paucis circa validitatem vocum, & passim circa numeros marginales, puncta, & commata deficiebant, ita ut omnis earum structura non parùm turbaretur; ecce nobis ex adversò (præter alias causas) peccantis præli nequivimus iteratam effugere consuetudinem, quin in subiecta prolaberemur errata. Quapropter utilitati prospicientes hic ea subscribimus, ut si quando lectio pronuntianda fuerit; prius inspicias numeros, intra quos ipsa concluditur, postea verò eosdem consulas in hac pagella respondentes, ubi habes correctum

quidquid in corpore opusculi erit emendandum. Vale
atque in hunc modum vtere.

IN BVLLA.

- Num. 7. lin. 5. Præmonstratenses, lege Præmonstratensibus
num. 10. lin. 8. intercedendi, lege interdicendi.
num. 10. lin. 11. iusta, lege iuxta.
num. 15. lin. 10. licetè, lege licitè.
num. 19. lin. 21. proprio, lege proprio.

IN DISTINCTIONE PRIMA.

- Num. 29. lin. 5. de mortuorum, lege demortuorum.
num. 33. lin. 10. absente, lege absente.
num. 35. lin. 10. privationis, lege privationis.
num. 39. lin. 17. ministero, lege ministerio.
num. 45. lin. 11. obedientia, lege obedientia.
num. 51. lin. 4. quod sunt, lege quos sunt.
num. 57. lin. 2. subditis, lege subditis.
num. 71. lin. 10. causis, lege causis.
num. 108. lin. 9. dispensationes, lege dispensationes.
num. 113. lin. 5. ad, lege ad.
num. 144. lin. 11. si, lege si.
num. 154. lin. 11. Canticum, lege Canticum.
num. 181. lin. 8. adimarum, lege animarum.
num. 188. lin. 8. servitium, lege servitium.

IN DISTINCTIONE SECUNDA.

- Num. 200. lin. 2. eorum aliquam, forte legendum est: earum aliquam. Etenim sicut in hac, ita, & in alijs dictionibus, ad certitudinem desideravimus exemplaria.

- num. 205. lin. 15. officiorum, lege officiorum.
 num. 227. lin. 7. abscibatur, lege adscribatur. Ibidem in
 titulo Cap. 8. de Hebdomacario, lege Hebdomadario.
 num. 229. lin. 6. linreaminia, lege linreamina.
 num. 242. lin. 4. actibus, lege icibus.
 num. 251. lin. 19. Sacerdos, lege Sacardotes,
 num. 253. lin. 20. infaascriptos, lege infraascriptos.

IN DISTINCTIONE TERTIA.

- Num. 268. lin. 11. adsecandum, lege ad secundum.
 num. 311. lin. 9. iuxta, lege iusta.

IN DISTINCTIONE QUARTA.

- Num. 361. lin. 21. potus, lege potius, vt in impressioni-
 bus anteactis, sed forte legendum est potum.
 num. 365. lin. 28. Refectoris, lege Rectoris.
 num. 384. lin. 10. obdientiam, lege obedientiam.

PENTASTICON AD FRATRES.

- Propositum legis, chari, seruate rigorem.
 Retribuet iustus gaudia longa Deus.
 Fœdera seruentur, solvantur pensa laborum,
 Vt vobis cali vera detur requies.
 Vos etiam arfuri lateant commercia Mundic.
 Queratur merces iam stabilita polo.
 Heu! vitam, sensus, mortem, caro, mundus, & hostis,
 Corruptit, fallit, dat, specie, ore, dolo.
 Pellatur dæmon, mulier fugiatur, & omni
Pulvere despecto; vos ibi sitis ubi!

NOTABILE PRAEVIVM.

CVM nihil sit opere, aut manufactum, quod aliquan-
do non conficiat, aut consumat vetustas, prove-
nit hinc, quod quamvis volumina Constitutionum Or-
dinis Canonicorum Regularium Sancti Norberti Patris
nostri ab Illustrissimo Domino D. Nicolao Episcopo Pa-
tauino editarum ex commissione Gregorij Felicis Recor-
dationis Papæ XIII. pro reformatione Congregationis
Hispaniæ, bis fuerint sufficienti numero typis mandata;
nunc per pauca (non sine magno iacturæ periculo; & dede-
core observantiæ Religiosæ) reperiantur; cui damno occu-
rere volentes R. Patres pro Comitij generalibus in Mo-
nasterio Beati Mariæ de Retuerta Congregati Die sex-
ta Maij anno Domini 1708. vt omnes Canonici, ceteri-
que Religiosi prædicti Ordinis quid aufugere, quidque
tenere debeant, præ manibus, & oculis habeant, certò-
que sciant, ac insuper ne per ignorantiam aliquid prædi-
ctarum Constitutionum negligatur, aut transgrediatur;
decrevere præfatas Constitutiones tertio typis mandari.
Verum cum in ipsis quædam sint debita auctoritate refor-
mata, quædam prorsus ablata, superaddita aliqua, alia-
que in melius reducta, Reverendissimus P. Generalis
(consilio prius habito cum R. Patribus Magistris Gene-
ralibus prædicti Ordinis) curandum duxit, principaliora
quædam, & quæ essent maioris momenti hoc prævio no-

Capitulum de Reformatione Hispaniæ

tabili breviter animadvertere, ut omnibus constet, ea, quæ contra Constitutiones, vel præter ipsas videbuntur, non abusum includere, aut relaxationem, sed auctoritate, vel Apostolica immediate esse fulcita, vel Capituli Generalis ex speciali indulto facta esse. Ad rem ergo.

Numero 28. Distinctionis primæ harum Constitutionum Superior Ordinis præfati in Regnis Hispaniæ vocatur Provincialis; verum tamen non vitur eo nomine, sed Generalis reformatior nuncupatur ex auctoritate Clementis Felic. Record. Papæ VIII. in Bulla, quæ incipit: *ad prosperum Religiosorum statum*. Die quinta Februarij, anno Domini 1601. Ex quo consequenter sequitur Capitulum prædictæ Congregationis non Provinciale sed Generale esse dicendum.

Numero 29. præcipitur, quod omnes Procuratores à Singulis Conventibus electi ad Capitulum conveniant, & in eo votum habeant. Verum Procuratorum electio iam prorsus est abolita, & prohibita ob Religionis pacem; quare Procuratores, nec eliguntur, nec ad Capitulum mittuntur ex auctoritate Alexandri VII. in Bulla, quæ incipit: *Sacrosantum Apostolatus officium*. Die 17. Junij, anno Domini 1655.

Eodem numero præcipitur, neminem ad Capitulum accedere, & in eo votum habere præter Provinciale, vel eo defuncto, aut impedito Vicarium Generalem, Ab-

bates actu Conventuales, & Præsidentes, vel Vicarios in locum Abbatum medio tempore demortuorum, & Rectorem Collegij Salmantini. Nunc prædictis superadduntur Reverendissimi Patres, qui Generalis officio functi sunt, quibus conceditur ad Capitulum perpetuo convenire, & in eo votum habere, prius ex concessione Capituli Generalis confirmata per Illustrissimum Dominum D. Antonium Caetanum Archiepiscopum Capuanum, & Nuntium Pauli V. in Bulla, que incipit: *His, que in Capitulis Generalibus.* Quinto Kalendas Maij, anno Domini 1618. Demum ex auctoritate Gregorij XV. in Bulla, quæ incipit: *Ut ea, que pro personarum.* Die sexta Septembris, anno Domini 1621.

Superadditur etiam Vicarius Generalis ex decreto Capituli Generalis confirmato à Gregorio XV. in Bulla, quæ incipit: *ex iniuncto nobis desuper.* Die 20. Martij anno Domini 1621.

Eiusdem Pontificis auctoritate in eadem Bulla adduntur Lectores Iuvilati, Visitatores Generales, quatuorque Prædicatores Generales trienniales.

Adduntur insuper quatuor Magistri Generales Ordinis ex decreto Capituli Generalis confirmato à Clemente VIII. in Bulla, quæ incipit: *ex debito ministerij pastoralis.* Die 20 Nouembris, anno Domini 1599.

Deniquè ex decreto Capituli Generalis pluriès ab ipso confirmato adduntur duo Prædicatores Generales perpetui,

petui, prædicator ex præsentatione Religionis electus à Rege, Secretarius Religionis, Socius Reverendissimi patris Generalis, & demum duo Procuratores Generales in Curia, & Vallis-Oleto existentes.

Numero 67. præcipitur Provinciali, & Diffinitoribus, ut eligant duos Abbates in Visitatores totius Provincia; sed Clemens VIII. in Bulla supra citata, quæ incipit: *Ad prosperum*, &c. præcipit, quod Visitatores eligantur, qui non sint actu Abbates, quamvis debeant eligi ex illis, qui fuerint Abbates, vel Superiores, aut ex quatuor Magistris Ordinis.

Numero 66. præcipitur unum Abbatem esse eligendum in Vicarium Provinciale; verum ex decreto Capituli confirmato à Gregorio XV. in Bulla citata, quæ incipit: *ex iniuncto*, &c. potest eligi quin sit Abbas.

Numero 144. præcipitur Novitios in loco deputato, videlicet in Monasterio Beatæ Mariæ de la Vid Exomenfis Diocesis, & non alibi esse educandos, & completo probationis anno, emissaque professione ad Monasterium Beatæ Mariæ de Retuerta transmittendos. Vide in num. 153. verum Clemens VIII. in Bulla, quæ incipit: *Quæ ad prosperum Religiosorum statum*, decrevit quod Novitij in singulis Monasterijs recipiantur, & educantur, è quibus nisi causa studiorum biennio post professionem non egrediantur.

Cetera, quæ alicui videbuntur reformata, immutata,
&

& superaddita ; sciat , aliqua esse compilata ex decretis plurium Capitulorum Generalium à Capitulo privato anno Domini 1620. ex commissione Capituli Generalis anno 1618. celebrati , eaque confirmata à Gregorio XV. in Bulla supra citata , quę incipit : *ex iniuncto nobis desuper.* Alia sequentia Capitula generalia statuere , amplissima facultate eis concessa à felic. recordationis Urbano Papa VIII. in Bulla , quę incipit : *Romanus Pontifex.* Die 10. Ianuarij , anno Domini 1633 , qua utens Congregatio plura prefatis Capitulis sancivit , pluraque revocavit , ut videre est in Libris Capitularibus novo , & vetere. Hactenusque dicta pro veritatis propositę argumento sint satis.

CAPITA

CAPITA PRIMAE DISTINCTIONIS.

- Caput. j. de Capitulo Provinciali, & electione Praelatorum, num. 28.
- Cap. ij. de Capitulo privato, num. 275.
- Cap. iij. de visitationibus, & modo visitandi, num. 84.
- Cap. iiij. de Visitatione Monasterij de Retuerta, num. 113.
- Cap. v. de visitatione Monasteriorum Visitorum Generalium, num. 115.
- Cap. vj. de correptione fraterna, num. 116.
- Cap. vij. de appellationibus, num. 122.
- Cap. viij. de proprietate tollenda, & quomodo bona, & redditus Religionis administrari debeant, ac de alijs ad regimen cuiuslibet Monasterij pertinentibus, num. 127.
- Cap. ix. Ne Provincialis, & eius Secretarius, Diffinitores, alique officiales quicumquam pro quibuscumque expeditionibus exigant, nec ipsi, nec Visitores munera accipiant, num. 133.
- Cap. x. de custodia pecuniae, sigillis, privilegiorum, & instrumentorum Monasterij, num. 134.
- Cap. xj. de numero fratrum in quolibet Monasterio huius Ordinis habendo, num. 139.
- Cap. xij. de Novitijs, num. 140.
- Cap. xij. de loco professorum, num. 153.
- Cap. xiiij. Qui, & quando debeant ordinari, num. 157.
- Cap. xv. de Prioratibus, & domibus unitis, annexis, vel subiectis, num. 160.
- Cap. xvj. de novis Monasterijs construendis, num. 163.
- Cap. xvij. de vitare servanda, & succurrendo necessitatibus singulorum Monasteriorum, & Praelatorum, n. 167.
- Cap. xvij. de Conversis, & Donatis, & quae addiscere, & quibus Officijs Divinis assistere debeant, ac de Horis Canonicis ab eis recitandis, num. 172.
- Cap. xix. de famulis laicis servientibus Monasterio, numero, num. 175.
- Cap. xx. de non recipiendis fra-

fratribus alterius Ordinis, ac
de transeuntibus ad alium
Ordinem, num. 176.

Cap. xxj. ne Religiosi huius Or-
dinis secularibus seruiant,
num. 178.

Cap. xxij. de rebus Monasterij
non alienandis, nec hypo-
thecandis, & fructibus ad bon-
um tempus non locandis,
num. 179.

Cap. xxij. ne vacante Abba-
tia aliquid innovetur, nu-
mero. 184.

Cap. xxij. ne secreta Ordinis
revelentur, num. 185.

Caput. xxv. de hospitalitate,
num. 186.

Cap. xxvj. de non recipiendis
secularibus in Monasterio
ad habitandum, num. 188.

Cap. xxvij. ne mulieres clau-
stra Monasterij ingredi per-
mittantur, num. 190.

Cap. xxvij. de prohibitione lu-
di, num. 191.

Cap. xxix. de vedatione, &
spectaculis publicis vitandis,
num. 193.

Cap. xxx. ne aedificia, litesve
absque licentia patris Pro-
vincialis instituantur, nu-
mero. 194.

D I S T I N C T I O II.

Cap. ij. de officio, & pote-
state patris Provincialis,
num. 196.

Cap. ij. de officio, & potesta-
te Diffinitorum, num. 201.

Cap. iij. de Abbate, & eius con-
siliarijs, num. 205.

Cap. iij. de Priore, num. 216.

Cap. v. de Subpriore, num. 220.

Cap. vj. de Circatore, num. 221.
Cap. vij. de Cantore, & Suc-
centore, num. 223.

Cap. viij. de Hebdomadario
invitatorij, num. 227.

Cap. ix. de Armario, & socio
eius, num. 228.

Cap. x. de sacrista, & socio eius,
num. 229.

Cap. xj. de Provifore, & Eco-
nomo, num. 233.

Cap. xij. de Cellario, & socio
eius, num. 237.

Cap. xij. de Vestuario, & socio
eius, num. 239.

Cap. xij. de Ministro infirmo-
rum, num. 240.

Cap. xv. de Hospitali, & socio
eius, num. 243.

Cap. xvj. de portario, & eius
socio, num. 244.

Cap.

I N D I E X

- Cap. xvij. de Lectore mensæ, num. 249.
- Cap. xvij. de Procuratore à quolibet Conventu ad Capitulum Provinciale mittendum, num. 250.
- DISTINCTIO III.**
- Cap. i. de observandis, & vivandis in celebratione Missæ, num. 254.
- Cap. ij. de Sanctissimo Sacramento, num. 257.
- Cap. iij. de Confessarijs, & confessionibus privatis, & sacra Communione, n. 258.
- Cap. iiij. de Matutinis, & laudibus, num. 265.
- Cap. v. de Prima, & Missa matutina, num. 275.
- Cap. vj. de Missa maiori, & modo in singulis horis observando. Item de processionibus, num. 278.
- Cap. vij. de Anniversarijs generalibus, & privatis, numero. 281.
- Cap. viij. Quæ observari debeant in obitu cuiuslibet Religiosi, num. 282.
- Cap. ix. de spolijs Religiosorum extra proprios Conventus decedentium, num. 284.
- Cap. x. de Capitulo sextæ Ferræ, num. 285.
- Cap. xj. de dispensatione temporis in hyeme, num. 295.
- Cap. xij. de dispensatione temporis in Quadragesima, numero. 300.
- Cap. xij. de dispensatione temporis in æstate, num. 303.
- Cap. xiiij. de solemnitate Mandati in coena Domini, numero, 307.
- Cap. xv. de silentio servando, & ingressu in cellas, n. 309.
- Cap. xvj. de labore, num. 311.
- Cap. xvij. de lectione, n. 316.
- Cap. xvij. de refectioe, n. 318.
- Cap. xix. de victu, num. 327.
- Cap. xx. de ieiunio, num. 329.
- Cap. xxj. de collatione in diebus ieiunij, num. 331.
- Cap. xxij. de vestitu, num. 333.
- Cap. xxiiij. de dormitorio, & cellis fratrum, & prohibitione linearum, num. 339.
- Cap. xxiiij. de Infirmaria, & infirmis, num. 343.
- Cap. xxv. de Bibliotheca, numero. 346.
- Cap. xxvi. de officinarum ingressu, num. 347.
- Cap. xxvij. de Religiosis abeuntibus

I N D E X.

ribus è monasterio, & iter
agentibus, num. 348.
Cap. xxviii. de Ratura, n. 358.
Cap. xxix. de recreatione, nu-
mero. 360.

DISTINCTIO III.

Cap. j. de levioribus culpis,
num. 361.
Cap. ii. de medijs culpis, n. 362.
Cap. iij. de gravi culpa, n. 365.
Cap. iiij. de graviori culpa, nu-
mero. 367.
Cap. v. de conspiratoribus, in-
famatoribus, & periuris, nu-
mero. 375.
Cap. vj. de percussoribus, n. 377.

Cap. vii. de apostatis, num. 380.
Cap. viii. de criminibus, & de-
lictis propter quae fratres
emittendi sunt, num. 387.
Cap. ix. de gravissima culpa,
num. 394.
Cap. x. de incarcerandis, n. 395.
Cap. xi. de victu incarcerato-
rum, num. 400.
Cap. xii. de culpis incertis, &c.
num. 401.
Cap. xiiij. de excommunicatio-
ne, & alijs censuris, ac irre-
gularitate, num. 403.
Cap. xiiij. de poena contrave-
nientium, vel resistentium
reformationi, num. 409.

W. Gardin floredo

NICOLAUS ***

del Alma

Dei, & Apostolicæ sedis gratia, Episcopus Pataunus, sanctissimi Domini nostri Domini Gregorij, divina providentia Pape XIII. eiusdemque Sedis cum potestate Legati de latere in Regnis Hispaniarum Nuntius: Reverendis in Christo patribus Provinciali, & alijs Abbatibus, cæterisque Religiosis ordinis Præmonstratensis Prouinciæ Hispaniæ, salutem in Domino.

ICVT agri Dominici pars pulchrior, & 2
fertior est regularium religio, in qua ve-
luti bonarum plantarum seminario, fructife-
ræ arbores quotidie crescunt: ita sanè cò-
studiosius excolenda, & à vepribus abusuum expurganda
est, vt bonos fructus abundanter proferat, nam si ne-
glecta fuerit, proculdubio nihil aliud, quàm spinas, &
infructuosa virgulta germinabit.

In hanc igitur curam fœlicis recordationis Pius Papa 3
Quintus pro officij sibi commisi debito (cum vniuersi
agri Dominici cura diuinitus ei demandata esset) sollicitè
intendens, cognito quòd fratres vestri ordinis in Hispania
degentes, propter varios abusus, qui in hunc ordinem
irreperant, collapsamque regularis obseruantia discip-
linam, reformatione plurimum indigebant: primò eos
per Venerabiles in Christo patres Archiepiscopos, &

A

Epif-

2
Episcopos, in quorum dioccesibus eorum monasteria consistebant, per se, vel alios ab eis deputatos, adiunctis secum aliquibus fratribus ordinis sancti Hieronymi, sub certis modo, & forma tunc expressis visitari, & reformari mandavit.

4 Deinde reformationis huiusmodi negotium venerabili in Christo patri Ioan. Baptistæ Archiepiscopo Roslanen. tunc suo, & Apostolicæ sedis in his Regnis Hispaniarum Nuntio commisit, qui in negotio ipso procedens, multa pro reformatione, & directione dicti ordinis providè, & salubriter statuit, & ordinavit.

5 Postremò præfatus S. D. N. D. Gregorius Papa XIII. qui prædicto Pio Quinto in Pontificatu diuina providentia successit, cupiens reformationem dictorum fratrum ad optatum finem perducere nobis, qui præfato Ioan. Baptistæ Archiepiscopo in huius legationis munere successimus, eiusdem reformationis negotium commisit per suas literas in forma Brevis, quarum tenor talis est, videlicet.

8 Venerabili fratri Nicolao Episcopo Patavino nostro, & Apostolicæ sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Philipum Hispaniarum Regem Catholicum Nuntio, Gregorius Papa XIII. Venerabilis frater salutem, & Apostolicam benedictionem. Aliàs à scelicis recordationis Pio Papa Quinto prædecessore nostro emanarunt literæ, tenoris subsequenter, à tergo videlicet.

Ve-

3

Venerabili fratri Ioan. Baptistæ Archiepiscopo Ros- 7
sanen. nostro, & Apostolicæ sedis in Hispaniarum Reg-
nis Nuntio, intus verò, vènerabilis frater, salutem, &
Apostolicam benedictionem. Cùm nos alias Canonicos
Præmonstratenses, ordinis in Hispaniarum Regnis exis-
tentes, quos inter cæteras illarum partium regulares per-
sonas reformatione plurimum indigere cognoueramus,
per venerabiles fratres Archiepiscopos, & Episcopos, in
quorum diocæsisbus monasteria eiusmodi ordinis consis-
terent, per se, vel alios ab eis deputandos, adiunctis secum
aliquibus fratribus ordinis sancti Hieronymi sub certis
modo, & forma tunc expressis, per alias nostras literas
visitari, & reformari mandauerimus: acceperimusque
postea earundem literarum vigore monasteria ferè, il-
larumque conventus, & Canonicos visitata fuisse, & for-
san ad aliquam reformationem deuenire cœptum.

Nunc autem cupientes eandem reformationem ad 8
debitum finem perducere, dictosque Canonicos ad regula-
rem disciplinam ibi deprauatam restitui: Apostolica
auctoritate tibi per præsentem mandamus, ac in infras-
criptis plenam, & liberam auctoritatem concedimus:
videlicet adiunctis tecum duobus, vel tribus ex Ordina-
rijs, vel ab eis deputatis, qui dicta monasteria ordinis
prædicti visitarunt, & totidem Religiosis, qui eisdem
visitationibus assisterunt per te eligendis visitationum
iam factarum, seu inceptarum huiusmodi processus, &
acta videndi, & examinandi. Nee

9 Nec non Archiepiscopos, & Episcopos, qui visitationibus prædictis interfuerunt, ac quoscunque Notarios, & alias personas Ecclesiasticas, & sæculares quacunque auctoritate, potestate, facultate, & præminencia fungentes, & ipsorum Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicarios Generales, & Officiales, nec non cæteros ministros, & quoscunque alios, apud quos acta huiusmodi reperiuntur, vt tibi acta, & processus huiusmodi consignent, requirendi, monendi, & si opus fuerit per sententias, censuras, pœnas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias tuo arbitrio imponendas, & eo ipso incurrendas, compellendi, & si visum fuerit auxilium brachij sæcularis inuocandi.

10 Et ea, quæ in visitationibus huiusmodi salubriter ordinata fuerint debitæ executioni demandandi quoscunque Abbates, Prælatos, & Canonicos dicti ordinis Præmonstratensis iustis exigentibus causis absque vllò processu de eorum dignitatibus Prælaturis, officijs, & administrationibus deponendi, & eis administrationem, etiam si perpetua, & dicta auctoritate Apostolica suffulta sit, intercedendi, & alios in eorum locum etiam extra Capitulum, & absquè ipsorum canonicorum votis sufficiendi, seu per Canonicos in Capitulo congregatos eligi iusta id, quod infra dicitur, procurandi, & mandandi.

11 Monasteria Prioratus, & alias quascunque Prælaturas

ad

5

administrationes, & officia dicti ordinis perpetuas, & triennale tempus excedentes; etiam si dicta auctoritate Apostolica concessa, seu confirmata, & approbata fuerint ad tempus triennale reducendi, easque in Capitulis Provincialibus, conventualibus pro vt per te ordinatum fuerit electivas, & ad predictum tempus tantum esse, statuendi, & decernendi.

12

Monasteria eorundem canonicorum ad maiorem numerum saltem duodecim canonicorum pro singulis monasterijs reducendi, & ea in quibus numerus predictus sustentari, non potest, alijs monasterijs eiusdem Ordinis perpetuo vniendi, annectendi, & incorporandi: ita tamen, vt eorum Ecclesie manuteneantur, & diuinus cultus in eis debite per presbyteros seculares exercentur, oneraque illis incumbentia congrue supportentur: nec non Canonicos de vno Monasterio in aliud, & etiam ad monasteria eiusdem Ordinis extra Hispaniam consistentia mutandi, & transmittendi. Prælatos, & eosdem Canonicos à regimine, gubernio, & cura Monialium eiusdem Ordinis absoluendi, liberandi, easque iurisdictioni, & curæ Ordinariorum subicijendi.

13

Quodque in Hispaniarum Regnis vnum Capitulum, quod Provinciale Regnorum Hispanie appelletur, singulis annis ad Abbates conventuales, & vnus Procurator à quolibet conventu electus conueniant tempore, & loco, & alijs ad hoc necessarijs, & opportunis per te constituendis convocetur, & celebretur, & vt in eodem Capitulo

vnus Provincialis singulis triennijs, & aliàs modo, & forma tibi bene visis per vota secreta, & aliàs iuxta Concilij Trident. decreta eligatur, & à Patre Abbate Præmonstraten. Laudunen diocesis infra sex menses confirmandum, alias nullam iurisdictionem habeat, qui omnium monasteriorum locorum, & personarum eiusdem ordinis curã gerat, & eam iurisdictionem in partibus Hispaniarum, quo ad correctionem eorum, & directionem Conventuum iuxta instituta Ordinis habeat, quam prædictus Abbas Generalis in toto Ordine habet, dum modo ipse Generalis in illis Regnis præsens non sit, tunc enim eam tantum habeat, quam Generalis dum ibi fuerit, ei concesserit statuendi, & ordinandi.

- 14 Necnon quascumque alias constitutiones, ordinationes, statuta, & regulas pro abusibus, qui in eundem ordinem irrepererunt tollendi, & eorum regulari disciplina restituenda, & conservanda, condendi, antiqua reformandi, & in melius reducendi: dummodo nihil quod sacris Canonibus, & sacri Concilij Tridentini decretis sit contrarium, & substantiam votorum per eos emissorum immutet, statuatur, Capitulum Provinciale prædictum loco, & tempore, & modis, & formis per te probandis convocandi, eique etiam prædictis adiunctis, præsidendi, & si aliquo impedimento detentus, illi personaliter præfesse non valeres, alium Prælatum tibi benevisum loco tui, qui præsit deputandi, & subdelegandi, & in dicto Capitulo

7

tulo reformationes, & constitutiones per te conditas pu-
blicandi, & intimandi, aliaque inibi cōdendi, & ordinādi,

Et etiam Prouincialem aliosque Prælatos, Officiales,¹⁵
& Ministros dicti Ordinis, etiam absque consensu elec-
tione, & votis Capituli, creandi, & deputandi, Abbates-
que in Monasterijs constituendi, seu si magis videbitur
aliquos dicti Ordinis, qui tibi magis idonei visi fuerint,
Capitulo, ita vt vnum ex ipsis, & non aliam eligant, pro-
ponendi, ac vt omnis Provincialis ab Abbate Generali
confirmatus Capitulum Provinciale annis singulis abfen-
te prædicto Abbate Generali, convocare, ac cum interes-
sentibus illud celebrare licetè possit, facultatem concedē-
di: necnon Abbates, & alios Canonicos voce activa, &
passiua, & alijs legitimis actibus ad tempus, seu in per-
petuum eorum exigentibus demeritis privandi.

Prouinciali, & alijs Abbatibus, & Prioribus conven-¹⁶
tualibus, alijsque ministris, & Officialibus quæcumque,
quæ tibi ad eorum reformationem necessaria videbuntur,
mandandi, & redditioni rationis quolibet anno illorum
administrationis assistendi, seu alios, qui assistant, etiam
alterius ordinis probos, & idoneos Religiosos deputandi,
aliaque faciendi, dicendi, gerendi, & exercendi: etiam si
præmissis maiora fuerint, & maius ac specialius mandatū,
quàm præsentibus sit expressum requirerent, ac etiam cū
potestate alios Prælatos, tam sæculares, quàm regulares
in tui locum cum ea potestate, quæ tibi visa fuerit toties,

quo-

quoties opus fuerit, subdelegandi, subdelegatosque revocandi, & alios in eorum locum ponendi, ipsisque, ut onus eis iniunctum non recusent, sed illud assumant, & compleant sub censuris, & alijs pœnis tibi benevisis præcipiendi.

17 Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ omnibus Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, in quorū ciuitatibus, & diocœsibus monasteria, & loca prædicta consistunt, quatenus tibi, tuisque subdelegatis omne auxilium, & favorem præstent: necnon eisdem Provinciali, Abbatibus, et superioribus, ac omnibus, et singulis alijs eiusdem Præmonstratensis Ordinis personis dictorum Regnorum quatenus tibi, ac à te subdelegandis prædictis, nullo alio à nobis desuper expectato mandato, cessantibus etiam prorsus quibusvis subterfugijs, et dilationibus, oppositionibus, contradictionibus, et exceptionibus in omnibus, et singulis præmissis, et per te statuendis, et ordinandis humiliter, et reverenter pareant, et obediant, et assistant.

18 Contradictores quoslibet, et rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, et pœnas prædictas, aliaque opportuna iuris, et facti remedia, appellatione postposita, compescendo: necnon illos sententias, censuras, et pœnas prædictas incurrisse declarando, easque iteratis vicibus aggravando, invocato, etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Non

Non obstantibus præmissis, ac nostræ Cancellariæ Apostolicæ regulis, seu constitutionibus de vnionibus committendis ad partes, vocatis, quorum interest, & exprimendo verò valore tam beneficij vniti, quàm cui vnio fieri petitur, ac de iure quæsito non tollendis, alijsque nostris in simile forma breuis litteris super reformatione Ordinis huiusmodi, per nos dudum concessis, necnon quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Concilijs editis Generalibus, & specialibus constitutionibus, & ordinationibus: necnon Monasteriorum, & Ordinum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiã inmemorabilibus, priuilegijs quoque indultis, libertatibus, exemptionibus, ac conservatorijs, & alijs litteris Apostolicis, & mare magnum, & Bulla aurea, aut aliàs quomodolibet nuncupatis, Monasterijs, ac Ordinibus eorumque superioribus, & personis in genere, vel in specie, etiam in favorem dictæ regularis disciplinæ, etiam per quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, etiam Motu proprio, & certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatorijs, derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, etiam per modum statuti perpetui, ac ex quibusvis causis, etiam iteratis vicibus con-

B

cessis,

cessis, & approbatis, & innovatis, etiam forsitan quod ip-
 sius Ordinis Præmonstratensis personæ nullatenus, aut nõ
 per alios, quam per eorum superiores, vel Provinciales
 visitari, aut reformari possint, disponendi, quibus omni-
 bus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti deroga-
 tione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica,
 & expressa, ac individua, non autem per clausulas genera-
 les idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio
 habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda
 foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil
 penitus omisso, & forma in illis tradita observata inse-
 rerentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes,
 illis aliàs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat,
 harum serie specialitèr, & expresse motu, & scientia simi-
 libus derogamus: illaque aduersus præmissa nullatenus
 suffragari posse volumus, contrarijs quibuscunque, aut si
 Generali, Provincialibus, Abbatibus, & alijs personis Or-
 dinis Præmonstratensis huiusmodi, vel quibusvis alijs cõ-
 muniter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum quòd in-
 terdici, suspendi, vel excommunicari non possint per lit-
 teras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac
 de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.
 20 Declaramus autem quòd facultas, & iurisdictio tibi per
 præsentem data, non expiret per executionē prædictorum,
 sed ad quadriennium, & deindè ad nostrū, & dictæ Sedis
 beneplacitum durare debeat.

Voluntis autem quod singuli Abbates, & Conven-²²
 tus prædicti in prima triennali Abbatū huiusmodi elec-
 tione, vigore præsentium facienda, de solvendo in Romana
 curia realiter, & cum effectu, singulis quindecim annis
 in perpetuum annatam, & alia iura Cameræ Apostolicæ,
 ac eiusdem curiæ Officialibus debita sub censuris, & pœ-
 nis iuxta stilum dictæ curiæ, se, eorumque successores, ac
 Monasteriorum, Conventuum prædictorum bona qua-
 cumque obligare omnino teneantur. Datis Romæ apud
 Sanctum Petrum, sub anno Piscatoris. die. X. Aprilis.
 M. D. LXX. Pontificatus nostri Anno Quinto.

Cum autem (sicut accepimus) idem Ioannes Baptista²²
 Archiepiscopus earundem litterarum Prædecessoris præ-
 dicti vigore in reformatione dicti Ordinis procedendo,
 reformationique prædictæ intendens, non nulla iuxta lit-
 terarum prædictarum seriem decreverit, & ordinaverit,
 illaque suo sigillo munita ad Episcopum Segobien cui
 vices suas ea in re subdelegavit transmiserit, qui dicti
 Ioannis Baptistæ Archiepiscopi, ea in parte vice fungens,
 omnes dicti Ordinis Premonstratensis, Abbates, & Pro-
 curatores, & quoscumque alios ad Capitulum Provin-
 ciale convocaret, illudque indiceret, ad effectum, ut ea-
 dem decreta ab omnibus acceptarentur, ac acceptata per
 eos, quos illa concernerent, inviolabiliter observarentur:
 Episcopus vero prædictus ad præsidendum Regio Con-
 silio evocatus commissum sibi per Ioannem Baptistam
 Ar-

Archiepiscopum munus exequi non potuerit: ac propterea ceptum negotium reformationis, adhuc imperfectum maneat maximo cum totius Ordinis Præmonstratensis detrimento, gravibusque incommodis:

- 23 Nos igitur ad dictarum litterarum executionē procedi, & negotio reformationis ultimam manum imponi, ac dispendijs, & incommodis dicti Ordinis præsentis remedio occurrere volentes, considerantesque, quod si duo, vel tres Ordinarij, seu ab eis deputati adhuc expectarentur, id non sine magno sumptu, & nimia reformationis retardatione fieri posset, fraternitati tuæ mandamus, vt per te ipsum, vel alium, seu alios à te ad id eligendum, seu deputandum, vel eligendos, seu deputandos auctoritate nostra negotium reformationis dicti Ordinis in statu, & terminis, in quibus illud reperitur, prosequaris, & ad illius executionem iuxta dictarum prædecessoris litterarū seriem, & tenorem, omni qua poteris diligentia, ac si in litteris prædictis nulli adiuncti dati fuissent, procedas: vt illud infra breue tempus, prout res ipsa, ac necessitas totius Ordinis prædicti postulat, sine debito terminari, exindeque sperati fructus aduenire possint. Non obstantibus omnibus his, quæ idem Prædecessor in suis litteris prædictis decrevit, non obstante, cæterisque quibuscumque. Datis Romæ, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XX. Aprilis, M.D LXXIII. Pontificatus nostri, Anno primo, Cæ. Glorierius.

Quibus quidem litteris acceptis, nos ad illarum executionem procedentes, ut tenebamur, inter alia, quæ pro reformatione, & instauratione dicti Ordinis fecimus, illud præcipuè curandum duximus, ut certam normam, ac regulam præsentibus, & futuris temporibus accommodatam, qua hæc religio sanctè regatur, & feliciter gubernetur, Religiosis vestri Ordinis traderemus. Veteres enim dicti Ordinis constitutiones in multis substantiis deficiebant, & in plerisque à recta regiminis, & administrationis, ac regularis observantiæ ratione, qua his temporibus opus est, non parum discrepabant.

Qua propter non exiguum sanè laborem, condendi has constitutiones pro vestra utilitate libenter suscepimus: quas quidem constitutiones, cum aliquibus ex vobis, & consiliarijs dicti Ordinis, & cum alijs etiam Religiosis, ac in regimine expertis viris collatas, & examinatas, ut plurimum oculis, quæcumque circa illas animaduertenda erant perspicere possent, tandem in hoc volumen redegitimus, quod vobis iam tradimus, ut qui pro tempore in vestra Religione fuerint, tam de vniuersali, quam de particulari regimine ipsius Religionis, ac regulari disciplina instrui, & doceri queant.

Accipite igitur Patres hoc Constitutionum, & Ordinationum volumen, quod nostræ erga vos dilectionis pignus, ac monumentum perpetuò apud vos maneat, easque inuiolabiliter seruate, ac à vestris subditis seruari

facite, vt tamquam ager fertilis, benè cultus, fructum vitæ æternæ producat, ad laudem, & gloriam sanctissimæ, ac indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti: necnon Gloriosæ Virginis Dei Genetricis Mariæ, cuius sanctis auspicijs, & præmonstratione, hic ordo sub candido habitu originem sumpsisse creditur: necnon Beati Patris Augustini, sub cuius Regula idem Ordo dignoscitur institutus, omniumque Sanctorum, ad vestrarum quoque animarum salutem, Religionis augmentum, & populi ædificationem.

- 27 Transgressores tamen ipsarum constitutionum non ad culpam, sed ad pœnas in eis contentas tantum obligare intendimus, & ita etiam declaramus, exceptis tribus votis substantialibus, videlicet: Paupertatis, Obedientiæ, & Castitatis: quæ suos transgressores, etiam ad culpam obligabunt. Datis Madriti, Toletan. diœcesis Anno Incarnationis Dominicæ M. D. LXXVI. Duodecimo Cal. Februarij, Pontificatus præfati Sanctissimi Domini nostri Domini Gregorij Papæ XIII. Anno V.

NICOLAUS Episcopus Patavinus, Nuntius, & Commissarius Apostolicus.

Aloysius de Sancto Petro Abbreuiator.

DISTINCTIO I

15

DISTINCTIO

PRIMA.

DE CAPITVLO PROVINCIALI,

& electione Prælatorum.

CAP. I.

N PRIMIS statuimus, & ordinamus, ²⁸

quòd futuris temporibus perpetuò in Regnis Hispaniæ vnum Capitulum, quod Provinciale Regnorum Hispaniæ appelletur,

tertio quoque Anno, Dominica quarta post Pascha Resurrectionis Domini, quæ dicitur Dominica *Cantate*, celebretur in Monasterio Beatæ Mariæ de Retuerta Palentiniæ diœcesis, isque locus, & dies certus, ac statutus, absque alia conuocatione, perpetuò sit, quo omnes, qui Capitulo interesse debent, ad illud conveniant, nisi Provincialis cum Diffinitoribus in Capitulo Provinciali, vel medio tempore, cum Abbatibus in Capitulo privato, aliam rationem Capituli convocandi, & quo ad tempus, & quo ad locum inierit. ²⁹

Ad huiusmodi Capitulum conveniant, & in eo votum habeant Provincialis, vel eo defuncto, absente, aut suspenso, Vicarius Generalis, omnes Abbates actu Conventuales, & Præsidentes, seu Vicarij in locum Abbatum

medio tempore de mortuorum, seu privatorum, ad regimen aliquorum Monasteriorum legitime suffecti, & subrogati, & Rector Collegij Salmantini: necnon Procuratores à singulis Conventibus electi iuxta formam constitutionis inferius positæ, quæ de huiusmodi Procuratoribus disponit. Præter supradictos autem nemo ad Capitulum accedere audeat.

30 Mandamus, itaque sub pœna privationis vocis active, & passive per triennium, ut omnes, qui dicto Capitulo interesse debent, conveniant ad illud in vigilia ipsius Capituli, & non ante. Abbas autem Provincialis, aut eo defuncto, vel aliàs impedito, Vicarius Generalis, Capitulo huiusmodi præsideat. Et quia in Capitulo Provinciali electiones Prælatorum fiunt, in quas non numquam ambitio irrepit (nihil autem in religione perniciosius accidere potest, quam si ambitionis vitium, & dominandi cupiditas inter Religiosos oriatur, cum ex hoc invidiæ, dissensiones, subornationes, & reliqua omnia mala tamquam ex radice procedant.)

31 Ideo hic in primis providendum esse duximus, quod quicumque, ut dignitates, vel officia obtineant, favores Principum, vel Magnatum, per se, vel interpositam personam procurare ausi fuerint, aut subornationes, vel alia illicita fecerint, & qui talibus auxilium, vel favorem præstiterint, eo ipso ad omnia officia, tunc, & in posterum in religione obtinenda, inhabiles existant, ac etiã voce ac-

eiua per decennium careant, & poena grauioris culpæ ad arbitrium Provincialis puniantur.

Eis autem, qui electionibus præsumunt, & intersunt, ³² districtè præcipimus, & mandamus, ac super his eorum conscientias graviter oneramus, vt in Dignitatibus, & Officijs conferendis, eos tantum eligant, qui vitæ sanctitate, doctrina, fide, ac prudentia, sibi commissum officium laudabiliter gerere possint. Qui verò in hoc culpabiles fuerint, intremendo Dei iudicio districtam rationem se noverint reddituros. Eos autem, qui ad Dignitates, vel officia electi fuerint, hortamur in Domino, vt non alia ratione, nec alio fine, collatas sibi Dignitates suscipiant, quam seruiendi Deo, & proficiendi suæ Religioni, atque ipsi alijs ministrent, non vt sibi ministretur.

Ipsium autem Capitulum Prouinciale, hoc Ordine ³³ celebrari statuimus, & ordinamus. Primo, vt omnes Capitulares conueniant ad Monasterium Beatæ Mariæ de Retuerta, seu ad illud Monasterium, vbi Capitulum erit celebrandum, vespere diei, qua Capitulum erit inchoandum, videlicet, à meridie vsque ad noctem, & nullo modo recipiantur ante, & cum ijs, qui ad horam vesperarum pervenerint, vesperæ solemniter cantentur:

Venientes ipsi Capitulares statim se coram Patre Provinciali, vel eo absente, coram Vicario Generali presentent, acceptaque ab eo benedictione, eant ad agendum gratias, & orandum in Ecclesia ad altare Sanctissimi Eu-

charitativæ Sacramenti, factaque oratione, frater hospitalis, ad quem pertinet cura hospitandi Capitulares advenientes, illos deducat ad cellas, eis pro antiquitate domus deputatas, ac honestè, & regulari decencia præparatas.

34 Ad cœnam convenient omnes Capitulares ad primam mensam, ad quam, nec ad alium actum Capitularem, non desit quisquam ipsorum sine expressa licentia Patris Provincialis. Qui aliter defuerit in Capitulo graviter corripitur. In dicta autem cœna legatur hæc Constitutio de capitulo Provinciali celebrando; in reliquis verò sequentibus refectionibus legatur regula Ordinis, & aliz lectiones, prout Pater Provincialis disposuerit.

35 Et quoniam Capitulares in omnibus debent præbere exemplum regularis disciplinæ, pro cuius observatione congregantur, illamque opere prius docere debent; mandamus, vt durante tempore Capituli servent silentium, & quietem; ita vt ex quo pullabitur campana ad silentium post prandium, vsque ad primum signum Nonæ, & à signo silentij post completorium, vsque ad signum Primæ diei sequentis, omnes Capitulares seruent summum silentium, nec fiant conventicula, nec aliquis intret in cellam alterius, sub pœna privationis voti in Capitulo, nisi pro vrgenti aliqua necessitate habuerit super hoc licentiam à patre Provinciali.

36 Prima die capituli pulsetur ad Primam tempestivius,
quam

quam ceteris diebus, ad quam adsint omnes Capitulares, & sedent per ordinem iuxta antiquitatem suorum Monasteriorum, eundemque ordinem sedendi semper servabunt in omnibus actibus Capitularibus, & divinis Officijs. Rector Collegij Salmantini teneat primum locum, post patres Abbates: patres autem Procuratores servabunt ordinem antiquitatis suarum domorum, prout Prelati. Ante lectionem breuem iubeat pater Provincialis pulsari ad capitulum campana maiori, & finita Prima ibunt omnes Capitulares processionaliter ad Capitulum, vbi pater Provincialis eos admoneat de ijs, quæ pro servitio Dei, & augmento Religionis conveniunt. 37

Hac exhortatione præmissa, mandet pater Provincialis vni ex patribus Diffinitoribus, & vni ex Procuratoribus antiquioribus, vt examinent mandata procuratoria, quæ singuli Procuratores ex Conventibus adferunt, an sint legitima, & sufficientia iuxta formam, quæ inferius in capitulo de Procuratore traditur. Simulque examinent excusationes eorum, qui non veniunt ad Capitulum, an sint legitima: non enim licet cuiquam ex ijs, qui de iure, vel consuetudine Capitulo interesse debent, deesse: si quando tamen quis propter infirmitatem legitimè impeditus ad Capitulum venire non potuerit, mittat aliquem Religiosum habentem qualitates requisitas, & qui vocem in Capitulo habere possit, ad se excusandum: & ei det potestatem gerendi vices suas in

Capitulo, isque habeat eandem vocem in capitulo, quam ipse Abbas mittens haberet, teneatque locum immediatè post Abbates, & Rectorem Collegij Salmantini.

38 Procuratores autem statim exhibeant sua mandata procuratoria, quæ adferunt, & excusationes Prælatorum absentium, ut eodem die examinentur. Quod quidem examen per solum patrem Abbatem, ad hoc deputatum in sequenti proxima Sessione referatur, ut cognosci possit quis in Capitulo admitti, quisve ab eo repelli debeat. Nemo autè Procuratorum proponat aliquod negotium particulare tamquam Procurator Conventus, sed tamquam Procurator illius particularis, qui sibi negotium commissit: nec in dicto Capitulo admittantur plusquam duæ personæ ex vna domo. Qui verò non vocatus ad dictum Capitulum accedere præsumperit, pœna fugitivis debita puniatur.

39 Præterea committat pater Provincialis patribus Definitoribus, ut diligenter inspiciant statum singulorum Monasteriorum, ut relationem de illo in Capitulo faciant, cum ab eis petita fuerit, Procuratoresque statim informationem status singularum domorum ipsis Definitoribus exhibeant, & ita hæc Sessio finietur. Post hæc eant Capitulares ad celebrandum Missam, & hora octava cum dimidia pulsetur primum signum ad Tertiam, hora autem nona pulsetur secundum signum, & pater

Provincialis indutus Pontificalibus, cum assistentibus, & ministris, quos Cantor designauerit, & seriatim omnes Capitulares, ingrediantur ad Tertiam, qua finita fiat processio solemniter, & successivè cantetur Missa maior de Spiritu sancto, & in ea concionetur, qui per patrem Provincialem fuerit designatus. Meminerit autem Cantor omnia officia, quæ durante Capitulo peragenda erunt tam in choro, quàm in altaris ministerio, & qui ad ea deputati sint, in tabula ad postes chori ponenda describere.

40

Præcipimus quoquè, vt hac prima die Capituli, in omnibus monasterijs huius Ordinis celebretur Missa de Spiritu sancto, cui assistat totus Conventus, & tam in hac Missa, quam in alijs Missis particularibus, quæ durante Capitulo celebrabuntur, dicatur Collecta: *Deus, qui charitatis dona*, pro Congregatione: & quilibet Religiosus 41 Chorista singulis diebus recitet Psalmum, *Miserere mei Deus*, cum oratione Dominica, & Versu, *Mitte eis Domine auxilium de sancto*, cum prædicta collecta. Conuersi autem, & Donati quinquagesies orationem Dominicam, cum salutatione Angelica quotidie recitent.

42

Durante autem Capitulo, nullus Abbas, seu Canonicus, vel Conuersus extra portam Monasterij, in quo celebratur Capitulum, sine licentia patris Provincialis exeat, transgressorque huius Constitutionis, sequenti die, in pane, & aqua ieiunet, & si fuerit Abbas comedat

super nudam mensam in Refectorio. Canonicus verò, vel Conversus maneat in pœna gravioris culpæ ad arbitrium Provincialis. Sed si aliquis ex Capitularibus à Capitulo discesserit, antequam eo finito pater Provincialis omnibus licentiam recedendi cum benedictione dederit, tamquam apostata habeatur, & puniatur, nec recipiatur in sua domo sine licentia patris Provincialis.

43 Finita Missa pulsetur statim campana maior ad refectionem, & illico Cellarius pulset Cymbalum, ut omnes fratres conveniant ad locum Desiderij, & pulsata campanella, omnes lavent manus, & per ordinem antiquitatis suæ ingrediantur Refectorium, & sedeant. Et quia in Religionibus tamquam in scholis temperantiæ, ceterarumque omnium virtutum, splendere debet modestia in omnibus: Ideo statuimus, & ordinamus, ut durante Capitulo, duæ refectiones, scilicet, prandium, & cœna in die tantummodo habeantur, & in prandio quidem apponantur in principio aliqui fructus pro qualitate temporis, deindè vnum pulmentum assatum, & aliud coctum, sive lixum, ac postremò caseus cum aliquibus fructibus: Ad cœnam verò apponatur in principio aliquid acetarium ex herbis, deindè vnum pulmentum assatum, & vnum intingulum, sive potagium, & postremò fructus cum caseo.

44 In diebus verò ieiunij illud cum summa temperantia servetur. Hora secunda post meridiem pulsetur ad Vesp-

peras, quibus assistant omnes Capitulares. Finitis Vespertis pulsetur ad Capitulum, in quo congregabuntur omnes Capitulares, & ad signum patris Provincialis, pater Diffinitor, cui fuit commissum examen mandatorum procuratoriorum referat, quod ex dicto examine, & de sufficientia dictorum mandatorum resultat. Si duo patres ad dictum examen deputati censuerint, & iudicaverint aliquem ex Procuratoribus ob aliquem defectum non habere legitimum votum, is, ipso facto, voce activa eligendi careat, quacumque appellatione postposita, ne perturbatio in Capitulo oriatur appellando. Hoc peracto, & legitimatis personis Capitularium, pater Provincialis faciat brevem exortationem toti Capitulo monendo omnes, ut sincera mente, propositoque Dei timore, ac Religionis bono, & augmento, depositoque omni mundano affectu, tractent negotia Capituli, ita ut omnia in gloriam, & honorem Dei Domini nostri, ac observantiam regularis disciplinae, constitutionumque, & laudabilium consuetudinum huius Religionis, & eius utilitatem resultent.

45

Post hæc, ut maiori puritate, & iuxta inspirationem Spiritus sancti electiones fiant, pater Provincialis mandet Secretario, ut legat Censuras contra subornatores, & eas affigat portæ Capituli subscriptas, & sigillatas tenoris subsequenter: Nos frater N. Abbas monasterij beatæ Mariæ de Retuerta, Provincialis Ordinis Præmon-

monstratensis &c. Mandamus vobis Reverendis patribus Abbatibus, Rectori Collegij Salmantini, ac Procuratoribus nostrorum Monasteriorum in his Regnis Hispaniæ consistentium, hic, pro celebratione præsentis Capituli, congregatis, in virtute sanctæ obdientiæ, & sub pœna privationis vocis activæ, & passivæ, necnon antiquitatis per triennium proxime venturum, quam in contravenientes, trina canonica monitione præmissa, ferimus in his scriptis, & illico in eos exequi mandamus, vt ab hac hora, vsque ad horam primæ Sessiois crastina die de mane celebrandæ, quas horas vobis, & vestrum cuilibet pro tribus terminis peremptorijs, & monitione canonica assignamus, compareatis coram nobis ad dicendum, & revelandum si scitis aliquem ex Religiosis nostri Ordinis, qui huic Capitulo intersunt, habentem aliquod impedimentum Canonicum, aut per constitutiones nostri Ordinis, quo minus eligere, aut eligi possit, vel qui subornaverit, aut monopolium, sive conventicula fecerit, aut aliquos induxerit ad quamlibet ex electionibus in hoc Capitulo faciendis, aut sub quovis alio colore fuerit in aliquo tractatu illicito ad hoc pertinente, vt super ijs, quæ secundum christianam, & regularem disciplinam declaraveritis, provideamus, prout iustitia, & ratio dictaverint: quo termino elapso, & aliquo defectu non detecto, declarabimus habiles omnes Capitulares, & procedemus ad electiones omnium offi-

ciorum. Monentes vos, quod si nobis constiterit vos quoquo modo veritatem malitiosè contra hoc nostrum mandatum occultasse, præter pœnam prædictam, in quam incurreris, vos etiam pœnis contra subornatores per constitutiones nostri Ordinis statutis puniemus. 46

Sequenti die post dictam Primam per conventum hora septima de mane pulsetur ad Capitulum, post meridiem verò pulsetur hora secunda, & audito signo statim congregentur omnes, & hic idem ordo servetur toto tempore quo durabit Capitulum: quando autem non habebitur Sessio, eant Capitulares ad Tertiam, ac Missam maiorem, & Vesperas. Congregatis omnibus in Sessione de mane, dicatur Missa privata de Spiritu sancto in eodem Capitulo, & idem fiat quotidie durante Capitulo. Ad finem Missæ Provincialis sedeat in suo principali loco ad mensam, quæ præparata erit, & in circuitu ipsius mensæ patres Diffinitores, & Secretarius, ceteri verò Prælati, & Procuratores per subsellia ordine supradicto. 47

Deindè pater Provincialis moneat, horteturque omnes in Domino, vt sincera, & pura mente Deum, ac bonum Religionis præ oculis habentes, dent sua vota in electionibus faciendis illis, qui magis digni, & idonei fuerint officijs Capituli, & totius Religionis: Et vt dicta vota legitimè, & canonice dentur, Pater Provincialis interroget omnes in communi, an aliquis sciat quicquam

de concernentibus mandatum præcedenti die promulgatum, ut id declaret, antequam procedatur ad electiones. Et quamvis nemo ex Capitularibus sit censuris innotatus, nihilominus absolvat statim totam Congregationem ab omnibus censuris ad effectum validitatis electionis tantum. Per huiusmodi tamen absolutionem non desinet puniri, qui mandato patris Provincialis contravenisse, & censuras incurrisse convictus fuerit.

48 Quibus peractis pater Provincialis cum patribus Diffinitoribus, & Secretario secedat in angulum Capituli ad accipiendum vota pro electione novorum Diffinitorum, ubi ad hunc effectum erit mensa cum suis sellis, super qua mensa sit vnum Missale, & imago Crucifixi, ac stola, super quam iurabunt vota dantes, & duæ urnæ, seu vasa ad immittenda vota affirmativa, & negativa.

49 Tum pater Provincialis, vel si ipse propter suspensionem, aliudve impedimentum non potuerit dare votum in electione, Vicarius Provincialis, dummodo non sit Capitularis, quo casu Prior Monasterij de Retuerta loco Provincialis, & Diffinitores ante omnia iurent in forma super Crucem, ac Evangelia, & stolam, se daturos sua vota personis, quas secundum Deum, & suam conscientiam tenserint magis convenire pro officio Diffinitoris, & idem iuramentum recipient à tota Congregatione, cum venerit ad dandum sua vota, & sic tota Congregatio per vota secreta eliget quatuor Diffinitores,

res, & vnum Secretarium Capituli, coram quo recipiantur vota, & qui in proximo triennio remanebit pro Secretario patris Provincialis, dummodo non sit Abbas. Pronunciatis Diffinitoribus dentur vota pro electione Secretarij.

50

Ordo autem electionis hic erit: vt primò pater Provincialis, vel eo impedito, Vicarius Provincialis, aut Prior Monasterij de Retuerta (vt supra dictum est) & successivè patres Diffinitores, deindè tota Congregatio pro antiquitate, postquam iuraverint, petant à Secretario, vt eis tradat nomina Religiosorum, quæ pro electione petierint in cedulis scripta: receptisque cedulis, quilibet secedat seorsum, vbi secreto possit seligere cedulam, quam voluerit, statimque revertatur ad mensam Diffinitorij, & ponat cedulas negativas in urna, affirmativas verò det Secretario plicatas, ita vt legi non possint, qui Secretarius cedulas acceptas signet, ac in urnam affirmatarum conijciat, caveat autem Secretarius in omnibus electionibus, ne cuiquam det cedulam nominis ipsius petentis, ne fortè aliquis sibi ipsi votum daret.

Postquam autem omnes vota sua dederint, pater Provincialis in conspectu Diffinitorij accipiat urnam cedularum affirmatiuarum, & illam verlet in mensa, & numeret, an sint tot cedulæ, quod sunt votantes, & distinguat vota, ostendendo illa Diffinitoribus, & Secretario, qui seriatim describat nomina eorum, quibus data sunt

52

vota,

vota, & à quolibet nomine illorum ducat lineam rectā, hoc modo, Pater N. #— In qua linea in conspectu ipsorum Provincialis, & Diffinitorum notet tot puncta, seu lineas transversales, quot vota fuerint ei data, statimque inspiciatur, & examinetur, an lineæ prædictæ conveniant cum cedulis votorum, & pater Provincialis pronunciet pro Diffinitoribus, & Secretario eos, qui plura vota obtinuerint, quamvis non maiorem, dummodo saltem tertiam partem omnium votorum, quia non est necesse horum electionem esse Canonicam, sed tantum electionem Provincialis, & Abbatum, in qua electione oportet, vt electus habeat maiorem partem votorum totius Congregationis: in casu autem æqualitatis votorum ceteris paribus præferatur antiquior in ordine.

Pronunciati itaque novi Diffinitores, & Secretarius, iurent omnes de officio suo bene, & fideliter exercendo, & de seruando in omnibus secreto. Diffinitores autem in
 5² suis Sessionibus, & votis præferantur pro antiquitate professionis eorum, & durante illo triennio non possint eligi in Abbates: Poterit tamen quilibet eorum eligi in Provinciale, & si contigerit aliquem eorum eligi in Provinciale, alius Diffinitor eius loco per Capitulum, iuxta formam superscriptam, statim eligatur. Duo autem Diffinitores non assumantur ex vna eademque domo, etiam si in diuersis domibus sint professi. Electis novis Diffinitoribus, & Secretario, veteres Diffinitores, & Se-

cretarius sua loca relinquunt inclinantes cum respectu tantummodo Congregationi, & si fuerint Capitulares eant ad loca sua, alioquin ad Conventum, ex quo iam eorum officium expiravit, & hic finietur hæc Sessio matutina.

In principio autem Sessionis vespertinæ pater Provincialis faciat breuem sermonem, in quo petat veniam à tota Congregatione de omnibus negligentijs, & defectibus in administratione sui officij commissis, & postremo renunciât Congregationi officio Abbatis Monasterij de Retuerta, & Provincialatus, & tunc Diffinitor antiquior nomine totius Congregationis acceptet renunciationem, & det illi primum locum post Diffinitores, & is quidem habebit votum in omnibus actibus, & electionibus Congregationis, & tamquam Compromissarius in casu discordiæ in electione novi Provincialis: interim verò donec eligatur novus Provincialis præsideat Diffinitor antiquior nomine totius Diffinitorij.

Mox ipse Diffinitor antiquior proponat toti Congregationi faciendam esse electionem novi Provincialis, hortando, & monendo prout in tali casu convenit, & consequenter procedatur ad electionem novi Provincialis, quæ fiat eodem ordine, prout in electione Diffinitorum dispositum fuit, excepto quod hæc electio debet esse Canonica, & per consequens oportet electum habere maiorem partem votorum totius Congregationis. Quod

si ex votis Congregationis, prima, secunda, & tertia vice, non exierit Canonica electio, statuimus, & ordinamus, vt tali casu quatuor Diffinitores cum eo, qui erat Provincialis, tamquam Compromissarij totius Congregationis procedant per se ad electionem Provincialis, ser- uata forma superscripta: ita tamen quòd teneantur eli- gere vnum ex quatuor, qui plura vota Congregationis tulerint: Quod si nec ipsi prima, vel secunda vice in elec- tione convenerint, tunc proponent duos Religiosos ex ijs, qui in vltimo scrutinio plura vota obtinuerint, & super illis duobus tantum votabunt, quia sic fieri non poterit, quin Canonica electio de vno ex illis duobus se- quatur, cum necesse sit ex vna parte maiorem, & ex alte- ra minorem partem votorum esse.

35. Dispositis votis pater Diffinitor antiquior præsidens pronunciet coram tota Congregatione Provinciale electum, & talis electus sine aliqua excusatione acceptet electionem, si fuerit præsens, alioquin procedatur ad alios actus Capitulares, præsidente Diffinitore antiquiore, pro ipso Provinciali electo: statimque pronunciata elec- tione absentis, denunciatur si quem defectum habeat, quominus eligi possit, & si nullus defectus apparuerit, mittatur ad vocandum electum, & ipso electionem acceptante, recipiatur ab eo per Diffinitores iuramen- tum de observandis statutis, & constitutionibus Ordinis, & Congregationis.

Quòd

Quòd si electus absens vocatus venire non potuerit,⁵⁶ quatuor Diffinitores, præsidente antiquiore, & alius quintus per electionem assumptus procedant in Capitulo, & perficiant illud, ac si adesset electus Provincialis. Præstito iuramento assumet superpelliccum, pallium, biretum, ac baculum, & Cantor elevans vocem incipiat canere Hymnum, *Te Deum laudamus*: Et canentes eant processionaliter ad Ecclesiam, finitoque Hymno pater Provincialis dicat versiculum, *Spiritus Domini. Domine exaudi orationem meam. Dominus vobiscum*, & Collectam: *Mentes nostras*. Deindè omnes Capitulares, & Conventuales Monasterij de Retuerta, qui debent associare in processione, dabunt obedientiam patri Provinciali, inclinantes, ac osculantes ei manum, servato ordine antiquitatis eorum.

57

Et quoniam iustum est, vt Generalis Abbas Præmonstratensis ab omnibus sibi subditis superior recognoscat, illique debita obediètia, & reverentia exhibeatur, statuimus, & ordinamus, vt antequam Capitulum dissolvatur, Diffinitores firment decretum electionis Provincialis Generali mittendum, illudque suis nominibus subscriptum, & sigillo Capituli obsignatum, intra quindecim dies, post factam electionem, ad Generalem fideliter mittant, & ab eo confirmationem dictæ electionis petant. Interim verò electus Provincialis fungatur officio Vicarij Provincialis in hac Provincia, donec à Ge-

nes

nerali confirmetur. Obtenta enim confirmatione vocabitur Provincialis, & ordinariam Provincialis auctoritatem, & potestatem habebit. Quod si pater Generalis requisitus confirmationem concedere distulerit, ex tunc lapsis triginta diebus petatur confirmatio à summo Pontifice, vel eius Nuntio in his Regnis Hispaniarum, pro tempore existente. At si fortè ad summum Pontificem, vel eius Nuntium tunc non pateret tutus accessus, eo casu, à quatuor Diffinitoribus, qui electioni interfuerunt, confirmatio petatur.

58 Sequenti die post dictam electionem, de mane, præsentate tota Congregatione, celebretur Missa de Spiritu sancto, qua finita Patres Diffinitores triennij præteriti, quibus commissum fuerat examen status domorum, referant illum toti Congregationi, & Secretarius similiter triennij præteriti referat visitationes tam patris Provincialis, quam Visitatorum, & alia quæ acciderint post visitationem patrum Visitatorum, & si opus fuerit ad plene intelligendum aliquid concernens visitationem alicuius domus, ut videatur non solum id, quod resultat ex visitatione, sed etiam aliquod, seu aliqua capitula illius, mandet pater Provincialis, ut legantur: idemque fiat de statu domorum; in quo examine, ut potè in re tanti momenti, ponatur omnis cura, & diligentia, ut succurratur, & remedium adhibeatur ubicumque opus fuerit, iuxta constitutiones huius Ordinis.

Monēat deindē pater Provincialis totam Congregationē, vt quilibet det suas petitiones, & memorialia, quæ⁵⁹ ex suis Conventibus, aut particularibus negotijs attulerit, Secretario, qui ea recipiat, & videat, & cum iussus fuerit ea in Congregatione proponat. Similiter intimet pater Provincialis toti Congregationi, quod ex eo die incipietur exigi, & recipi ratio administrationis, quam vulgo residentiam vocant, à patribus Provinciali, Diffinitoribus, Visitoribus & Secretario præteritis, quā rationē, seu residentiam recipiet Diffinitorium solum. Ideò si quis habuerit aliquid contra eos adeat Diffinitorium, & sibi in omnibus iustitia administrabitur. Statimque nominet vnum ex Procuratoribus iunioribus pro portario, vt assistet portæ Diffinitorij pro omnibus, quæ occurrerint, & recipiatur ab eo iuramentum deservando secreto eorum, quæ viderit, vel audierit ibi tractari. Currentem autem pater Provincialis, & Diffinitores quamprimum concludere, & terminare huiusmodi visitationem, & residentiam, qua durante cessetur à Sessionibus generalibus.

In primis autem patres Visitatores Monasterij de⁶⁰ Retuerta consignabunt visitationem per eos factam Secretario, quæ statim videatur, & consequenter recipiantur denunciationes aliorum Religiosorum, qui aliquid contra ipsum Provinciale præteritum sciverint, aut in aliquo læsi fuerint, & procedatur iuxta formam iuris,

& constitutionum Ordinis. Si aliquis Religiosus indebitè grauatus voluerit mittere querelam suam ad Capitulum, Procurator Conuentus teneatur accipere memoriale illius subscriptum, & cum opus fuerit pro cognitione gravaminis fieri aliquam diligentiam, quæ in Capitulo fieri non possit, committatur causa, si fuerit grauis.

61 De ijs rebus de quibus in Capitulo generali reddita fuerit ratio, & super quibus facta fuerit scriptura, vel processus, legatur in Capitulo tantum sententia referendo summam merita causæ, & processus, vt omnes intelligant, an fiat iustitia. De ceteris autem rebus, de quibus non fuerit confecta scriptura, vel processus, fiat brevis relatio substantiæ negotij, & qui senserit se grauatum à Diffinitorio, poterit appellare ad Capitulum Provinciale, si res fuerit grauis.

62 Finita residentia, antequam publicetur, vacet Congregatio audiendis rebus, quæ ex Conuentibus, & à particularibus petita fuerint, eisque providendo: & si aliquas res tota Congregatio ex aliquibus rationibus non diffinierit, illas remittat ad Diffinitorium, vt eas diffiniat; nam sine remissoria Congregationis, non potest Diffinitorium de illis cognoscere, nec illas terminare. Auditis petitionibus Conuentuum, & particularium, prout illis, prout iustitia, & ratio dictauerint; mandet pater Provincialis Secretario, vt referat toti Congre-

gationi, quid resultet ex residentia Provincialis, Diffinitorum, Visitatorum, & Secretarij præteritorum, ut maiori luce, & iustificatione possit procedi ad electionem novorum Prælatorum, & Officialium Generalium.

Peractis igitur omnibus rebus, quæ ad bonum regi-⁶³men Ordinis spectant; omnes Prælati, ac Vicarius Provincialis, Visitatores, & Rector Collegij Salmantini renuncient officijs suis, & pater Provincialis nomine totius Congregationis acceptet illorum renunciationem, horteturque Diffinitorium, cui simul cum eo comperit electio Abbatum, & aliorum Officialium Ordinis, ut præparent se, ac ponant animum suum in Deo pro faciendis electionibus novorum Abbatum, & Officialium, ea puritate, simplicitate, ac zelo Religionis, quibus convenit in negotio, quod tantum refert pro bono communi totius Religionis: & simul cum participatione, & consilio Diffinitorij nominet duos Prælatos, & duos Procuratores, qui recipiant rationes expensarum Capituli, & faciant repartitionem illarum, ac alias repartitiones necessarias super tota Religione huius Provinciæ, quæ quidem repartitiones videantur, examinentur, & approbentur à toto Diffinitorio.

Itaque pater Provincialis cum Diffinitoribus, singulis Monasterijs, singulos Abbates, & Rectorem Collegio Salmantino per vota secreta eligant, servata eadem forma, quæ in electione patris Provincialis præ-⁶⁴crip-

cripta est: Et huiusmodi electiones à Provinciali vltima die Capituli, qua omnia decreta pronuntianda sunt, publicentur, & confirmentur. Caveant autem Electores, ne carnem sequentes, ac sanguinem, aut mundano favore, seu familiaritate devicti, magis idoneis reprobatis, promoveant minus dignos, alioquin si in hoc culpabiles fuerint, apud districtum iudicem, se noverint rationem esse daturos.

65 Curent etiam, vt si ex proprijs domibus eligi possunt Abbates idonei, ex eis potius, quam ex alijs eligantur, eo quod melius de statu domus informati esse possunt. Qui fuerint electi, officia sibi delata acceptent, alioquin tamquam contumaces puniantur. Abbates verò, & alios Prælatos, sic vt præfertur, electos, fratres Conventuum, seu alij, ad quos mittuntur, sine contradictione recipiant, eisque obedientiam, & reverentiam debitas præstent, alioquin poenæ subiaceant, quam Abbas Provincialis in eos duxerit auctoritate Ordinis promulgandam.

66 Itemque totum Capitulum eodem modo, quo elegit Provinciale, eligat etiam vnum Abbatem in Vicarium Provinciale, qui per cessum, vel decessum, aut privationem, vel absentiam patris Provincialis à Regno Castellæ, & Legionis, vel alio quoquo modo sit impeditus, gerat vices ipsius Provincialis, & si Provincialis decesserit, dictus Vicarius sedem suam habeat

in Monasterio de Retuerta, & tunc provideatur de Abbate, seu Vicario, vt infra dispositum est, in eius Monasterio. Ipso autem Vicario de medio sublato, pater Provincialis cum Diffinitoribus alium assumat, & si Provincialis, & eius Vicarius viam vniuersæ carnis ingressi fuerint, Prior Monasterij de Retuerta teneatur vocare quatuor de Capitulo privato, vt Vicarium eligant. Quod etiam omninò intelligendum est, quando alia Officia, & Dignitates, quorum electio ad Capitulum spectat, in Ordine vacare contigerit, antequam triennium compleatur.

Consequenter idem pater Provincialis, & Diffinitores⁶⁷ eligant duos Abbates in Visitatores Monasterij de Retuerta, & alios duos in Visitatores totius Provinciæ: Item eligant socium patris Provincialis, qui cum eo assistat visitationibus, per ipsum Provinciale faciendis; nullam tamen potestatem habeat, nisi quam pater Provincialis illi impartiri voluerit, & hic socius Provincialis poterit esse Abbas, aut Canonicus, sed si fieri poterit, non eligatur Abbas propter damnum, quod sequitur Monasterijs ex absentia suorum Prælatorum. Præterea eligant vnum Abbatem, qui eat ad Capitulum Generale, quod in Gallia celebratur (si illuc tutus patebit accessus) saltem semel in triennio, nomine totius huius Provinciæ, eiusque expensis, & cum mandato Capituli Provincialis.

- 68 Factis omnibus electionibus, pater Provincialis, & Diffinitores iubeant illas per Secretarium describi in libro in forma consueta, & coram tota Congregatione legi in Capitulo, illasque subscribat ipse Provincialis, mandetque legi omnia, quæ fuerunt decreta in Capitulo, ac etiam mandet, quòd computatores, & repartitores reddant rationem expensarum Capituli, & illarum repartitionis, pariterque aliarum repartitionum.
- 69 Ut autem omnia in servitium Domini Dei nostri, & prout decet, pro augmento Religionis peragantur, statuimus, & ordinamus, quòd omnia statuta, quæ de cetero in Capitulo Provinciali condentur, primo anno, quo facta fuerint, publicentur, & observentur tam à Prælatiis, quàm à subditis, & Visitatores Ordinis ipso anno suæ visitationis, in quolibet Monasterio, quod visitaverint, illa recitari, & promulgari, atque observari faciant, contradictores, & rebelles quoscumque, si opus fuerit, per censuras, & pœnas ecclesiasticas, & alia opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo. Sequenti autem anno eadem statuta examinentur, & tertio anno in Capitulo Provinciali approbentur, si fuerint approbanda.
- 70 Quòd si aliqui dicta statuta oppugnare voluerint, causam sufficientem asserant coram Diffinitoribus Capituli Provincialis, ut in ipso Capitulo Provinciali ipsa statuta totaliter approbentur, vel reprobentur, aut

corrigantur. Quòd si tunc approbata fuerint sine vlla remissione tam à Prælatis, quàm à subditis de cetero obseruentur: subditi verò, qui eadem statuta recipere, & seruare contempserint per proprios Prælatos, seu Visitatores ad eorum observationem, per censuras, & alias pœnas compellantur.

Prohibemus verò aliquas collectas pecuniarum in ⁷¹ Ordine fieri, præterquam pro communibus ipsius Ordinis negotijs, vel pro releuanda aliqua ipsius domo onere paupertatis oppressa, idque in Capitulo Provinciali, vel priuato fiat. Sed Collectoribus in Capitulo Provinciali, vel privato deputatis tribuimus potestatem compellendi ad solvendum collectas auctoritate ipsius Capituli impositas, statuentes, vt quicumque Prælati Ordinis collectas, per Diffinitores Capituli Provincialis, vel privati pro negotijs Ordinis, vel causis concernentibus privilegia, vel statuta, seu rem totius Ordinis pro tempore impositas, non soluerint collectoribus, seu Receptoribus Capituli, in eodem Capitulo, seu in terminis, & personis in Capitulo designatis, priuationis vocis actiue, & passiuæ sententiam, eo ipso, ac alias pœnas arbitrio patris Provincialis infligendas incurrant. Priores verò, & Prouisores, ac alij subditi, qui restiterint, voce, & obedientia nominata careant, & sint inhabiles ad quicumque officia in posterum obtinenda, nisi cum eis per patrem Provincialem misericorditer fuerit dispensatum.

72 Abbates quibus aliquid auctoritate Capituli Provincialis, vel privati commissum fuerit, quid de eo fecerint, per se, vel Nuntium, si ex iuxta causa ad Capitulum, vel ad patrem Provincialem, si ad eum veniendum erit, non venerint, cum litteris, Capitulo, vel patri Provinciali studeant significare.

73 Statuimus etiam, ut duo sint sigilla, vnum magnum, & alterum parvum, quibus insculpta sit imago sancti Norberti Archiepiscopi Magdeburgensis Fundatoris huius Ordinis cum baculo in manu. Sigillum grande habeat in circuitu has litteras, videlicet: *Sigillum Capituli Provincialis Præmonstratensis Hispaniæ*: quo sigillo obfignentur omnes expeditiones, & actus Capituli Provincialis, & privati, illudque servetur in Archivio Monasterij de Retuerta pro his temporibus. Alterum sigillum erit magis manuale, & parvum, & manebit penes Secretarium Provincialis, pro expediendis rebus ordinarijs sui officij, & cum eadem imagine sancti Norberti: habeat in circuitu litteras huiusmodi: *Sigillum Provincialis Ordinis Præmonstratensis Hispaniæ*.

74 Item statuimus, quòd in Capitulo Provinciali, non possit fieri mora ultra octo dies, & si aliqua negotia acciderint, quæ hoc termino expediri non possint, per totam Congregationem remittantur ad Diffinitorium, ut in eo terminentur. Et sic pater Provincialis breui exhortatione facta, dictaque confessione Generali, &

facta absolutione dimittat Congregationem.

DE CAPITVLO PRIVATO.

CAP. II.

ITEM statuimus, & ordinamus, quòd deinceps in perpetuum secundo anno post celebrationem Capituli Provincialis, per patrem Provinciale, cum Diffinitoribus in Capitulo Provinciali electis celebretur Capitulum privatum in Monasterio, per Diffinitores designando, in Dominica *Cantate*. Quod quidem Capitulum privatũ, non possit anticipari, neque differri, nisi ex causa gravis infirmitatis patris Provincialis, qui cum primum potuerit, convocet ipsum Capitulum, & quamvis alius ex Capitularibus infirmitate, vel alio impedimento detineatur, non propterea desinat Capitulum celebrari à reliquis.

Quotidie autem dum celebratur ipsum Capitulum, vnus ex Prælatis celebret Missam de Spiritu Sancto, cui assistant ceteri Capitulares: Hoc autem Capitulum privatum ad lites dirimendas, mores reformandos, & ad omnia componenda eandẽ potestatem habeat, quam Capitulum Provinciale habet.

Ad hoc Capitulum adesse debent patres Visitatores in Monasterio, non autem in Diffinitorio: In hoc Capitulo privato videantur visitationes, quas fecerint

patres Visitatores, & quæcumque alia, quæ factæ fuerint: sed dum videntur, non debent esse præsentés ipsi Visitatores, nisi vocati fuerint ad informandum de aliquo casu, & ibi terminabuntur negotia, nisi ad Capitulum Provinciale remittantur.

77 Pater Provincialis in Capitulo privato rationem reddere debet de statu, in quo Religio tunc temporis reperitur, & de necessitatibus, quibus in Capitulo fuerit providendum, & in eo admoneantur Visitatores de eo quod facere, & providere debent. In eodém Capitulo privato cognoscatur de gravaminibus, quæ pater Provincialis, & Visitatores fecerint, & sic poterunt transmitti querelæ ad ipsum Capitulum, & si opus fuerit aliquem querelantem venire, mittat ad petendum licentiam à patre Provinciali, qui tali casu teneatur illam concedere; & qui aliquid iniuste fecerit, graviter corrigatur, si verò conquerens iustam querelæ causam non habuerit, graviter puniatur.

78 Si contra patrem Provinciale aliquod scandalosum resultaverit, quod privationem mereatur, contra eum procedatur eo modo, qui inferius dispositus est, ubi tractatur de visitatione Monasterij de Retuerta, cui dispositioni se conformabit Capitulum: Quòd si ante celebrationem Capituli innotuerit excessus, & periculum sit in mora expectationis Capituli, eo casu antiquior ex Definitoribus convocet Capitulum, & procedatur ad veri-

fi

ficationem, & punitionem delicti, & non aliter.

Si pater Provincialis fregerit aliquas constitutiones⁷⁹ Ordinis, aut contra eas dispensaverit, acriter, per Capitulum reprehendatur, pœna verò ad tempus eius residentiz referuetur, & quod taliter fecerit, declaretur irritum, & inane. Sed dum tractabitur de gravaminibus, per ipsum Provinciale factis, non adsit ipse pœsens, idemque intelligatur de quibuscumque alijs, de quibus tractabitur.

Si quæ repartitiones pro negotijs communibus, &⁸⁰ alijs necessitatibus Religionis fuerint faciendæ, fiant in Capitulo Provinciali, aut privato, cum necessitas vrgens fuerit: semper autem attendatur, vt repartitiones huiusmodi fiant debito respectu facultatum, & reddituum⁸¹ vniuscuiusque Monasterij, ita vt nulli iniuria inferatur.

In iplo autem Capitulo privato, non possit derogari, aut dispensari in aliqua re ex ijs, quæ definitæ, aut ordinatæ in Capitulo Provinciali fuerint, nisi per ipsum Capitulum Provinciale ad Capitulum privatum remissæ fuerint, nec aliqua nova lex, aut constitutio fieri, cum huiusmodi Capitulum convocetur, & celebretur tantummodo pro cognitione, & executione eorum, quæ in Capitulo Provinciali ordinata fuerint, & ad cognoscendum si quid absurdum, vel inconueniēs ex eis resultaverit, vt postmodum in Capitulo Provinciali debitum remedium adhibeatur, & statuatur id, quod maturiori omnium consilio

iudicatum fuerit magis expedire. Prælati, & Religiosi, qui ad huiusmodi Capitulum convenerint, assistant horis Canonicis: si quis autem sine licentia defuerit, eum Prior Conventus puniat, si Conventualis fuerit, si verò Prælatus, per patrem Provinciale[m] corrigatur.

82 Ad patrem Provinciale[m], & deputatos huius Capituli pertinent electiones Abbatum, & aliorum officiorum, quæ durante triennio vacauerint, in quibus electionibus servabunt formam in Capitulo Provinciali præscriptam, & qui in locum Abbatis demortui, vel amoti successus fuerit, si non plus quam sex menses desint ad complendum triennium, Vicarius, alioquin Abbas nominetur.

83 Sed propter pericula, & damna, quæ Monasterijs, & domibus, ex diuturna vacatione regiminis Abbatum, & aliorum Officialium provenire possunt, cum per obitum, aut alium casum vacant; mandamus Priori ipsius Monasterij, vbi Prælaturam vacare contigerit sub pœna privationis officij, quod eo ipso die, quo Abbas ipsius Monasterij decesserit, mittat ad intimandum id patri Provinciali; cui mandamus, vt intra tres dies postquam de vacatione huiusmodi certior factus fuerit, convocet deputatos ad Capitulum privatum, qui ita convocati, & admoniti, nulla occasione se detineant, sed statim venientes præficient Pastorem illi domui vacanti. Quod si pater Provincialis, & deputati in hoc fuerint negligentes

gentes, per Capitulum Provinciale, in eorum residentia, graviter puniantur.

DE VISITATIONIBVS,
& modo visitandi. Cap. III.

Q Volibet triennio duæ visitationes fiant, altera, 84
per patres Visitatores ante Capitulum privatum, altera verò, per patrem Provinciale, post ipsum Capitulum privatum, quæ ita debet fieri, ut ante Capitulum Provinciale iam peracta sit. Ipsi verò pater Provincialis, & Visitatores cum ad visitandum accesserint, nullo intervallo adhibito, visitationem perficiant, sed Monasteria de Vrdax, & de Belpuche propter illorum distantiam, semel in triennio sufficere visitari, per patrem Provinciale, vel per Visitatores, prout patri Provinciali visum fuerit, nisi vrgens necessitas aliud postulet.

85
Si peracta visitatione evenerit, ut propter particularem aliquam causam aliquod Monasterium visitari debeat, tunc per patrem Provinciale, vel eius vices gerentem visitetur. Visitatores antequam visitare incipiant in Monasterio beatæ Mariæ de Retuerta conveniant ad tractandum quid in visitationibus faciendum sit: deinde ex ipso Monasterio de Retuerta ibunt ad Monasterium sancti Saturnini Medinæ del Campo, & inde

ad Collegium Salmantinum, deinde ad Monasterium Charitatis, inde ad Monasterium sancti Spiritus Abulensis, & inde ad Monasterium beatæ Mariæ Hortorum Segobienfis, & inde ad Monasterium beatæ Mariæ de la Vid, & inde ad Monasterium sancti Salvatoris de Vrdax, si hoc per ipsos Visitatores visitari debere pater Provincialis decreverit, & inde ad Monasterium Buxeti, & inde ad Monasterium sancti Christophori de Yucas, & inde ad Monasterium sancti Michaelis de Villamayor, & inde ad Monasterium beatæ Mariæ Regalis de Aguilar de Campo, & inde ad Monasterium sanctæ Crucis, & inde ad Monasterium sancti Pelagij de Serrato, & inde redeant ad Monasterium beatæ Mariæ de Reuerta, vbi reddant rationem visitationis patri Provinciali, & ibi visitationem relinquunt.

36 Mandamus autem, vt Visitatores in itinere debitam humilitatem, & modestiam seruent, duobus famulis, & duabus mulis contenti, & ne in itinere citra præcisam necessitatem se detineant; spatium triginta trium dierum ad per agenda visitationem, eis duximus præfigendum, quibus triginta tribus diebus, octo leucis pro qualibet die computatis, omnia Monasteria prædicta visitare poterunt. Ipsis autem Visitoribus, ab vno quoque conventu, ad quem pervenerint, dum in eo visitant, necessaria pro victu tribuantur: præterea pro expensis itineris detur, cum exeunt ad visitandum, quantum mo-

deratè sufficere videbitur. Quibus quidem expensis omnes Conventus Ordinis, iuxta vniuscuiusque facultates, contribuunt, iuxta taxationem in Capitulo privato faciendam. Peracta visitatione Visitatores patri Provinciali, Provincialis autem Capitulo Provinciali rationem expositorum reddant, & si quid eis ex pecunijs sibi traditis superfuerit, restituant, pariterque si quid plus de necessitate expenderit, eis restituatur. 87

Et vt occasio discordiæ inter Visitatores tollatur, statuimus, vt quando ex Retuerta ad visitandas domos accesserint, is ex Visitoribus, qui fuerit Abbas antiquioris domus, præcedat in visitatione primi Conventus, & postea alter; ita vt alternatim præcedant, & qui præerit, visitationem proponat, & perficiat, sed in visitatione, & informationibus sumendis, & inquisitionibus faciendis, coniunctim procedant, ille autem qui non præest, curam habeat scribendi ea, quæ visitori ad visitationem pertinent. Cæterum volumus atque decernimus, quòd Visitatores habeant eandem facultatem, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, ac tam in capite, quàm in membris, quam habet pater Provincialis in sua visitatione, hoc excepto, quod ipsi non possint aliquem Abbatem priuare, illum tamen ab officio suspendere, & causam patri Provinciali remittere poterunt. 88

Prohibemus autem sub pœna grauiori Abbatibus,
Prio-

Prioribus, & alijs Religiosis cuiuslibet Conventus, ne pro recipiendis Visitatoribus, ac etiam patre Provinciali aliquem apparatus faciant, sed cum Visitatores ad visitandum accesserint, antequam ad Conventum perveniant, præmissis vno ex famulis, certiore de aduentu suo faciant Prælatus domus, ad quam tendunt, qui statim Conuentum vocabit; non tamen ipse, nec alij Canonici extra Monasterium ipsis Visitatoribus occurrant, sed cum Prælatus Monasterij visitandi patrem Provinciale, vel Visitatores portam ipsius Monasterij introisse cognoverit, ad claustrum, seu ostium Ecclesie, vbi Conuentus hac de causa erit Congregatus, venire festinabit, vt ipsis Visitatoribus illuc aduenientibus, Ecclesiam simul intrent dicentes Psalmum: *Lætatus sum: Et cum in Chorum peruenerint, finito Psalmo, subiungat hebdomadarius: Gloria patri- Kyrie eleyson- Pater noster- Et ne nos- Vers. Saluos fac seruos tuos. Dominus vobiscum. Oremus. Prætende Domine famulis tuis- Ipsis Visitatoribus super gradum presbyterij genuflexis, Abbate verò, & Conventu in suis locis interim prostratis; factaque oratione, diuertant ad loca designata.*

- 89 Altera autem die Visitatores conveniant ad primam in Choro, vbi, & vbiqùè primum stallum teneant, & cum ad preces deventum fuerit, is, cui onus visitandi illam domum incumbet, dicat: *Confiteor- Misereatur- Indulgentiam- Similiter in Completorio, & in omnibus*

locis, & actibus, quibus eos interesse contigerit, præerunt; sed eorum, quæ regimen domus concernunt, nõ ipsi Visitatores, sed Prælatus domus curam habeat. Idcirco pater Provincialis, nec Visitatores in domibus, quas visitant, Nouicios recipere, receptosue ad professionem admittere non possint, sed obseruetur constitutio de Nouitijs.

Congregatis igitur fratribus in Capitulo, ac præmisso, à Visitatore, *Benedicite*, & responso, *Dominus*, fiat per ipsum Visitatorem aliqua de obseruantia regularis disciplinæ, de obedientia, & de proprii pastoris reuerentia exhortatio.

Lectis deinde litteris Capituli Provincialis, auctoritate Dei, & eiusdem Capituli, præcipiant Visitatores, vt de Prælato, de Canonis, & Fratribus, de Conuersis, Donatis, ac totius Monasterij statu, quidquid super ijs, de quibus interrogati fuerint, accusatione, vel emendatione dignum cognouerint, singuli sincerè ipsis Visitatoribus indicent, denuncient, & revelent, nullatenus amore, vel odio, seu timore cuiusquam, aliaue qualibet occasione veritatem supprimentes, ne cum graui periculo animarum, grauem etiam incurrant Ordinis censuram. Facto itaque præcepto, & allata præcedentium Visitorum charta, & in conspectu omnium lecta, finitoque Capitulo, Visitatores ipsi, à singulis seorsum ibidem, aut aliàs in loco ad hoc eis deputato, quæ fue-

H

rint

rint inquirenda, diligenter inquireant. Primò, an præcedens visitatio bene fuerit obseruata; & quem in non seruando inuenerint culpabilem, siue ille sit Prælatus, siue subditus, tamquam Deo, & Provinciali Capitulo inobedientem grauitè puniant.

92 Attentè etiam, ac sollicitè, semoto omni beneuolentiæ, quæ in subuersionem Religionis aliquando exhibitur, affectu, inquireant de negligentia Prælati, an corrigat excessus, an sit carnalis, vel nimis sæcularis; an bonum exemplum subditis præbeat frequentando Ecclesiam, quando potest, atque in abstinentijs, & alijs obseruantijs Ordinis; an statuta Ordinis, & Capituli Provincialis faciat obseruari; an per ipsum vigeat, aut deficiat disciplina in Monasterio; an seruenter reprehendat ea, quæ fiunt in ordinatè; an nimis euagetur; an sine acceptione personarum negligentias, & excessus quos inuenerit puniat. Postmodum interroget de pace Prælati, & subditorum. Quod si dixerint non esse pacem; cauta cum omni studio inquireatur, eaque cognita, qui puniendi fuerint, legitime puniantur.

93 Deinde interroget qualiter, tam Fratres, quam Cõuersi, & Donati se habeant in obseruantijs Ordinis, scilicet, in non habendo propria, in tenendo silentium, in continentia, in proprii pastoris obedientia, in eiusdem, & ipsorum ad inuicem reuerentia, in veniendo ad chorum, & Ecclesiam, & in celebrando diuinum Officiu m

iuxta formam Ordinis, & ritum Romanum, in abstinentijs, an in colloquio ad invicem, & cum hospitibus, in petenda licentia, & cum sæcularibus, familiaribus, Conversis, Donatis, seu alijs quibuscumque, Religioni debitam seruent honestatem. Demum, an curiositatem vitent; an detractiones, & murmurationes fugiant; an laudabiliter culpas in Capitulo confiteantur; an sint in reprehensione humiles, & in emendatione tractabiles, est sollicitè perquirendum. 94

Pro temporalium quoque statu cognoscendo diligenter inquiratur, an domus sit grauata debitis, & quantis, & cui, vel quibus specialiter debet: si igitur domus inveniatur debitis grauata, sciant ex quibus causis, & si nulla rationabilis causa appareat, quæ Prælatum excuset, in ipsum culpa redundet. 95

Et quia bonum regimen temporale non parum adiuuat spirituale: Ideò mandamus, & conscientiam Visitorum oneramus, vt diligenter inquirant quomodo redditus Monasteriorum expenduntur, an extra res necessarias, & idcirco accuratè videant librum sumptus, & si excessum inuenerint, tam in Prælato, quam in Provisore, graviter eos puniant. 96

Super præmissis omnibus, sigillatim à singulis Fratribus, etiam Conversis, & Donatis, inquisitio, tam de Abbate, quam de ipsis fratribus, cum omni studio est facienda. Cavere tamen debent, ne illa, quæ dignè cor-

recta iam fuerint; iterum coram ipsis proponantur, aut de illis ulterius tractent; cum bis in idipsum, non sit iudicandum. Neve fratres Prælatum, vel alium fratrem accusent præterquam de ijs, quæ post ultimam visitationem fuerint perpetrata, nisi proprio iuramento affirmaverint, post ultimam visitationem illa ad eorum notitiam pervenisse.

97 Debent etiam Visitatores observare, quod eos fratres, qui ob aliquas culpas privati sunt voce, non recipiant ad testimonium, seu accusationem contra aliquem, donec cum eis super hoc, iuxta constitutiones Ordinis, misericorditer fuerit dispensatum. Item ne recipiant testes laicos in visitationibus, nisi ex aliqua urgentissima causa, cum ex depositionibus eorum scandala, & alia mala oriri soleant: si per viam accusationis contra aliquem procedatur, ut calumniandi occasio præcidatur, nomina, & cognomina, patriæque accusatoris, & tertium, qui inducentur, ac depositiones ipsorum testium in scriptis dentur; ne sub spe quod eorum nomina celata erunt, audeant aliquem falsa accusatione, vel testificatione perperam infamare.

98 Si qui tamen fratres aliquid grave, aut enorme contra quempiam coram Visitatore suo in secreto proponere voluerint, audiantur, & si is, contra quem proponitur, ea de re fuerit graviter infamatus, tunc non à malevolis, & maledicis, sed à fratribus fide dignis, cum se-

creto, sub iuramento veritas inquiretur, & prout dignum fuerit, crimen emendetur, nisi fuerit patri Provinciali, vel Capitulo referendum. Recipient etiam in scriptis defensiones reorum, & non permitant, vt ipsi pro eorum defensione recurrant ad Advocatos, vel alios seculares, sed ipsi sine strepitu, & intra claustra Monasterij procurent suam innocentiam humiliter demonstrare. Non permittant Visitatores, quòd proponatur aliquid contra quempiam de auditu tantum, nisi proponens dicat à quo ipse audierit: caveant etiam Visitatores, ne delicta per viam Sacramentalis Confessionis vlllo pacto investigent.

Si ad probandum aliquod crimen indigeant Visitatores testimonio alicuius fratris absentis, & talis necessitas fuerit, vt sine ipso commodè fieri non possit, scribatur ad eius Abbatem, vt eum mittat: si verò sufficiat, vt eius testimonium deferatur, tunc eius Abbati committatur, vt illum examinet, ac ipsius testimonium cum omni diligentia sub sigillo clausum mittat, si crimen manifestum fuerit; alioquin si occultum fuerit, testis ipse omnino veniat, aut visitator illum adeat, quia tali casu, non est alteri committendum examen; ne quod occultum est alijs detegatur.

Quando autem accusatio fit contra Pralatos, debent diligenter animaduerrere Visitatores, quod, cum ipsi sint quasi signum positi ad sagittam, nec possint

omnibus placere, frequenter odium multorum incur-
runt, & insidias patiuntur: ideo accusatio Prælatorum,
, non facile admittatur, ne concussis columnis corruat
, ædificium, sed diligens adhibeatur cautela, per quam
, non solum falsæ, sed etiam malignæ criminationi ianua
, præcludatur.

101 Cùm ergo aliquis ex subditis contra Prælatum suum
aliquid enorme proponere voluerit, non audiatur, nisi
id coram maiori, & saniori parte Conventus in loco
competenti proponat, aut asserat se, per testes idoneos,
& sufficientes, quod proposuerit posse probare, & tunc
vt melius super hoc veritas cognoscatur fiat inquisitio
non summatim, nec in publico, sed sigillatim, & in te-
creto, & in loco vbi secretè fiat inquisitio, habeatur
textus Evangeliorum, cum stola, & ab ijs, qui depo-
nent, Visitator per iuramentum inquiret, tam de ob-
iectis criminibus, & veritate obiectorum, quàm de ido-
neitate, & vita testium productorum. Verumtamen
animaduertant Visitatores, vt ita provideant, ne Præ-
,lati iniuste crimentur, vt tamen caveant, ne delin-
,quant insolenter, ad vtrumque malum congruo reme-
,dio occurrentes.

Ad inquisitiones super peremptorijs, & enormibus
102 secreto faciendas, Visitatores non de facili procedant,
nisi quando gravis infamia, vel insinuatio clamosa præ-
cedit. Qui contra Prælatum, vel alium fratrem obiece-
rit,

rit, per viam accusationis, aliquid peremptorium, vel enorme, aut publicam infamiam, nec potuerit sufficienter probare, puniatur sine remissione, secundum quod de infamatoribus est statutum. Qui tempore visitationis de commissis, antequam testes super ijs iurauerint, coram proprio Abbate, & Visitatoribus humiliter veniam petierit, mitius arbitrio Visitatorum puniatur.

Demum, expeditis omnibus supradictis, Visitatores¹⁰³ Ecclesiam, ac sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, & reliqua Sacramenta (si Ecclesia Parrochialis fuerit) altaria, Sacristiam, Officinas, cellas fratrum, & omnia alia visitent, & si Ecclesia curam animarum habeat, diligenter inquirent, an debito modo, & per idoneum Sacerdotem, qui de omnibus, quæ ad regimen animarum spectant bene instructus sit, ipsa cura exerceatur.¹⁰⁴

Ac deniquè, habita seorsum deliberatione matura, finem legitimum sua sententia imponentes; quæ de manifestis, & publicis excessibus scribenda, vel etiam reformatione domus, & honestate Ordinis ordinanda decreverint; in libro visitationum ad id specialiter deputato, & accurate asseruando, scribant: nihil tamen contra constitutiones Ordinis innovare præsumant.

Consideratisque diligenter ordinationibus præcedentium visitationum, si quid imperfectum, aut minus dignum Religione in eis invenerint, deleant: quæ verò vitæ monasticæ consona sunt, ibi relinquuntur scripta, tam
noua,

nova, quàm vetera, vt sic collatis novis ordinationibus, cum veteribus, facile deprehendatur quantum Conventus profecerit, aut defecerit in Religione.

106 Ipsi autem Visitatores, aut antiquas sanctiones confirmant, & innovent, aut novas cuilibet domui commodiores pro tempore constituent: quas sub sigillis suis relinquunt penes Priores in domibus, vt sequenti anno futuris Visitoribus ostendantur: qui eas cum omni diligentia observari faciant, ac earum transgressores puniant: Ipsi autem Priores in quolibet mense publice in Capitulo eas legant, & fratres ad earum observationem hortentur.

107 Reversi à visitatione, statim Monasteriorum, quæ visitauerint, & ordinationes, quas fecerint, Capitulo privato, si Visitatores fuerint, si autem Provincialis, Capitulo Provinciali, referant, & summam ad finem processus visitationis describant statum, in quo ipsi invenerunt Monasterium, & statum, in quo illud reliquerunt, ne detineant Capitulum in processibus videndis, quando aliter fieri potest.

108 Inhibemus autem expresse Visitoribus, ne fratres auctoritate patris Provincialis, aut Capituli Provincialis, vel privati emissos remittere audeant, cum eorum revocatio specialiter pertineat ad mittentem: minusque aliquid attentare audeant, quod eis per patentem litteras Capituli Provincialis, vel privati, seu patris Pro-

vincialis non fuerit expressè commissum, vel iniunctum, cum aliquando per indiscretas quorundam *Visitatorum* remissiones, dispensationes, concessiones, & indulta, non parum *Ordinis* disciplina confundatur. Quòd si secus fecerint, per *Capitulum* seuerè puniantur.

109

Ipsis etiam *Visitatoribus* districtius inhihemus, ne *Abbatibus Monasteriorum*, quæ visitant, vel alijs quibuscumque, processus, vel scripturas inquisitionum ostendant, seu nomina deponentium quoquomodo revelent, sed visitatio eistantum reveletur, quibus necessario revelari debet: cum alijs autem debitum silentium seruent propter *Ordinis* dignitatem. Transgressores autem huius prohibitionis tamquam revelatores secretorum *Ordinis* decernimus puniendos, salvis ijs, quæ ad defensionem *Abbatum* per statuta *Ordinis* specialiter sunt reseruata.

110

Præcipimus autem, vt processus, inquisitiones, & acta quæ contra aliquem criminofum formata, seu gesta fuerint, semper etiam post latam sententiam, & executioni demandatam seruentur in archiuo *Conventus*, in quo is deliquit, vt si quando relapsus, vel superbus fuerit, etiam mortuis testibus, causa eius in promptu habeatur. Ceterum ipsi *Visitatores* summopere prouideant, quantum in eis fuerit, vt in domibus visitatis pacem relinquant, salva correctionis disciplina, & vt quæstiones, quas poterunt suo iudicio terminare, nul-

latenus Capitulo Provinciali, vel priuato referuent.

- III Denique correctis, & emendatis, quæ correctione, & emendatione digna cognouerint, fratribus vale dicturi ad Capitulum venientes, dicant: *Confiteor*- cum toto Conuentu, & postea subiungāt: *Misereatur, & Indulgentiam*- prout in fine Capituli Provincialis. Porrò Visitatores in domibus, quas visitant, sine iusta causa, moram nimiam non faciant: quòd si plusquam per octo dies ad longius in visitando durauerint, nisi euidentis necessitas aliud requirat, in Capitulo Provinciali, vel priuato corrigantur. Prohibemus etiam, ne aliquis Prælati-
 ¶ I tus, vel alius Canonicus aliqua Monasteria Ordinis paterna, vel propria auctoritate visitare præsumat, cum visitationes pertineant ad patrem Provincialem, vel eius vices gerentem, & ad Visitatores per Capitulum electos. Quòd si quisquam secus facere præsumperit, sententiam excommunicationis eo ipso incurrat, & alijs pœnis per Capitulum Provinciale infligendis puniatur. Illi autem, qui patrem Provincialem, vel Visitatores recipere recusauerint, aut non permiserint visitationis officium plenariè exercere, similem excōmunicationis sententiam, ipso facto, incurrant, & pœnæ subiaceant, quam pater Provincialis, vel Capitulum eis duxerit infligendā.

DE VISITATIONE MONASTERIJ de Retuerta. Cap. III.

Quoniam verò Monasterium beatæ Mariæ de¹¹³
 Retuerta, tamquam caput Ordinis in Hispania,
 speciali aliqua prærogatiua præ ceteris huius
 Ordinis Monasterijs gaudere debet; statuimus, vt duo
 Visitatores ad visitationem ipsius Monasterij de Retu-
 erta, in Diffinitorio deputati, semel quolibet triennio
 visitent dictum Monasterium de Retuerta, tam in ca-
 pite, quam in membris, procedantque ad correctionem
 Prioris, & Conventus dicti Manasterij,

Quando autem contra Abbatem Provinciale ali-¹¹⁴
 quid graue ex ipsa visitatione resultauerit, Visitatores
 ad Capitulum Provinciale referant: si verò necesse fue-
 rit, & Capitulum sine scandalo expectari nequiverit,
 ipsi Visitatores, cum quatuor Diffinitoribus simul pro-
 cessus examinent, & ad correctionem, suspensionem, ac
 etiam privationem, si opus fuerit sine difficultate pro-
 cedant, seruata tamen forma iuris, & constitutionum
 Ordinis. Curent autem Abbas Provincialis, & quilibet
 alius Prælati assistere in suo Monasterio dum visitatur.

DE VISITATIONE MONASTE- riorum Visitorum Generalium. Cap. V.

Finita visitatione Generali, per Visitatores; statim¹¹⁵
 pater Provincialis, cum Diffinitoribus eligit duos
 Abbates, qui visitent domos Visitorum Generalium,
 &

& hi eadem auctoritatem in hac visitatione habeant, quam ipsi Visitatores Generales in sua visitatione Generali habebant.

DE CORREPTIONE FRATERNAM. Cap. VI.

¹¹⁶ **S**icut ex præcepto charitatis, quod est de iure diuino, & naturali, omnes tenemur, cum possumus proximo nostro benefacere, ac illius salutem corporalem procurare, quoniam unicuique mandabit Deus de proximo suo, nobisque illud præceptum tradidit: Diliges proximum tuum, sicut te ipsum: ita quanto anima dignior est corpore, tanto magis tenemur de spirituali eius animæ salute solliciti esse: sicut igitur proximum à periculo, & à malo per opus charitatis corporalis; ita, & multo magis eum à peccato, quod animam occidit, per fraternam correctionem, cum possumus, cavere, & liberare debemus. Non minus etiam tenemur corrigere fratrem peccantem ex pietate, quam Deo debemus. Tenemur enim si possumus prohibere, ne Deus offendatur, vel si quis eum offenderit obuiare, & impedire, ne offensa continuetur.

¹¹⁷ Nam si patris carnalis honorem zelantes tenemur ab eo propulsare iniuriam, & contumeliam prohibere, quanto magis iniuriam Dei? Cum ergo quilibet mortaliter

pec-

peccans Deum offendat, nos eum corripere tenemur, si per nostram correptionem à peccato revocari possit. Non solum inferiores, & æquales, sed etiam Superiores cum aliquid reprehensibile commiserint, si possumus debemus corripere pro tempore, & loco. Vnde sanctus pater Augustinus in regula inquit: Non solum vestri, sed ipsius etiam Prælati miseremini, qui inter vos quanto in loco superiori, tanto in periculo maiori versatur. Sed modus habendus est in correptione subditi ad Prælatum, ne fiat præiudicium honori, & reverentiæ Prælato, debitæ: actus enim virtutis debitis circumstantijs ornari debet. Vnde, & Paulus admonet Timotheum, dicens: *Seniorem ne increpaueris, sed honora ut patrem.*

Præcipuè autem hæc cura fraternæ correctionis incumbit Prælati, quippe qui, cum sint patres, ac simul iudices subditorum, tenentur, ut iudices pro bono communi publica peccata publicè corripere, ac etiam, ut patres diligenter inquirere, pariter, & corrigere secretè peccata secreta, ut præsentis remedio utiliter emendantur, antequam in publicum prodeant, ac etiam ne omnino remaneant impunita. Si quis ergo sciat confratrem, aut etiam Prælatum suum de aliquo graui peccato esse reprehensibilem, non negligat, quàm primum commode poterit, habita ratione loci, temporis, & personæ illum charitativè corripere, & de salutari emendatione amantèr admonere, ut per hoc corripiens exhibeat debitam

erga Deum pietatem, dum cavet ne diuina Maiestas offendatur, & erga proximum charitatem, dum eius salutem spirituales procurat.

- 119 Sed in charitatis exhibitione hic ordo seruandus est, nempe, vt bonum commune semper præferatur bono particulari, deinde, quod in correptione fraterna quaeratur salus spiritualis proximi, salvo bono communi, quæ salus spiritualis est anteposenda fama, si non se simul compatiantur. Postremo, quod fama proximi semper seruetur quantum fieri potest absque detrimento boni communis, & salutis spiritualis animæ. Cum ergo pro diuersitate personarum, & casuum nonnumquam eveniat, vt secreta correptio, siuè admonitio parum, aut nihil proficiat; seu aliàs expediat pro bono communi, aut pro salute spirituali proximi, crimen revelari; tunc, seruato moderamine rationis, iuxta supra dicta, crimen denunciatur Superiori, qui pro sua discretionem prouideat prout viderit expedire. Si enim esset tale crimen, quod
- 120 tenderet in perniciem, aut detrimentum Religionis, vt pote crimen hæresis, proditio, subornatio in electionibus, dilapidatio bonorum Religionis, & his similia, omnino esset Superiori, quam primum denunciandum pro bono communi Religionis, quamuis secreta correptio non præcessisset. Si verò non in commune Religionis, sed in particulare ipsius delinquentis, vel alterius, damnum vergeret; vt crimen iniuriarum, fornicatio, gula, ebrie-

tas, aut aliud simile, si notorium sit, publice à Prælato corripì debet, si verò secretum secreta correptione eius emendatio est procuranda.

121

Quòd si secreta correptio non sufficit ad emendationem, tunc delinquens, & delictum Superiori, tamquam patri, qui opportunum remedium adhibere possit reuelari debent. Corruptus autem, tam Prælatus, quam subditus correptionem fraternam, cum humilitate recipiat, caveatque ne in vindictam correptionis, aut denunciationis de se factæ, alicui opprobrium, vel gravamen inferat, vel quemquam odio prosequatur, sed correptionem, seu visitationem cum patientia sustineat.

DE APPELLATIONIBVS.

Cap. VII.

AD discursus quorundam, qui pro minimis eva-¹²²
gandi occasionem quærunt, compescendos, statuimus, vt si quempiam quacumque de causa contigerit appellare, Abbas ipse illud patri Provinciali quanto citius curet nunciare, & appellans interim sub regulari disciplina teneatur in pace donec Provincialis de meritis appellationis cognoscat, & reddat unicuique iustitiæ complementum. Quod si à regulari disciplina fuerit appellatum, Abbas in appellantes huiusmodi nihilominus exerceat disciplinam: si verò appellans sub prætextu

suz

sux appellationis è Monasterio exierit, vt fugitivus habeatur, & puniatur.

123 Item ad reprimendam versutiam, & proterviam plurimorum, statuimus, vt quicumque de cetero Canonici, vel Conuersi appellauerint; si causa appellationis legitima, non reputetur, vel modo debito non comprobetur, ad Monasterium Ordinis valde remotum, per decennium emittantur, intra ipsum terminum ad pristinum Monasterium minimè reversuri, nisi à patre Provinciali, vel Capitulo Provinciali, aut privato fuerint revocati. Quod si quis Abbas contra patrem Provinciale, vel Capitulum Provinciale, aut privatum iudicari debeat sine dispensatione qualibet deponatur, salvis tum defensionibus Prælatorum, prout in constitutionibus Ordinis continetur.

124 Et quia evenire potest, vt aliqui Canonici huius Ordinis varijs, & exquisitis modis candorem bonæ famæ huius Religionis denigrare, ac assumptum ab ipsis suave iugum Domini abijcere, pacemque Prælatorum, & fratrum suorum perturbare nitantur; qui cum ab administrationibus quas habent à suis Prælatis removentur, vel se dubitant removeri, aut si administrationes non habent, nisi eis quando, & quales volunt, conferantur, seu cum senserint se pro suis excessibus corrigendos, prætextis alijs causis falsis, & frivolis, fingentes à suis Prælatis se grauatos, cum tamen grauati non sint; patris Provincialis,

lis, aut Capituli Provincialis, vel privati audiētia prætermiffa, ad sedem Apostolicam appellant, vt sub appellationis prætextu bona Ecclesiarum consumere, ac ad libitum suum possint evagari, ac vitam ducere dissolutam in graue scandalum Ordinis, damnum Monasteriorum, & suarum periculum animarum: ne per præmissa, & similia, disciplina regularis elidatur, & vt via delinquendi malignantibus percludatur, statuimus, vt in hac Hispaniarum Provincia, quicumque ex fratribus à suis Prælatiis dixerint se gravatos; si inde appellare voluerint, habeant recursum de Abbate conventuali ad Abbatem Provinciale, vel ad Visitatores, durante eorum potestate, & de Abbate Provinciali ad Capitulum Provinciale, vel privatum: & si appelletur à Visitatoribus, habeatur recursus ad patrem Provinciale; aliter autem intentati recursus semper intelligantur sine præiudicio executionis, ita vt habeant effectum deuolutivum tantum, non autem suspensivum.

125

Quod si aliqui, omiffis his medijs, ad sedem Apostolicam appellare præsumperint; propter hoc, appellatus in appellantes huiusmodi, si ante, vel post appellationem excefferint, disciplinam regularem exercere, non desinat: & si aliquos ad eandem sedem Apostolicam calumniosè, aut frivole appellare contigerit, & propter hoc expensæ, vel damna Monasterio subsequantur, cum de hoc, vnde satisfacere possint, non habeant, appellan-

tes, loco restitutionis expensarum, & damnorum huiusmodi ad arbitrium suorum Prelatorum, quorum conscientias oneramus, per carcerem, vel alias puniantur, pensata quantitate, & qualitate damnorum, & scandalis: & nihilominus huiusmodi frivole appellantes voce careant, & obedientia nominata toto tempore vitæ suæ.

126. Ceterum in appellationibus hæc forma observetur, ut quicumque appellaverint, causas appellationis fideliter, & omnes articulos in scriptis redigant, & sub sigillo Conventus ad illum, ad quem appellatum fuerit, per certum Nuntium quanto citius transmittant, ut quod iustum fuerit, decernatur. Si vero Abbas, aut Conventus dictam appellationem sigillare, aut mittere noluerint, graviter, prout deliquerint, ad arbitrium illius, ad quem fuerit appellatum, puniantur.

DE PROPRIETATE TOLLENDÆ,

& quomodo bona, & redditus Religionis admi-

nistrari debeant, ac de alijs ad regimen cuius-

libet Monasterij pertinentibus.

Cap. VIII.

127. **Q**uam detestandum Religiosis sit proprietatis vitium in maximis, & in minimis, quamque in omnibus vera paupertas laudabilis sit, sacre litteræ, & sanctorum virorum testimonia aperte declarant.

Quid

Quid enim Deo odibilis esse potest, quam post emissum paupertatis votum ad proprietatis vitium, tamquam canes ad vomitum redire? Vt igitur tam perniciosum malum ab hac Religione penitus arceatur; omnes, & singulos fratres, seu Canonicos huius Ordinis, etiam si Abbas, seu Vicarius Provincialis, vel Conventualis, & alius quicumque Prælati sit, privato rerum, bonorumque omnium immobilium, mobilium, & semoventium dominio, usu, usufructu, possessione, & proprietate quocumque modo, per eos acquisitis, & ad ipsos obuentis, perpetuò priuamus; dictaque possessione amouemus, & amotos nunciamus, illaque omnia, & singula in communes suarum cuiusque domorum, & præfate Religionis usus convertenda concedimus, ac omnia, & quæcumque privilegia, dispensationes, licentias, permissiones, & indulta eis, & ipsorum singulis, super his, ac domibus, cellis, hortis, pecunijs, alijsque rebus, quacumque causa, & intuitu habendis, retinendis, & fruendis, eis concessa, specialiter, & expresse revocamus, mandantes Abbati Provinciali, & Superioribus omnibus, ut rerum, & bonorum omnium prædictorum possessionem nomine Monasteriorum, domorum, & locorum suorum capiant, ut illa, illorumque fructus in communes omnium usus convertantur, ac statuentes, ut deinceps nullus omnino fratrum dicti Ordinis, siue priuatus, siue Abbas conventualis, siue Provincialis, Vicari-

riusve Generalis, etiam prætextu quorumcumque priuilegiorum, seu inveteratæ consuetudinis, aut quacumque alia causâ, proprium quicquam, aut privatum habeat, sed omnia ubique communia, & indiuisa omnibus Religiosis sint.

¶ 28 Quin etiam Abbas Provincialis, & Conventualis, Priores, & Prælati quicumque vitam cum fratribus suis communem ducere debeant. In Refectorio semper, nunquam in cella comedant, nullas ædes separatas, sive in claustro, sive alibi habeant, sed vnica cella, eademque non curiosa, & cum ceteris aliorum fratrum coniuncta, contenti esse debeant, pari quoque ratione ceteri fratres nil sibi proprij vendicantes, necessarium victum, & vestitum in sua quisque domo, & per eius Ministros capiant.

¶ 29 Itaque nullus fratrum absque licentia Abbatis recipiat, aut retineat: nec ipse Abbas, vltra viginti quatuor horarum spatium, retineat pecuniam, vel quamcumque aliam rem apud se, vel aliam personam; sed pecuniæ, & quacumque aliæ res, quæ cuique privatim etiam intuitu personæ, aut pro Missis celebrandis, vel aliâs quomodocumque, & vndecumque donatæ, vel relictæ, vel etiam in depositum, & custodiam alicui traditæ fuerint, Superiori intra xxiiij horarum spatium exhibeantur, qui illas statim depositario committat, inde, pro cuiusque necessitate, arbitrio ipsius Abbatis, distribuendas.

Et, vt præmissa firmitus obseruentur, præcipimus, vt ¹³⁰ saltem quater in anno, & quoties sibi videbitur, quilibet Abbas, vel Prior omnes cellas sui Conuentus visitet, diligenterque inspectet, quæ ibi sunt, & si quid Religioni, vel paupertati, aut huic regulæ contrarium inuenit, tollat, & auferat, habeatque clauem communem omnium cellarum, & officinarum, diligenterque obseruetur, vt in cellis, tam Prælati, quàm quorumlibet subditorum nihil sit superfluum, aut curiosum, siue in libris, siue in ornatu, & apparatu cellæ, sed fulgeat decor paupertatis promissæ. Eam præterea diligentiam Superior adhibere debet, vt singulorum, maximè infirmorum, & senum necessitatibus, iuxta cuiusque exigentiam, debitè consulatur.

Confessarij etiam nullo modo à confitentibus aliquid recipiant. Ad hæc, nullus omnino Abbatum, Priorum, seu aliorum quorumcumque Prælatorum, seu Superiorum administrationem prædictorum bonorum, & aliarum rerum temporalium, dispensationemque pecuniarum, & reddituum suæ domus etiam nomine Conuentus habere, seu exercere, vel se se in eis intromittere possit; sed vniuersum id onus Provisorij, seu Procuratorij Conuentus demandetur, qui rerum, & bonorum suæ domus, inferendorumque in eam reddituum curam habeat, & tamquam depositarius pecunias, & cetera importata fideliter asservet, ex eisque Abbati, & fratribus,

ac vniuersæ domui de necessarijs veluti dispensator, cum ipsius Abbatis, seu alterius domus Superioris auctoritate provideat: isque libros opportunos habeat, in quibus clare, & fideliter rerum omnium, & pecuniarum acceptum, & impensum conscribatur, necnon idem, tam accepti, quam expositi, singulis mensibus, suo Abbati, adhibitis etiam duobus, vel tribus fratribus eiusdem domus probatoribus, rerumque vsu peritis, deinde ipsemet, præsentibus Abbate, & iisdem fratribus, Provinciali, vel Visitatoribus, quotiescumque visitationis officium fecerint; denique ipse Provincialis in proximo Provinciali Capitulo, coram tribus Iudicibus ab ipso Capitulo deputatis, illorum omnium, ac etiam vniuersæ administrationis suæ publicæ, & privatæ rationem reddere teneatur,

132 Item nullus frater, seu Canonicus huius Ordinis etiam Prælatuæ officio fungens, teneat, siue possideat aliquem Prioratum, Beneficium, Membrum, prædium, siue Castellaniam, siue Officiaturam, aut quamlibet aliam rem, vel ius ipsius Ordinis, vel alicuius Ordinis, vel alicuius Monasterij in titulum, commendam, vel administrationem, seu alio quocumque modo, etiam nomine Conventus, sed omnia reducantur ad regimen, & gubernationem solius Abbatis, seu Superioris Conventus, siue domus, modo supradictæ. Et ad effectum præmissorum quascumque concessiones præmissorum observationi con-

trarias etiam auctoritate Apostolica hactenus factas, & confirmatas, specialiter, & expresse revocamus. Præterea statuimus, quòd in quolibet Monasterio sit vnus liber, in quo omnes actus Capitulares describantur, acta verò, quæ in huiusmodi libro scripta non reperientur nullius sint roboris, vel momenti.

NE PROVINCIALIS ET EIVS

Secretarius, Diffinitores, alijque Officiales

quicquam pro quibuscumque expeditionibus exigant, nec ipsi, nec Visitatores munera accipiant.

Cap. IX.

Quoniam ab Ecclesiastico Ordine, præcipuè verò à Religiosis, qui paupertatem professi sunt, & quibus omnis proprietas interdicta est, omnis avaritiæ suspicio abesse debet; prohibemus patri Provinciali, eiusque Secretario, Diffinitoribus, & alijs quibuscumque Officialibus, ne quicquam pro quacumque licentia, seu dispensatione, aut alijs quibuscumque litteris ipsius Provincialis, vel eius vicegerentis gratiam, aut iustitiam concernentibus, nec pro sigillo à quoquam exigant, nec etiam sponte oblatum recipiant: nec ipsi, nec Visitatores aliquod munus cuiuscumque qualitatis, vel quantitatis existat quoquomodo recipiant; alioquin dan-

tes,

tes, & accipientes gravi pœnæ subiaceant. Provincialis quidem si in hoc deliquerit ab officio suspensus, per annum existat, eo ipso, ceteri verò pœnâ gravioris culpæ teneantur. Volumus autem quòd expensæ, quæ pro Officio Secretarij fiunt in Capitulo Provinciali, vbi ipse Provincialis suæ administrationis rationem reddere debet, ex communi Religionis solvantur.

DE CVSTODIA PECVNIAE, SI:

gilli, privilegiorum, & instrumentorum

Monasterij.

Cap. X.

34 **V**T omnia, quæ ad Monasterium pertinent temporalia de cetero securius, & fidelius conserventur, statuimus, vt in quolibet Conventu sit vna arca communis, in qua vnus liber recondatur, qui redditus omnes, & proventus quomodocumque, & qualitercumque ad Monasterium pertinentes contineat, ex quo vnum memoriale extrahetur Provisori dandum, iuxta quòd ipse Provisor omnes illos redditus exiget, & recipiet.

35 Verum in eius manibus pecunia, non remaneat, sed eam statim depositarijs consignet, qui eam in publici depositi capsa deponant, & custodiant vsibus Monasterij, cum necesse fuerit refundendam: Quæ custodia duobus Canonice fidedignis sub duabus diversis clavibus de Ab-

ba

batis, & maioris partis Conventus cōsilio, & assensu committatur. Abbas verò si voluerit, clavem tertiam tenebit, aut alteri Canonico tenendam tradet. Quilibet autem eorum habeat rationem exactorum, depositorum, & expensarum libros scriptos, & subscriptos, ut semper sciatur certò; & fideli testimonio comprobetur, quid, quantumve vnusquisque accipit, & dat.

Provisori autem tot pecuniæ tantum, quot sufficiant ¹³⁶ pro rebus necessarijs cuiuslibet mensis assignentur, qui quolibet mense depositarijs prædictis, seu archarijs rationem reddet, & in fine cuiuslibet anni, tam ipse, quam depositarij, & alij omnes, qui bona Ecclesiæ recipiunt, & expendunt, coram Abbate, & duobus, vel tribus de senioribus, & peritioribus computum reddant. Ad quod recitentur omnes expensæ, & recepta totius anni, & summa debiti, quod debet Ecclesia, & quod ei debetur. Itaque computum totius anni depositarij penes se, & Provisor penes se retineant in libris, & servant, & cum venerit pater Provincialis ei mera veritas de statu Monasterij, & si quid debuerit, referatur. Abbas verò, vel Præpositus, qui hoc servare non curaverit, ceterique Officiales, qui in observantia huius constitutionis negligentes fuerint, arbitrio Provincialis, vel Visitatorum iuxta damni illati quantitatem mitiùs, vel duriùs puniantur.

Documenta verò, & instrumenta, scripturæ publicæ, ¹³⁷ & privatæ, privilegia, contractus, & omnia iura ad Con-

ventum pertinentia, sigillumque Conventus in loco tuto ab eisdem, & sub eadem fide, & custodia cum suo inventario authentico asserventur, nec inde extrahantur, nisi de consilio Abbatis, & deputatorum, & sub fidei testimonio in scriptis redacto, ad quod specialis liber deputetur.

138° Fiat etiam vnum inventarium bonorum mobilium, & immobilium Monasterij, & quorumcumque iurium ad Ecclesiam, & Monasterium pertinentium in forma proba, & fiat duplicatum, ita vt vnum remaneat apud proprium Conventum sub custodia prædicta, & alterum locetur in Archivio, quod in Monasterio de Retuerta constituatur pro documentis omnium Monasteriorum huius Ordinis in Hispania existentium asservandis.

DE NUMERO FRATRUM IN QVO

libet Monasterio huius Ordinis habendo.

Cap. XI.

139° **P** Ræterea, vt in Monasterijs, & domibus huius Ordinis iustus ministrorum numerus perpetuò constet, nunquam pauciores, quam tredecim Canonici professi in singulis Monasterijs, & domibus habeantur. Illæ verò, in quibus tot commodè ali nequiverint ab alijs Abbatijs, seu domibus pinguioribus iuxta earum facultates, & taxam, per Capitulum Provinciale faciendam ad-

adiuventur; donec tenuiores ad meliorem fortunam pervenerint; ita ut de proprio possint numerum huiusmodi alere: tunc enim aliarum domorum eas adiuvantium cesset contributio, illæque ab hoc onere liberæ remaneant.

DE NOVITIIS.

Cap. XII.

Nullus ad habitum huius Religionis recipiatur, nisi legitimè natus, & à parentibus bonæ famæ, corpore sanus, animo docilis, ut ad litteras capeffendas sit idoneus, & ad Ordinis labores perferendos aptus, nec admittatur aliquis in Canonicum, qui decimum octavum, nec in Conversum, qui vigesimum quintum suæ ætatis annum non attigerit, ut ad laborem sit idoneus: Tales autem sint, qui recipiendi sunt, ut per se, non per interpositas personas habitum regularem petant, & sciant, quid agant; quòdque ad hoc seducti, vel coacti non sint. Caveat autem quilibet Abbas, ne tot Canonicos, vel Conversos recipiat, quot de facultatibus Monasterij nequeant commodè sustentari, nec tot de vna consanguinitate, vel affinitate, per quos pax Monasterij valeat in posterum perturbari.

Abbas non nisi de consilio, & assensu maioris partis Capituli aliquem recipiat in Canonicum, & in fratrem: Capitulum autem receptionem bonorum virorum nullo modo late-

latenus impedire præsumat. Quod si quis Abbas, vel præpositus aliquem aliter receperit, suspensionis sententiam per annum incurrat, & qui aliter, quàm servatis supradictis, receptus fuerit, si professionem non emisit, expellatur. Prælati verò, qui talem scienter ad professionem admisit, graviter arbitrio patris Provincialis, aut Capituli Provincialis, vel privati puniatur.

142 Cum quis petierit recipi, eius scientia primò probetur, quæ sit eiusmodi, ut saltem sciat Grammaticam; aliter non recipiatur, nisi pater Provincialis aliquem in Musica excellentem, & bonis moribus imbutum, aut aliqua alia virtute insignem, qua Religioni decus, & utilitatem asferre possit, ex speciali gratia duxerit recipiendum, & postmodum receptio eius ad minus per triduum suspendatur, ut interim ei regula, & asperitas Ordinis in victu, & vestitu, & assiduitate laboris, & claustris, ac super omnia disciplinæ, & obedientiæ ostendatur.

143 Verùm si completo triduo, in suo proposito constanter perseveret, ad præceptum Abbatis, in Capitulo adducatur, ubi ante Abbatem supra genua se prosternat, & interrogatus ab Abbate, Quid quærat, respondeat: *Misericordiam Dei, & vestram Pater, & huius Ecclesie societatem.* Tunc Abbas requirat ab eo, an sit illegitimè natus, an coniugatus, aut servus, an debitis obligatus, vel alterius professionis, vel aliquam habeat infirmitatem occultam, & si respondet sic non esse; tunc Abbas brevi-

ter ei asperitatem Ordinis exponens, voluntatem ipsius exquirat: & si dixerit se velle cuncta servare; Abbas subiungat: *Deus, qui coepit in te, ipse perficiat*, & respondeat Cōventus: *Amen*: & tunc detur illi habitus, & à die receptionis, manebit in probatione per annum.

Novitij ex omni loco recipi, educari verò non, nisi ¹⁴⁴ in loco deputato permittantur: Vnde cum primum recepti fuerint, habitumque sumpserint, de illorum receptione, ac de qualitatibus certior fiat pater Provincialis, & illico ad deputatum locum Novitiatus mittantur: locus pro educandis Novitijs huius Ordinis in Hispania per Capitulum Provinciale deputatus est in Monasterio beatæ Mariæ de la Vid, Oxomensis Diocesis tamquam ad hoc aptiori, & commodiori.

Ordinamus igitur, & mandamus, vt ipse locus No- ¹⁴⁵ vitiorum intra septa Conventus constituarur, portam autem non habeat in interiora fratrum, sed tantum in primo claustro, & vnica sit tantum: habeat capellam, scholam, dormitorium, focum, & omnia alia necessaria, ita vt Novitij non compellantur, cum fratribus conversari, nisi in Ecclesia, pro divinis celebrandis, & in Refectorio, pro communi mensa, in quibus tamen locis interdicta sit omnino cum fratribus collocutio, nisi præsente Magistro Novitiorum.

Hic autem Novitiatus habeat duos Magistros, alte- ¹⁴⁶ rum morum, alterum verò Grammaticæ, & Cantus

Ecclesiastici, vt Novitij iuxta eorum ingenia virtutibus imbuantur. Magister morum instituatur aliquis pater probus ex antiquioribus ætatis, & professionis, nulla infamia notatus, moribus gravis, devotus in divinis Officijs, & Ecclesiasticis cæremonijs optime instructus, qui sensuum mortificationem, sacras Ecclesiæ cæremonias, divinum Officium, & regulæ instituta doceat, castitatem, paupertatem obedientiam, humilitatem, & Mundi contemptum suggerendo: doceat etiam, & instruat Novitios, quomodo incedere, stare, inclinare, loqui, oculos demissos, & custoditos habere, ac in alijs gestibus compositi, & in omnibus bene morigerati esse debeant. præcipuè autem admonebit eos frequenter, vt mores, & consuetudines sæculares in melius mutare studeant, & mala, quæ gesserunt, confitendo, ac lachrimis puniendo, vitiaque, & carnales concupiscentias reprimendo, propriam quoque voluntatem, & consilium propter bonum obedientiæ mortificando, humilia quæque, & viliora, & quoscumque labores libenter amplectendo, exuant veterem hominem cum actibus suis, & deinde virtutes lectando efficiantur novi homines in Christo, quodque soli Deo vivere quærentes cellæ, & quietis suæ sint studiosi observatores, non otio torpeant, lectionibus sacris, orationibus, compunctionibus, & meditationibus, vel etiam labori manuum, prout sibi iniunctum fuerit secundum regularis instituti normam insistendo, seu in dis-

cendo, ea quæ ad regularem observantiam, & ad veram Religionem pertinent, animum suum ad spiritualem profectum, cum Magistri sui consilio, & eruditione assuesciant, & componant, & vt ipse Magister eis salubrius consulere valeat, tentationes quascumque, & secreta cordis sui, & omnem conversationem suam sapius ei manifestare debent, nec quicquam habeant, quod sibi, vel Abbati, seu Priori occultum esse velint, nec debeant colloquijs, aut operibus aliorum vltro se ingerere, sed omnibus honorem deferentes, vix audeant aliquid coram eis proferre, & ad interrogata cum verecundia, & timore humiliter paucis discant respondere.

Ad omnes verò conventus, vbi ipsos oportet presentes esse, maxime in divino Officio, die, noctuque, tota alacritate, & fervore spiritus assuescant devoti, & tempestivi accurrere: Debet etiam Magister quotidianam eorum conversationem, & si quid minus, vel amplius, quàm oporteat egerint, frequenter considerare; & eos secretè corripiat, & instruat, vt oportet. Quando autem in aliquo offenderint, pro quo in Capitulo clamandi essent, corripiat eos Magister eorum, & sicut in Capitulo moris est, coram se veniam prostrato corpore petere faciat, aliquando etiam coram singulis fratribus, & maxime coram senioribus, veniam, & suffragium orationis pro sua emendatione, & stabilitate petere faciat.

148 Magister Grammatices, & Cantus eiusdem qualitatis, prout Magister morum, nec pueros doceant Cantus, aut fabulas lascivas, quæ possint tenellam illam ætatem quoquomodo corrumpere, & à sancto proposito deviare. Magister morum dormiat in Novitiatu in loco à Novitijs separato, ita tamen coniguo, ut ad eorum curam omnino invigilare, & intendere videatur. Magistri verò Grammaticæ, & Cantus nequaquam in Novitiatu dormiant, sed tantum statutis diei horis ingrediantur ad docendum, & in locis publicis, & omnibus apertis maneant associati, tam in ingressu, quam in egressu, à Magistro morum. Tam Magistris, quam Novitijs in omnibus eorū necessitatibus suppeditentur cuncta ex Conventu, in quo est Novitiatus: & si facultates Conventus non sufficiant, suppeditentur ex tota Provincia: & si Provincialis in hoc negligens fuerit, ad arbitrium Capituli Provincialis, vel privati puniatur.

20 Durante tempore probationis Novitij ad omnia divina
 149 uina Oficia conveniant cum professis, excepto quòd in Capitulo non remanebunt ad correptionem culpæ, sed tabula lecta inde exhibunt, nisi Prælatus eos manere iusserit: Interim verò eis nulla obedientia nominata committatur, nec sine magna, & evidenti causa extra Monasterium mittantur, nec Abbas de facili concedat, ut cum extraneis loquantur, nisi se ipso, vel Magistro eorum presente. Bis autem, vel ter in anno Magister

Novitiorum certiores faciat Abbates Monasteriorum, quorum Novitij aluntur; de ipsorum Novitiorum moribus, & profectu, vt deliberare possint, an ipsi Novitij sint retinendi.

Completo autem probationis anno, si remanere voluerint, & retineri meruerint, ad nutum Abbatis, & maioris partis Capituli ad professionem recipiantur iuxta formam, & institutum Ordinis, & liber habeatur, in quo professi describantur, cum nominibus parentum, & patriæ, ac die, mense, & anno professionis, vt de illa semper legitimè constare possit. Quod si aliquis in Religione remanere noluerit, vel requisitus professionem facere recusaverit, in habitu, in quo venit, qui servari debet, & cum ijs, quæ secum attulerit, dimittatur sciturus, quòd ex tunc Ordo ei in nullo tenetur; ita, vt si postmodum redierit, & ex gratia retineri in illa, vel alia domo Ordinis obtinuerit, totum tempus probationis suæ ex integro peragere tenebitur. Porro qui vestiri debet, si tonsuram non habeat clericalem; Abbas, eo vestito, poterit tonsuram sibi conferre clericalem.

Conversi, & Donati quando recipiendi fuerint, similiter in Capitulo recipiantur, & per annum probationis in Monasterio manebunt, vt interim de orationibus suis, & disciplina Ordinis melius instruantur.

Post completum verò probationis annum, ad professionem trium votorum substantialium, simpliciter abs-

quæ alia solemnitate in Capitulo recipiantur. Si qui Canonici, vel Conversi tempore probationis decesserint, de ipsis sicut de professis fiet: sed nemo aliquem hanc Religionem ingredi volentem impediatur, vel eum retrahat, quominus domum, quam elegit, valeat introire, nec aliquis Abbas, vel Conventus alicui concedat litteras de receptione sua. Nemo etiam committat contra constitutionem felicitis recordationis Urbani Papæ Quarti, quæ incipit: *Sane ne in vinea Domini* sub titulo de Symonia in Extravagantibus communibus, quam cum omni rigore præcipimus observari.

152 Noviter autem professi nullatenus alicui fratri particulari tradantur, sive educandi, sive erudiendi, sed ita mittantur ad locum professorum, ubi sub Magistro eorum degant, donec sacris initiati existant: nisi talis recipiatur erga quem pro eminentia scientiæ, & maioriæ ætatis possit citius dispensari. Quod si secus factum fuerit illico Provincialis ab officio sit suspensus, professor verò, & frater ipsum recipiens carceri mancipetur, & severè puniantur: interim tamen antequam sacris initientur, poterunt in aliquibus officinis ad voluntatem Abbatis, vel Prioris servire.

DE LOCO PROFESSORVM.

Cap. XIII.

IN hac itidem Provincia sit locus noviter professo-¹⁵³
rum, isque locus in Monasterio de Retuerta desig-
natus est, qui non habeat portam ad interiora Conventus,
sed in primo claustro, & in clausura sit, sicut de No-
vitijs statutum est. Noviter professi habeant Magistrum
morum probum, gravem, doctum, & devotum, qui eos
in regulari disciplina contineat, in carnis mortificatio-
ne, & studiosis exercitijs occupet, in ieiunijs exerceat,
ne ætas illa lasciviens in facinora labatur. Professi clau-
suram professorum non exeant sine Magistri morum
licentia, nec nisi cum socio provectoris ætatis à Magis-
tro morum eis dato, & ad locum à Magistro benè cog-
nitum, & ut ad tempus prestitutum revertantur, benedic-
tionem, vel pœnam recepturi.

¹⁵⁴
Dormiant in loco communi in lecto tamen cuilibet
assignato, nec bini dormiant, sub pœna disciplinæ in
Refectorio, & carceris per mensem: comedant in Refec-
torio in mensa tamen separata: frequentius peccata sua
confiteantur, & saltem singulis quindecim diebus sacram
communione accipiant: Psalmos pœnitentiales, Rosa-
rium beatæ Mariæ Virginis, & alias pias preces frequen-
ter recitent, bini accedant ad Chorum, ubi habeant lo-
cum separatum, stent devotè, non loquantur cum fra-
tribus, minusque cum sæcularibus sine licentia: habeant
Magistrum, qui Grammaticam, Canticum, Logicam,
vel casus conscientiarum iuxta eorum dispositionem eos
do-

doceat, ita vt in virtutum exercitijs vnusquisque occu-
petur, quò Religioni, & Ecclesiæ Dei possint esse ædifi-
cationi. Maneant in loco professorum sub disciplina Ma-
gistri, vsque ad vigesimum secundum suæ ætatis annum,
in quo poterunt licentiari ad sacros Ordines suscipien-
dos, sicque ordinati ad maiora studia poterunt pro-
moveri.

155 Erit benè consultum Religioni, vt Novitij, & Pro-
fessi non retineantur in locis natiuis, sed in alijs locis edu-
centur, domesticæ namque delitiæ, patriæque illecebræ,
aut auertunt à virtutum via, aut eorum profectum re-
tardant: Professis, & eorum Magistris provideatur de
victu, & vestitu, ac alijs necessarijs de Conuentuum in-
quibus morantur facultatibus, si adsunt, sin minus à tota
Provincia subueniatur, sicut de Novitijs dictum est.

156 Vbi ad vigesimum secundum ætatis annum professi
pervenerint, sacrumque Subdiaconatus Ordinem susce-
perint, viderintque patres cum Provinciali eos esse bo-
næ spei iuvenes, ad maioresque artes idoneos, ad maiora
eos studia promoveant; sin minus ad locorum servitia
iuxta eorum dispositionem destinent, ita vt eorum cura
non negligatur, ne regularis disciplina, quam in Novi-
tiatu didicerunt, & in loco professorum exercuerunt,
torpore, & negligentia eneruetur, & pereat.

QVI, ET QUANDO, DEBEANT

ordinari. Cap. XIII.

N Vllus ante professionem solemniter emissam, & ¹⁵⁷
 sine litteris dimissorijs (quas Reverendas vocant)
 eius Prælati, sub cuius obedientia manet, ad aliquos Or-
 dines promoveatur. Porrò ipsæ litteræ dimissoriæ pro
 recipiendis Ordinibus nemini sine consilio, & assensu
 deputatorum, seu consiliariorum, & nisi prævio exami-
 ne, & approbatione de scientia, moribus, ætate, quæ in
 singulis sacris Ordinibus requiritur, ac alijs requisitis,
 iuxta decreta sacri Concilij Tridentini, concedantur:
 censuram autem honestatis, & morum relinquimus dis-
 cretioni Abbatis, ita vt non ad preces, vel instantiam
 aliquorum, sed secundum quod conscientia sua sibi dic-
 taverit, aliquos faciat ordinari: maximè cum in huius-
 modi non debeat sequi voluntatem hominum, sed ip-
 sius desuper inspectoris Dei, coram quo de hoc tenetur
 reddere rationem.

Videat autem Abbas ad quem Antistitem suos ¹⁵⁸
 Religiosos mittit ordinandos, & non nisi ad Episcopum in
 propria Diocesi ordinantem, vel ad Episcopum loci ad
 exercendum Pontificalia in ea Diocesi specialiter depu-
 tatum eos mittat, vt in temporibus à iure statutis, & non
 aliter ordinentur.

Illi verò, qui contra hanc constitutionem fecerint ¹⁵⁹

aliquem ordinari, tenebuntur super hoc veniam petere in sequenti Capitulo Provinciali, cui intererunt, & poenam subibunt, quam Abbas Provincialis in ipso Capitulo eis duxerit infligendam. Hoc etiam attentè providendum est, ne homicidæ, idiotæ, bigami, vel qui cum vidua coniugati fuerint, aut alij irregulares aliquatenus ordinentur: alioquin taliter ordinati à sui Officij executione sint suspensi, & Abbas qui tales ordinari permiserit, ab officio suo sit suspensus, donec cum eo per Capitulum fuerit dispensatum.

DE PRIORATIBVS, ET DOMIBVS

vnitis, annexis, vel subiectis.

Cap. XV.

160 **I**N Ecclesijs autem Monasteriorum, Prioratum, & domorum vnitorum, seu suppressorum, & quæ Abbatijs annexæ, vel subiectæ erunt, si curam animarum habuerint, & ob distantiam ipsa cura per Monasterium commodè exerceri non possit, Vicarius perpetuus, qui sit Presbyter sæcularis ad nominationem Abbatis, & Conventus, cui ea domus subiecta fuerit, & Episcopi loci Ordinarij institutionem, congrua ei portione pro eius victu, & oneribus Ecclesiæ supportandis assignata, iuxta constitutionem felicis recordationis Pij Papæ Quinti, super declaratione assignationis portionum Vicarijs per-

petuis in vnione Beneficiorum faciendæ editam, constituatur: in quibus Ecclesijs ea, quæ per sacrum Concilium Tridentinum circa Ordinariorum visitationem, & alia quæcumque statuta sunt, locum sibi vendicent. 162

Si verò Ecclesijs huiusmodi cura animarum non immineat; hæc simili modo per Presbyteros sæculares, per Abbatem, & Conuentum Monasterij illius, cui Ecclesia est subiecta apponendos, & ad eius nutum amovibiles, dummodo ab Ordinario loci approbati sint, & licentiam celebrandi habeant, curabuntur: & eadem Ecclesiæ in suis structuris, & ornamentis, alijsque necessarijs conservabuntur, earumque onera consueta supportabuntur.

Verum si cura animarum alicui Monasterio, seu Abbatiz immineat, & parochiani ita vicini Monasterio fuerint, vt cura eorum per Abbates, vel alios ad id deputandos in suis Monasterijs residentes exerceri possit, licentiam concedimus Abbatibus, per se, vel alios ad id deputandos, & per Ordinarios locorum approbandos, huiusmodi curam exercendi, servata in omnibus, vt dictum est, forma Concilij Tridentini, vbi de Ecclesijs curatis Regularium disponit. 162

DE NOVIS MONASTERIIS
constituendis. Cap. XVI.

163 **S**I quando aliquod novum Monasterium huius Ordinis fuerit construendum, hæc quæ sequuntur observari præcipimus. Primò, quòd locus construendi Monasterij ab Ordinario sit approbatus iuxta constitutionem Concilij Tridentini, nec aliquis locus accipiatur ad Monasterium construendum, nisi de consensu Capituli Provincialis, vel privati, aut saltem patris Provincialis, si Capitulum sine periculo nequiverit expectari. An verò Monasterium extra, vel intra populum ædificari debeat, id ex consilio patris Provincialis, vel deputatorum pendeat.

164 Deinde antequam ad Monasterium mittantur Religiosi ad habitandum, diligenter, & attente consideretur, an illud satis commodum sit ad habitandum, & in eo numerus tredecim Canonicorum, cum alijs Conversis, vel Donatis, qui necessarij fuerint, congruè sustentari possit. Quodque prius Ecclesia decens cum Sacristia, & omnibus ad cultum divinum necessarijs, item dormitorium, Refectorium, cellæ hospitem, portaria, & aliæ officinæ in Manasterio necessariæ constructa sint. Quodque non desint hi libri, videlicet, Psalterium, Hymnarium, Collectarium, Antiphonarium, Graduale, Regula ordinis, Missale secundum usum sanctæ Romanæ Ecclesiæ, nec alia, quæ ad regularem disciplinam debito modo servandam necessaria sunt, ut in novum Monasterium introducti fratres statim ibi Deo servire, & iuxta regulam sui Ordinis vivere possint.

Si quis autem ex fratribus ad novum Monasterium¹⁶⁵ missis, ut ibi habitent, ad Monasterium unde exierit, vel ad aliud, sine licentia patris Provincialis reversus fuerit, sive sit Canonicus, sive Laicus, cum Abbas ad quem pervenerit, detrudat in carcerem, donec patrem Provinciale hac de re certiore faciat, qui eum, ut fugitivum, vel aliàs prout magis expedire videbitur puniatur: Porro, nec fratres ad novum Monasterium missi vlla penitus occasione sine licentia eiusdem Provincialis ad priorem domum remittantur.

166

Ad conservandã verò pacem inter Monasteria huius Ordinis prohibemus expressè, ne aliquod novum Monasterium minori distantia, quam quatuor leucarum ab alijs Monasterijs eiusdem Ordinis construatur. Grangiarum tamen, seu curiarum, ac molendinarum, vel alia huiusmodi membra, & annexa Monasterijs ad mediam leucam, vel ut magis Capitulo Provinciali, vel privato expedire videbitur, esse poterunt.

DE VNITATE SERVANDA, ET
succurrendo necessitatibus singulorum Mo-
nasteriorum, vel Prælatorum.

Cap. XVII.

VT in toto corpore Religionis unitas indissolubilis constet, ac perpetuò perseveret, statuimus, &

N

167

mandamus, vt ab omnibus regula vno modo intelligatur, vno modo teneatur, & iidem mores, & consuetudines observentur, iidem libri ad diuinum Officium pertinentes, scilicet, Missale, Textus, Epistolare, Collectaneus, Graduale, Antiphonarius, Hymnarius, Psalterium, Lectionarius, Regula ordinis, Calendarium, & reliqui huiusmodi libri iuxta Ordinis institutum, & S. Romanæ Ecclesiæ vsum ab omnibus Religiosis huius Ordinis in vsu habeantur.

168 Quod si Abbates in providendo de ipsis libris, qui sint vniformes inventi fuerint negligentes, pater Provincialis, aut Visitatores eos pro negligentia puniant, aut ad Capitulum Provinciale, vel privatam diferant. Ad hæc si alicuius Monasterij nimia paupertas innotuerit, ordinetur in Capitulo Provinciali, vel privato, quomodo illi Monasterio ex redditibus aliorum Monasteriorum pro facultatibus vniuscuiusque, & prout Capitulo videbitur expedire subueniatur.

169 Item præcipimus vniuersis Prælati huius Ordinis, quod si contingat aliqua monasteria Ordinis ab aliquibus indebitè molestari, & molestatores huiusmodi adeò sint potentes, vt Prælati Monasteriorum sic molestatorum per se ipsos resistere non valeant, tunc omnes Prælati huius Provinciæ de consilio, & assensu patris Provincialis, & deputatorum pro defensione dictorum Monasteriorum, ac tuitione privilegiorum Ordinis in hoc casu

contribuant, & expensz, quas hac de causa fieri contigerit, eisdem postmodum in Capitulo Provinciali restituantur.

Idemque servetur, si contigerit aliquod Monasterium contra reformationem, aut contra Provinciale, vel Visitatores se erigere, prout in cap. de pœna contravenientium, vel resistentium reformationi statutum est. De prædictis autem expensis necessarijs moderatis, & vtilibus, credatur assertioni cum iuramento eorum, qui eas fecerint. Quod si aliquis super hoc requisitus subvenire, seu contribuere noluerit, Prælati Monasteriorum molestatorum id patri Provinciali, seu Capitulo Provinciali, vel privato studeant intimare.

Sed ne vnitatem Ordinis dissoluat, aut deformet capitum multitudo, districtè inhibemus, ne Abbates sub quovis prætextu privata Capitula convocare audeant, vel præsumant. Quod si secus fecerint, tam is, qui convocaverit, quàm illi, qui convenerint, ab eorum Officijs, & Dignitatibus eo ipso sint suspensi, donec ad satisfaciendum de huiusmodi excessu patri Provinciali, seu Capitulo Provinciali, vel privato personaliter se præsentent.

DE CONVERSIS, ET DONATIS, ET
quæ addiscere, & quibus Officijs divinis assistere debeant, ac de Horis Canonicis ab eis recitandis.

Cap. XVIII.

OM.

17² **O**Mnes conversi, & Donati orationem Dominicam, & salutationē Angelicam, nec non Symbolum Apostolorum, & Confessionem generalem, nec non illam salutationem ad Beatam virginem Mariam, quæ incipit, *Salve Regina*, item Psalmum, qui incipit, *Miserere mei*, ac rudimenta fidei Catholicæ, scilicet, doctrinam Christianam, & benedictionem cibi, & potus, gratiarum quoque actionem addiscere omninò teneantur, & illa frequentare. Quibus contenti esse debent, absque, eo, quòd alijs studijs animum suum implicent; ac propterea nulli eis libri permittantur, exceptis Horis Beatæ Mariæ, & aliquibus alijs pijs libris ad pietatem, & devotionem excitantibus, quos pater Abbas eis duxerit permittendos.

Ad matutinum semper conveniant in Choro eadem
 17³ hora, qua ceteri fratres, & si voluerint ad laudes revertantur, exceptis infirmis, & illis, qui diuersis officinis deputati, aut labore fatigati, alioue legitimo impedimento detenti fuerint, cum quibus Abbas, vel Prior dispensare poterit: In omnibus autem Dominicis, & alijs festis duplicibus maneant ad Matutinum vsque ad finem, & assistant Missæ maiori, & Vesperis, si quis autem illorum sine licentia Prælati aliquid horum omiserit, ieiunet vno die in pane, & aqua: Horas autem Canonicas hoc Ordine recitabunt, videlicet: ad Matutinum recitabunt *Pater noster*, *Ave Maria*, & *Credo*. Deinde viginti quinque *Pater noster*

noster, & totidem *A-ve Maria*. Ad primam septem. Ad sextam septem. Ad nonam septem. Ad vespervas quindecim. Ad completorum septem *Pater noster*, cum totidem *A-ve Maria*, quotidie recitent, & post horam Completorii recitent iterum, *Pater noster*, *A-ve Maria*, & *Credo*: singulis quoque hebdomadis, pro fratribus, & sororibus, ac benefactoribus, quinquaginta *Pater noster* cum totidem *A-ve Maria* recitent.

Quando autem Abbas, vel alius Religiosus Ordinis¹⁷⁴ obierit servetur constitutio cap. viij. tertiz distin. In commemoratione autem defunctorum, quæ singulis diebus fit post Primam, recitent *decem Pater noster* cum totidem *A-ve Maria*, & sextis ferijs ad Capitulum accedant. Porrò fratribus laicis in futurum recipiendis corona non concedatur, nec receptis si illam non habent, conferatur, neque in hoc vllatenus dispensetur. In reliquis autem omnibus ad regularem observantiam pertinentibus, & præcipuè in silentio cum ceteris fratribus sint conformes, nisi aliquando pro evidenti necessitate oporteat cum eis in aliquo dipensare.

DE FAMVLIS LAICIS SERVI- entibus Monasterio. Cap. XIX.

175

IN Conventu non habeantur famuli laici, Abbatibus, vel fratribus servientes particulares, neque etiam

tamquam communes seruitores, præterquam ubi communis domus necessitas usum equorum, siue mularum postulet, pro quibus curandis famulus laicus cum decenti habitu iuxta dispositionem capituli xxij. tertiæ distincti permittatur. *Mulæ autem et equi non pro Abbatibus, aut pro aliquo alio loco communi ipsius Conventus, & Religionis necessitate tantum habeantur.*

DE NON RECIPIENDIS FRATRIBVS alterius Ordinis, ac de transeuntibus ad alium Ordinē.

Cap. XX.

¹⁷⁶ **S**Tatuimus, ne aliqui Prælati Ordinis recipiant aliquos fratres alterius Ordinis, nedum ad professionem, sed neque ad Habitum, sine licentia patris Provincialis sub pœna suspensionis ob officio, & alijs pœnis arbitrio patris Provincialis infligendis: ipse autem Provincialis facultatem non dabit recipiendi aliquem, nisi iuxta formam iuris communis, & Concilij Tridentini, ac aliarum Apostolicarum constitutionum dispositionem, & qui recipi debet, vita, moribus, & exemplo sit talis, quod Religioni utilis sit futurus.

¹⁷⁷ Mandamus etiam sub dicta pœna, quod si aliquis de hoc Ordine ad alium Ordinem, etiam de licentia sui prælati, se transtulerit, habitum huius Ordinis dimittendo, & alterius habitum assumendo, ut disciplinam regularem
essu;

effugeret; postea ante professionem ibidem emissam redierit; eum pater Provincialis recipiat, & in carcerem mittat, donec debita eius vitæ emendatio cognita fuerit. Quos verò cognoverit bono spiritu ductos ad arctiorem Ordinem transisse, si ante professionem ibi emissam redierint, benignè recipiat, nec aliqua pœna propter id afficiat.

NE RELIGIOSI HUIUS ORDINIS

secularibus serviant. Cap. XXI.

Prohibemus, ne fratres huius Ordinis, sive Canonici, sive Conversi cui quam Principi, seu Prælato, vel alteri extra suam Religionem in ministerium, vel obsequium vlllo modo concedatur, neve ipsi fratres obsequio, vel ministerio alicuius se dedant, sub pœna depositionis Prælatis Ordinis id permittentibus, ipsi verò qui se tali obsequio sponte submiserint, pœna debita fugitivis.

DE REBUS MONASTERII NON

alienandis, nec hypothecandis, & fructibus ad longum tempus non locandis.

Cap. XXII.

Conservationi status, tam spiritualis, quam temporalis Monasteriorum consulere volentes prohibemus, ne bona Monasteriorum vendantur, permutentur,

tur, seu aliquo quocumque contractu alienentur, vel ultra triennium locentur, nisi servata forma constitutionis felicitis recordationis Pauli Papæ secundi de rebus Ecclesiæ non alienandis. Quando autem fit locatio, tunc Abbatis, & maioris partis Conventus adsit consensus, & fiat ad publicam licitationem, propositis prius edictis, & meliorem conditionem offerenti, fide tamen, & facultatibus idoneo, relaxentur. Ad Sacristiam verò pertinentia bona cuiusvis generis, & qualitatis existant, nullatenus alienari, nec pignorari, nec vlllo modo, præterquam ad ipsiusmet Ecclesiæ vsum, alicui commodari possint.

180 Similiter prohibemus, ne fiant venditiones ad terminum grani, vini, lanarum, & aliarum quarumlibet rerum, nisi solutio prædictorum recipi debeat de anno in annum, ultra obventiones, vel proventus vnus anni tunc currentis: Pro evidenti tamen utilitate, per patrem Provincialem, vel Capitalum, super huiusmodi solutionibus ad terminum faciendis, dispensari poterit.

181 Ad hæc prohibemus, ne Abbates, vel Conventus alicui se obligent vlllo modo, cum ex obligationibus plerumque contingat Abbates, vel administratores excommunicari, & Conventus à Divinis suspendi, & sic disciplina regularis exulet, animæ verò defunctorum consuetis suffragijs defraudentur, ac divini cultus tali occasione ad nihilum reducatur in grave populi scandalum, & periculum animarum: si quando tamen necessitas id postulat

lauerit

laverit fiat ex consensu patris Provincialis, vel Capituli, & in obligationibus faciendis caveant, ne censuris Ecclesiasticis se subijciant.

Abbates verò qui venditiones, locationes, permutationes, seu obligationes fecerint absque dicta licentia, & forma, ipso facto, ab eorum Dignitatibus, & Officijs sine depositi, & eorum subditi ab eorum obedientia penitus absoluti: Priores autem, vel Subpriors, necnon Provisores, ac alij subditi, qui præmissis venditionibus, aut obligationibus consenserint, voce careant, & obedientia nominata toto tempore vitæ suæ, nisi ex aliqua iusta, & rationabili causa per Capitulum Provinciale fuerit cum eis dispensatum, super quo eorum conscientias oneramus.

Nullus tamen de Conventu sine rationabili, & manifesta causa se opponat venditionibus, locationibus, & permutationibus faciendis sub pœna gravioris culpæ. Ceterum patri Provinciali, & Capitulo prohibemus, ne venditionibus, aut alienationibus, & locationibus dictorum bonorum præbeant consensum nisi magna necessitas, aut evidens utilitas Ecclesiarum id postulet.

NE VACANTE ABBATIA ALI-

quid innovetur. Cap. XXIII.

Quandocumque venerit, sive per obitum, sive per suspensionem, vel privationem, aut aliâ aliquod

Quodammodo Mo-

Monasterium Abbate carere; Prior, vel Superior, vel alius, qui legitime præsideat, non possit ad recipiendos Novitios, ad professionem dandam, ad dimissorias concedendas, vel ad aliud eiusmodi sese intromittere, vel aliquid innovare, nisi super hoc particularem facultatem habeat, officium autem eius erit monasteria prudenter, & sancte regere, fratres in pace custodire, & diligenter invigilare, ut omnes pie, & regulariter vivant, & omnia in charitate facere. Qui autem contrarium fecerit, voce careat, & obedientia nominata, per triennium, & per decem dies pœnæ gravioris culpæ subdatur.

NE SECRETA ORDINIS REVE-
lentur. Cap. XXIII.

185 **N**Vlli Religioso liceat correctiones, seu excessus, quæ in Ordine sunt, vel secreta Capitulorum, aut diffensiones interiores quoquomodo alijs, quàm Superioribus suis revelare, præsertim si inde Ordo, aut personæ possint infamari. Quod si quis de hoc convictus fuerit, vel confessus per xx. dies pœnæ gravioris culpæ subiaceat, vel secundum quod malitia eius fuerit deprehensa gravius puniatur, & nihilominus voce, tam in Capitulo, quam extra sine aliqua dispensatione per quinquennium sit privatus, nec infra dictum tempus obedientiam nominatam habeat, nam huiusmodi destructores, Ordinis reputamus. DE

DE HOSPITALITATE.

Cap. XXV.

CUm hospitalitatem nobis specialiter, & frequen-¹⁸⁶
ter divina Scriptura commendet, ut potè, quæ om-
nia illa comprehendit propter quæ D. N. Iesus Christus
in ultimo discussionis examine remuneraturus se bonos,
& malos asserit puniturus, statutum est, ut in qualibet
domo huius Ordinis iuxta eius possibilitatem hospitali-
tas servetur, & eleemosynæ fiant, deputato ibi certo hos-
pitio ad recipiendum pauperes, & ministro idoneo, ac
moribus, & doctrina quantum fieri potest erudito, qui
eis deferuiat.

Abbas autem loci, vel ipso negligente, pater Pro-¹⁸⁷
vincialis, aut Visitatores, qui pro tempore fuerint secun-
dum possibilitatem locorum hospitalitatem ordinent, &
servari faciant, transgressoribus, si qui fuerint, graves
puniendis. Abbates verò, & alij Religiosi Ordinis secun-
dum merita personarum honestè recipiantur, & chari-
tativè tractentur, salva tamen prohibitione, quod Ab-
bates, & alij Religiosi euntes ad Capitulum Provinciale
in aliquos Conventus non intrent.

DE NON RECIPIENDIS SÆCVLA-

ribus in Monasterio ad habitandum.

Cap. XXVI.

Quia

188 **Q**uia, ut experientia docet, Sæcularium habitatio in Monasterijs, & temporali, & spirituali bono Religionis non parum præiudicat; id circo prohibemus expressè omnibus Prælatis huius Ordinis sub pœna suspensionis ab Officio per sex menses, quoties contrafecerint, ne in futurum in suis Monasterijs laicos, vel etiam Clericos sæculares ad habitandum recipiant, exceptis ijs qui ad servitium Monasterij necessarii sint: non per hoc tamen intendimus omninò hospitalitatem excludere, quinimo Prælatis concedimus honestos, & devotos viros aliquando recipere, dummodo hoc sit ad modicum tempus, & sine gravamine Monasterij.

189 Omninò autem prohibemus, ne vlllo tempore homines facinorosos, exules, vel alios huiusmodi recipiant sub pœna carceris trium mensium, si fuerit subditus, qui receperit; si verò Prælatus suspensionis, per sex menses, & insuper ad arbitrium Superioris pro excessus, & personarum qualitate durius puniatur: semper tamen habeatur ratio immunitatis Ecclesiæ, & ad eam confugientium.

NE MULIERES CLAVSTRA MONASTERIJ ingredi permittantur.

Cap. XXVII.

190 **I**N Monasterijs huius Ordinis, licet non sit intra claustra, nullæ mulieres, nec ad operandum, nec etiam pro

graviter infirmis vnquam admittantur, etiam si sint tales de quibus nulla sinistra suspicio haberi possit: nulla quoque mulier cuiuscumque Dignitatis, & qualitatis existat, etiam coniunctionis sanguinis, vel festi solemniss, vel fundationis Monasterij, aut subquovis alio pretextu primam partem Clausuræ ingredi permittatur, sub pœnis in Bulla felicis recordationis Pij papæ Quinti super hoc edita, contentis alijs maioribus etiã corporalibus, Abbati, Portario, & alijs, qui mulieres introduxerint, siue ingredi permiserint Superiorum arbitrio infligendis.

DE PROHIBITIONE LVDI.

Cap. XXVIII.

OMne genus ludi etiam pro honesta recreatione concessi, pecunia, vel alio pecunia estimabili interveniente, fratribus prohibemus: qui contravenerint, si Prælati fuerint ab executione Officij per sex menses suspendantur, si subditi, careant per biennium obedientia nominata, ultra pœnam gravioris culpæ per sex dies, si verò talis fuerit, qui neque habeat, neque habere possit obedientiam nominatam pœna carceris trium mensium cum ieiunio, & recitatione psalmorum pœnitentialium puniatur: & si cum Sæcularibus luserint extra, vel intra Monasterium gravior pœna est infligenda.

Quod si aliquando quibusdam diebus ludere permit-

ratur, ad ludum, qui vulgo dicitur, de los Bolos, aut Her-
 rón, Argolla, vel his similem ludatur extra claustrum in
 horto, vel viridario, aut alio honesto loco, sine præsentia
 laicorum, & sine pecunijs, & de Abbatis licentia, qui
 nullo modo permittat, quod in Monasterio aliquis ha-
 beat chartas, aleas, taxillos, sive tabellas, aliudue ludi in-
 strumentum Religioso minus conveniens. Quòd si quis
 talibus instrumentis luserit, vel habuerit apud se, vel apud
 alium talia instrumenta; mense integro in pane, & aqua
 ieiunet. Quod si Prælatus permiserit, vel eos, qui talia ha-
 bent, severe non punierit, ab administratione per tres
 menses suspendatur.

DE VENATIONE, ET SPECTACV- LIS publicis vitandis.

Cap. XXIX.

¹⁹³ **S**I quis Religiosorum venationes, in quibus est vsus
 balistræ, sclopi, canum, aut avium, seu quæ aliàs Reli-
 giosis sunt indignæ, exercuerit, vel canes, aut aves, seu
 alia venatoria Religiosis indigna habuerit, pœnam car-
 ceris duorum mensium incurrat, & septem psalmos pœ-
 nitentiales cum litanijs, & precibus quolibet die genu-
 flexus recitet. Si quis verò convictus fuerit, quod ad spec-
 tacula, tripudia, saltationes, aut venationes populares ac-
 cesserit, eadem pœna mulctetur.

NE ÆDIFICIA, LITESVE ABSQVE
licentia patris Provincialis instituantur.

Cap. XXX.

SI aliqua ædificia, vt potè Ecclesia, dormitorium, Re-¹⁹⁴
fectorium, claustrum, horreum, vel similia in aliquo
Monasterio fuerint construenda, statuimus, vt Abbas
non incipiat ædificare, nisi de consensu maioris partis
Conventus, & de licentia patris Provincialis, vel Capi-
tuli, perpensis prius viribus Monasterij, & proviso ne
fiant superflua, vel sumptuosa ædificia, & finitis eis, quæ
cœpta, & imperfecta existant sub pœna suspensionis ad
arbitrium Provincialis, vel Capituli: Si pater Provincia-
lis in sua domo similia ædificia construere voluerit, hoc
non aliter, quàm de consensu Diffinitorum, & sanioris
partis Conventus faciat.

Et quia lites plerumque, bonorum temporalium, ac¹⁹⁵
etiam spiritualium maximum dispendium afferunt, &
dubius est earum eventus, ita vt nonnumquam expediat
aliquid temporalium amittere potius, quàm litem institue-
re; ideo præsentì Statuto prohibemus Abbatibus, & alijs
Religiosis ne aliquas lites moveant, vel instituant absque
expressa licentia patris Provincialis, qui eam non defacili,
nec pro levi, aut de qua dubium sit ius, concedat; sed ha-
bito prius maturo consilio duorum, vel trium iuris pe-
ritorum, quòd in lite movenda Religio bonum ius ha-
beat:

beat: Qui verò contrafecerit, Prælatuſ, à Provinciali, Provincialiſ à Capitulo Provinciali, vel privato puniatur.

DISTINCTIO SECUNDA:

DE OFFICIO, ET POTESTATE

patris Provincialiſ. Cap. I.

196 **P**ATER Provincialiſ ſtatim, quod Canonice modo ſupra diſpoſito electuſ fuerit, eo ipſo ſit Abbas Monafterij B. Mariæ de Retuerta, & in eodem Monafterio ſemper ſedem ſuam habeat, omniumque Monafteriorum, locorum, & perſonarum huiuſ Ordiniſ curam gerat, & eam iuriſdictionem in partibus Hiſpaniarum quò ad correctionem morum, & directionem Conventuum, iuxta institutionem Ordiniſ habeat, quam pater Generaliſ in toto Ordine habet, dummodo ipſe Generaliſ in hiſ Regniſ præſens non ſit, tunc enim eam tantum habeat, quam Generaliſ dum hic fuerit ei conceſſerit.

197 **C**ùm aliquod Monafterium huiuſ Ordiniſ proprio Abbate deſtitutum fuerit, ipſe Provincialiſ cum Diffiniſtoribus ei de Abbate celeriter provideat modo ſupra ordinato: Ipſe autem Provincialiſ, nec quiſquam aliuſ Religioſuſ non poſſit litteraſ publicaa ſuper negotio communem ſtatum Ordiniſ tangente abſque conſilio, & aſſenſu Capituli Provincialiſ, vel privati, impetrare ſub

poena privationis quorumcumque officiorum, & dignitatum Ordinis, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda. Provincialis habeat librum, in quo seorsum omnes licentiarum, dispensationes, ac alia quaecumque acta eius administrationis describantur, alium quoque librum, in quo annotentur ea, quae se pro Religione expendantur, de quibus in Capitulo Provinciali rationem reddere teneatur.

Ad eradicandum verò proprietatem, & humanum ¹⁹⁸ affectum ex animis Religiosorum, ac ut ipsi intelligant se non habere hic domum permanentem; sed domum futuræ quietis, & beatitudinis, quæ in caelo est, esse querendam, præcipimus, & mandamus, ut pater Provincialis singulo triennio mutet fratres de vno Monasterio in aliud, prout viderit expedire, ita tamen, ut quos viderit alicui Monasterio utiles, aut necessarios esse, ibidem quando sibi videbitur dimittat. Porro fratres, qui de vno Monasterio in aliud vigore huius constitutionis translati fuerint, habeant in illis Conventibus, ad quos missi fuerint vocem, stallum, & maiorem, sicut habent in illis Conventibus in quibus professionem emisissent: Quod tamen intelligatur si saltem per annum ibi mansuri fuerint.

Nulli Religiosorum pater Provincialis concedat, aut ¹⁹⁹ indulgeat exemptionem, indultum, aut licentiam quominus ad observantiam mandatorum Prælatorum suorum

rum teneatur, etiam si Religiosus dicat se à Prælato suo iniuste gravari, quandoquidem si ipse Prælatus in aliquo excesserit, in visitatione de ipso facienda corrigi poterit. Idem Provincialis teneatur servare omnes constitutiones, & observantiam Ordinis sicut ceteri Prælati absque vlla prorsus differentia, & sub eisdem pœnis, quibus ceteri Religiosi Ordinis tenentur, necnon ordinationes, & decreta quæ in visitatione Monasterij beate Mariæ de Retuerta pro tempore facta fuerint, quemadmodum ceteri Prælati ipsius Provincialis præcepta servare tenentur.

200 Non possit autem Provincialis vlllo modo dispensare contra præsentis constitutiones, vel eorum aliquam, nec etiam contra eas, quæ in Capitulo Provinciali, vel privato fiunt, nec pœnas in eis contentas remittere: præterquam in casibus, quibus id sibi per easdem constitutiones expresse permittitur. Quod si aliter dispensare præsumperit graviter in eum, per Capitulum Provinciale, vel privatum animadvertatur, & nihilominus quicquid taliter ab eo attentatum fuerit irritum, & inane ab omnibus censetur, prout ex nunc irritum, & inane decernimus, & declaramus. Nec aliquos novos ritus, aut caeremonias, mores, aut consuetudines circa cultum divinum, aut monasticam disciplinam, aut statum temporalem Religionis inducere absque consilio, & assensu Capituli, nec Officium suum ante expletum triennium,

nisi

nisi de licentia Sedis Apostolicæ dimittere possit.

DE OFFICIO, ET POTESTATE

Diffinitorum. Cap. II.

E Lecti Diffinitores iuxta formam constitutionis de Capitulo Provinciali in Monasterio de Retuerta apud patrem Provinciale[m] resideant, quia multum id expedit pro commoditate consulendi vnâ de rebus occurrentibus Religionis, ac etiam decet pro decoro, & honestate patris Provincialis, & ipsorum Diffinitorum. Itaque locum habeant immediatè post ipsum patrem Provinciale[m] pro eorum antiquitate, & iuxta eum ad mensam superiore[m] in Refectorio sedeant, sed nullam præterea superioritatem in Monasterio habeant, nisi quantum pater Provincialis eis expressè concesserit, imò aliqua honesta Officia Monasterij eis, sicut ceteris fratribus Conventualibus à patre Provinciali iniungi possint. Iidem habeant potestatem diffiniendi res propositas, tollendi impedimenta, quæ occurrerint, ac disponendi in omnibus iuxta regulam sancti patris Augustini, ac statuta regularia huius Ordinis, & iura Canonica: verumtamen non possint diffinire nisi tantum eas res, quæ in Capitulo Provinciali per maiorem partem Congregationis eorum diffinitioni remissæ fuerint, & si quando ipsi inter se super aliquo negotio non convenerint, eo

casu

casu negotium ad Capitulum Provinciale revertatur, nisi tale negotium fuerit, quod tantam dilationem pati non possit, tunc enim stetur maiori parti votorum, & si fuerint pares, cui Provincialis adhaerit.

202 Super aliqua constitutione Ordinis sine expressa commissione Capituli Provincialis dispensare non valeant: Quod si dispensaverint sit nullius prorsus roboris, vel momenti, & nihilominus ipsi ea de re in Capitulo Provinciali graviter corrigantur. Ad ipsos Diffinitores vna cum patre Provinciali pertinent electiones Abbatum, & Rectoris Collegij Salmantini, necnon Socij patris Provincialis, ac etiam Visitatorum, tam in Capitulo Provinciali, quam medio tempore occurrente vacatione: sed ipsi Diffinitores durante eorum triennium in Abbates eligi non possint. Si aliquis eorum durante triennio decesserit, vel ab Officio amotus fuerit pater Provincialis cum ceteris Diffinitoribus alium in eius locum surrogat.

203 Per ipsos Diffinitores videndus, & examinandus est summa cum diligentia status Monasteriorum, qui ad Capitulum Provinciale affertur, de quo relationem in ipso Capitulo facere debent, vt per totam Congregationem intelligatur, & quod necessarium fuerit pro augmento cultus divini, & bono Religionis provideatur.

204 Ad ipsos quoque Diffinitores pertinet recipere rationem administrationis (quam residentiã vocant) à patre

tre Provinciali, Visitatoribus, deputatis, & Secretario patris Provincialis: Determinatio autem visitationum fieri debet in Capitulo, cui debet fieri relatio omnium visitationum referendo substantiam meritorum, processuum, aut visitationum, & aliàs in omnibus iuxta dispositionem constitutionis de Capitulo Provinciali.

DE ABBATE, ET EIVS CONSILIARIIS.

Cap. III.

ABBATES p̄r triennium tantummodo eligantur, qui conforment se in omnibus observantiæ regulari, nec quicquam habeant proprii, nec curam, aut administrationem bonorum, & aliarum rerum etiam temporalium, vel dispensationem reddituum suæ domus etiam nomine Conventus sui habeant, sed recipiant victum, & vestitum, & omnia necessaria à Cōventu per manus ministrorum ad hoc deputatorum, qui opportunè, & promptè, prout unicuique opus sit, provideant: specialem verò, & præcipuam curam gerant, ut Ecclesiæ in suis structuris manuteneantur, & reparentur, ubi sint reparandæ, ac mundæ, & decentes conserventur, eisque de omnibus rebus necessarijs, & præcipuè de vasculis, ornamentis, libris, & alijs ad altaris ministerium, & divinum cultum, necnon Officiorum divinorum celebrationem pertinentibus provideatur.

206 Item nullus Abbas, vel Prælati ades separatas, neque in clauſtro, neque alibi vſquam habeat, ſed vnica tantum cella, ſive camera ſit contentus, habeat ſupellectilem humilem, & modeſtam, nihilque ſuperfluitatis, aut vanitatis redolentem, & ſi vaſa argentea, ſive aurea, aut alterius generis pretioſa penes eum reperta fuerint ad vſum Eccleſiæ reducantur. Qui verò in hoc reſiſtere tentaverit, vt proprietarius puniatur.

207 Præterea Abbas non Dominus, ſed Pater appelletur, & fratres inter ſe Reverentiæ nomine, non Paternitatis vtantur; nam Paternitatis honor Abbati tantummodo tribuendus eſt, & Provincialis titulo Reverendæ Paternitatis honoretur: fratres autem ipſi Abbati debitam reverentiam exhibeant, ita vt quilibet ante eum tranſiens ei inclinet: In quocumque loco fratres aliqui ſederint, ſi Abbas ſupervenerit aſſurgere debent, nec ſedere, donec ipſe ſedeat, vel eos ſedere moneat, ſi autem tranſierit coram eis, aſſurgere debent, & inclinare, & ſtantes permanere donec tranſierit: In Capitulo per medium Conventum tranſeunti aſſurgere debent, & inclinare, & ſtare donec ſedeat. Quicumque ipſi Abbati ſedenti librum, vel quicquam aliud obtulerit, illi ſe inclinet: obſervare etiam debent omnes, vt maximè coram eo in omni habitu ſuo, & moribus diſciplinatè ſe habeant.

208 Abbas Officia Prioris, Subprioris, Circatoris, & alia Officia Conventus, quibus voluerit iniungat, præterquam

quam Officia Provisoris, & Consiliariorum, quorum electio ad Conventum pertinet. Primum stallum, & proprium in dextro choro habeat, *Te Deum laudamus*, Antiphonas ad *Benedictus*, & *Sanctus* in Festis maioribus primæ Clavis incipere, ad processionem in Purificatione sanctæ Mariæ, Antiphonam, & Responsum, *Accipit*, in Palmis, *Ingreddente Domino*, incipere. In vigilia Natalis Domini, in Capite Ieiunij, in Palmis, tribus diebus ante Pascha, in vigilia Penthecostes, & in Festis prædesignatis, in Commemoratione omnium fidelium defunctorum, & in prima die fratris præsentis defuncti, & cum frater aliquis professionem solemnem facturus est, nisi aliquo legitimo impedimento præpeditus fuerit, Missas in Conventu celebrare.

In Purificatione sanctæ Mariæ Candelas, in Capite²⁰⁹ Ieiunij cineres, in Palmis ramos, in sabbato Paschæ ignem, & incensum benedicere, & cui ex privilegio Apostolico id competit etiam Novitijs tonsuram clericalem conferre, Capitulum tenere, ad Primam, & Completorium, ubicumque præsens fuerit, Confessiones incipere, *Aiua omnium*, & *Adiutorium*, ubique dicere, & post Completorium benedictionem facere. In Matutinis, & Vesperis, quoties turificatur, benedictionem facere, Obedientias, & Pœnitentias gravioris culpæ in Capitulo fratribus iniungere, & absolvere ab eis, cetera potest intus, ac foris iniungere, & absolvere, confessionesque recipe-

re, nec Prior, vel Subprior, aut quisquam alius Religio-
sus existente in domo Abbate, audeat pœnitentias in-
iungere, vel ab eis absolvere, nisi id eis ab ipso Abbate
specialiter fuerit demandatum: In Dormitorio dormiat,
in Refectorio comedat sedens in medio maioris mensæ,
in qua nulli alteri Religioso Ordinis sedere liceat, nisi ac-
tu sit Prælatus, superveniente tamen hospite, vel alia cau-
sa rationabili ad hoc excusetur: Quando egreditur so-
cium habeat Canonicum, vel Conversum, prout sibi vi-
debitur, intus, & foris diligenter, & sollicitè caveat ne
aliquis coram eo dissolutè loquatur, & inhoneste se ha-
beat quocumque modo dum ab ipso valeat prohiberi,
sed & si aliquò exiturus est, id Priori, vel alicui fratrum
dicat.

- 210 Nullusque quoque Abbas Pontificalibus ornamentis
utatur, nisi hoc ei à sancta Sede Apostolica fuerit indul-
tum. Porro Abbas, vel Religiosus ad Abbatiam, vel
quamcumque aliam rem ius prætendens, qui prætermis-
sa iurisdictione Ordinis ad extraordinariam Audientiam
maximè laicalem confugerit, ibique suum Confratrem
in causam traxerit, seu aliàs ibidem molestaverit, eo ip-
so absque spe restitutionis sciat se esse depositum, & om-
nes subditos suos ab eius obedientia absolutos, ac eun-
dem omni iure, quod in ipsa re, vel ad illam prætendebat
ipso facto privatum, & destitutum esse, Excommunicati-
onisque sententia, quam in his scriptis contra tales pro-

ferimus, eo ipso innodatum, nisi à prosequendo, quod inceperit, infra triduum resipiscat.

Præterea nullus Abbas Abbatiam suam, sine auctori-²¹¹ tate Capituli Provincialis, vel patris Provincialis dimittere possit, sed sicut quilibet etiam invitus cogi potest præcepto illi imposito ad acceptandum Officium quando illi committitur; ita sub eodem præcepto teneatur exequi Officium Abbatiz, donec patri Provinciali, aut Capitulo Provinciali aliud visum fuerit: eademque obligatio comprehendat Priores, & alios Officiales respectu suorum Abbatum, à quibus Officia illis iniunguntur. Qui tamen propter honestam causam, & cum assensu Capituli cesserint Prælaturæ, honestè tractentur, eisque debitus honor impendatur, dum tamen Prælatis suis, vel Monasterijs se graves non exhibeant, vel onerosos, habeantque, ubicumque fuerint, suum pro antiquitate locum.

Inhibetur Abbatibus, & alijs Prælatis huius Ordinis,²¹² ne convocationes Sæcularium, aut comessationes cum eis faciant, cum noviter Ecclesias suas intrant, ne vè pro hospitibus honorificè tractandis immoderatos sumptus faciant, imò, & ipsa hospitem receptio quantum fieri potest moderetur, & eis ultra duo pulmenta vnum assatum, & aliud coctum non præbeant.

Nullus insuper proprium Canonicum, vel Conver-²¹³ sum ad aliam domum huius Ordinis transire volentem

ab obedientia sua absolvat, quantumcumque importunus existat, donec ei constiterit, vel aliquo certo modo, vel per litteras illius, ad quem transire voluerit, & debuerit, quod eum velit recipere, & ad obedientiam retinere, & non nisi consulto patre Provinciali: sed nec aliquis Abbas seu aliqua domus fideiubeat pro aliquo, qui non sit de Ordine, nec litteras suas, vel Monasterij sui concedat eidem ad mutuum contrahendum, licebit tamen cuilibet Prælato pro Ecclesiæ sui Ordinis fideiubere cum assensu Capituli Provincialis, vel privati: similiter nullus Abbas, neque subditi vlllo modo à quocumque depositum recipiant: Quod si secus fecerint, furti iudicio condemnentur.

214 Præterea nullus Abbas aliquem de Canonicis suis mittat ad prædicandum pro quæstu: Qui verò contrafecerit à Divinis sit suspensus, & nihilominus in sequenti Capitulo Provinciali puniatur. Omnia autem, quæ non sunt contraria Statutis Ordinis, in dispositione sint Abbatis: qui etiam in levibus pœnis poterit ex iuxta causa dispensare, exceptis illis, quæ specialiter pertinent ad patrem Provincialem, per privilegia, & statuta Ordinis.

215 In electione Officialium, qui per vota secreta Conventus eliguntur, in qua is, qui plura suffragia saltem ad tertiam partem omnium suffragiorum ascendente tulerit, electus habetur, vbi paritas votorum evenerit, possit Prælatus vnum ex ijs, qui plura, pariaque suffragia

habuerit, quem maluerit, eligere. In quolibet autem Conventu eligantur, per vota duos fratres ex maioribus, & usu rerum peritis eiusdem Conventus, qui cum Priore sint Consiliarij, cum quibus Abbas communicet negotia Monasterij.

DE PRIORE. Cap. III.

Prior debet in Ecclesia, in Capitulo, in Refectorio,²¹⁶ & ubicumque processio Conventus fuerit, primum locum in sinistro choro tenere, hebdomadalem Missam facere, nisi in Monasterijs, in quibus sunt decem Religiosi cursum quotidianum Missarum facientes; nam tunc in illis Prior cursum cum alijs facere non teneatur, sed in omnibus duplicibus Festis, & etiam maioribus, absente Abbate, vel alijs legitimè impedito, Missam celebret, & Horas teneat, tabulam ad laborem pulset, & fratres illuc ducat, & quando ipse non ierit, Suppriori committat. Quod si defuerit Supprior, Circatori, dummodo presbyter sit, committat. Quod si Circator presbyter non fuerit, alicui alij, quem ad hoc idoneum Prior conspexerit, Conventum committat, ut duo tunc sint in Conventu custodes: salvo, quòd labores, ubi non est opus laborare, commutentur in alia exercitia honesta iuxta discretionem Prælatorum.

Officio illorum, qui extra Monasterium exeunt, vel²¹⁷

iter faciunt, vel in Infirmitorio, vel aliqua impediēte fragilitate illud implere nequiverint, ex toto provideat. Ad convocandum in Capitulum fratres cum necessitas exegerit tabulam, & cymbalum percutiat. Nola Refectorij pulset: si verò contigerit, vt de foris veniens nola pulsari invenerit, vel versum dici; ingrediatur, Supprie, nola sufficienter pullata in loco suo, revertente, & officium suum deinceps exequatur, hoc proviso, quòd antequam nola pulsetur, requiratur vtrum Abbas possit, vel debeat comedere in Conventu. Si in Infirmitorio iacuerit, restrictè se habeat: nec præsumat in aliquo plus alijs, nisi causa discretionis suæ pro supplendo alieno defectu fuerit ei ab Abbate iniunctum; intereà claustrum non egrediatur, nec confessiones recipiat, nisi iussu Abbatis.

278 Decetero, præsente Abbate, & absente, intus, & foris de omnibus secundum voluntatem Abbatis se habeat, locum eius, nec in Ecclesia, nec in Capitulo occupabit, nec aliquem faciet ordinari, nullum in graviolem culpam mittat, aut ab ea absolvat, Canonicum de Monasterio non emittat, Novitium ad habitum, vel professionem non recipiat, nec confessiones de criminalibus, nisi iussu Abbatis, præterquam à laborantibus in extremis, absente Abbate, audiat: si Abbas in Monasterio non fuerit, sine notitia Supprioris, vel alicuius senioris non exeat: cum hospitibus si necesse fuerit comedere, altero secum assumpto, poterit, Abbate absente.

Priores, & Supprieores nullatenus ad metendum, vel²¹⁹ vindemiandum mittantur, nec circa exteriora nullatenus occupentur, quominus valeant in interioribus suum Officium exercere. Prior assumpto secum Vestiario, vel alio ex antiquioribus Religiosis scrutetur lectulos singulorum, quando viderit expedire, & si quid invenerit inordinatum inde amoveri faciat, & rei in Capitulo proximiori proclamentur.

DE SUPPRIORE.

Cap. V.

Supprior debet primum locum in dextro lateré post²²⁰ Abbatem tenere, & ad ipsum pertinet fratres in choro excitare presente etiam Priore, & cetera, quæ ad Cantorem pertinent, & Sacristam cum necesse fuerit emendare, in claustris, tempore lectionis, & ubicumque fuerint fratres, ut ordinatè se habeant, solícite procurare, confessions fratrum, & infirmorum ubi ei constitutum fuerit recipere. Quando Prior defuerit, ad maiorem^{* mensam} in sua parte sedere, & ad gratias solus posterior ire, & absente Abbate, vel Priore Capitulum tenere. Quod si forte Prior iter faciat, vel in Infirmatorio, vel extra Abbatiam fuerit vices eius intus, & foris per omnia obtinebit, excepto, quòd locum eius in Ecclesia non mutabit: si autem Priorem in Conventu adesse noverit, claustrum non egrediatur, nec licentiam det alicui loquendi: si in

Infirmitorio iacuerit, nihil præ ceteris præsumat: Et si quid alicui fratri Abbas, vel Prior prohibuerit; videlicet, cuiquam loqui, dare, accipere, ire, vel medicinas facere, ipse postea non nisi iussus concedat: In reliquis autem, ut vnus ex alijs fratribus, per omnia se habeat.

DE CIRCATORE.

Cap. VI.

221 **A**D Circatorem pertinet officinas Monasterij horis sibi constitutis circuire, negligentias fratrum, & Ordinis prævaricationes observare, primas proclamationes in Capitulo facere, qui nec malitiose, nec pro privato odio proclamet aliquem, nec pro privata amicitia, aut cuiuslibet familiaritatis causa taceat negligentias quorumcumque. Absentes in Conventu post orationem ad Matutinas, in ceteris horis post primum psalmum, hora laboris, & lectionis quærere, & si non invenerit, Abbati, vel eo absente, Priori, vel Suppriori indicare. Potest etiam post maioris Missæ Offertorium exire, & fratres, qui ad diversa officia remanent intra claustrum, si religiose se habeant videre, adeò cautè, & severè, ut nulli vnquam loquatur, sed tantummodo debet studiose scrutari, & inspicere offensiones, & negligentias singulorū: cum autè invenerit aliquos colloquentes, quantum potest in transeundo audire, audiat: numquam claustrum exire debet sine licen-

licentia, potest tamen aliquando intra officinas, quæ clauſtro iniunguntur, ad quas ire debet ſub tecto, per oſtium inſpicere, vt videat ſi quid ibi inordinate agatur, & cum aliquem in Capitulo clamaverit attentiffimè audiatur, claves etiam clauſtri cuſtodiat, & oſtia tempore ſtatuto claudat, & aperiat.

122

□ Circator ſimul cum Portario, & Sacriſta teneatur diſtinctam clauem ſingulis ianuis ſuperadere, ita vt quælibet ianua duabus clauibus ſit occluſa, & cum nocturno tempore circuierit, lucernam deferat, vt cum neceſſe fuerit intrando, & exuendo, ante Conuentum ponat: ſed vt ipſe Circator abſque impedimento ſuum officium exequi poſſit; prohibemus ſub pœna graui omnibus, & ſingulis Religioſis, ne cellas, vel officinas aliquas interius ita claudant, quin ipſe Circator cum aduenerit ſtatim, & ſine difficultate aperire, & ingredi poſſit. Quod ſi ſacerdos fuerit, Priore, & Supprior abſentibus, loco ipſorum Conuentum cuſtodiat, Capitulum teneat, & in Refectorio in ſua parte comedat ad maiorem menſam: quotieſcumque Eccleſiaſtico officio, lectioni ad menſam aſcriptus, vel infirmus fuerit, aut iter egerit, Supprior officium eius, ſi adfuerit, implere tenetur.

DE CANTORE, ET SVCCENTORE:

Cap. VII.

CAN:

123 **C**antor debet præcipuè studere, vt divinum Officium à Religiosis in choro decenter peragatur absque nimia vocis contractione, aut suppressione, aut elevatione, & cum debitis pausis, & competenti mora, in intervallo inter finem vnius versus, & principium alterius, stare in dextro choro, & Succentor in sinistro, vnusquisque in suo choro fratres ad vigilandum, & cantandum excitare, negligentias in Antiphonis, Psalmis, Responsorijs, Hymnis, atque Versiculis cantandis commissas vnusquisque in suo choro, & in altero, si alter non emendaverit, corrigere, vt fratres ordinatè stent, vel sedeant providere: in Festis duplicibus chororum custodire, & ad omnes Horas hymnos incipere, & Antiphonas imponere. Porro Cantor pro qualibet negligentia, Succentor pro intolerabili, in alterum chororum possunt transire, ac etiam de suo in altero negligentias, si necesse fuerit, emendare.

224 Cetera verò ad Cantorem pertinentia, præsentem Cantorem, & exoccupato, Succentor facere non præsumat, quòd si defuerit, vel occupatus fuerit, cuncta pro eo compleat. Cantoris est libros Officij sui in Ecclesia prout poterit distribuere, quid in Ecclesia, & in Refectorio legendum sit præparare: qui etiam curare debet, vt lectiones, & alia, quæ in choro cantanda, seu recitanda sunt, per eos, qui ea cantaturi, seu recitaturi erunt, provideantur, & si expedire iudicaverit, coram se legantur, ne post-

postmodum fiat error in choro. Item lectiones, & alia, quæ cantanda sunt, ac Antiphonas post psalmos, & repetitiones post Versum Responsorij incipere, Antiphonas ad *Benedictus*, & *Magnificat* in Festis duplicibus, Priori, & maioribus Festis Abbati, vel ei, qui fuerit loco eorum cantando pronunciare, & *Te Deum*, cum versu sequente.

Omnes, qui in Ecclesia erraverint, vel desecerint in²²⁵ Cantu, & Psalmodia per omnia emendare, extra verò nunquam præsumat, nisi in Capitulo lunam, & lectionem brevem pronunciando emendare, debet etiam lectionem brevem dicere. Tribus verò diebus ante Pascha, in Rogationibus, in vigilia Penthecostes, in Nativitate Domini, & in ieiunijs servitium, & processiones in Festis ordinare, & singula Officia in tabulis scribere: Quod si aliquid horum, postquam lectio brevis in Capitulo recitata fuerit, mutare voluerit, illi, quem delet, ac illi, quem scribit, indicare debet, horum negligentias per se, vel per alium supplere debet, & ad omnes processiones, Versus, & Antiphonas incipere, excepto quod si Abbas adfuerit, Antiphonam, Responsum, *Accepit*, & *Ingrediēte Domino*, ipse incipiat, quas Cantor pronunciet.

In vigilia Paschæ, annos Domini, Epactas concurrentes, Indictiones in cartula scribere, & quinque grana incensi cereo affigere debet, ad communicandum infirmū, vel vngēdū, quis aquā, quis ignē, quis crucē ferre debeat, &

R

quæ

quæ faciendæ sunt, & quæ cantandæ providere: Ad Offici-
 um Defunctorum *Kyrie eleyson*, & Antiphonam incipe-
 re, ad Benedictionem, ad Vnctionem, ad Sepulturam
 librum Abbati præparare, & ante eum apertum tenere,
 obitus fratrum defunctorum, septimam, & trigelsimam
 diem, & primum defuncti Anniversarium in Capitulo
 recitare, in Calendario Anniversaria scribere, & in Ca-
 pitulo allata legere: si quando Abbas Canonico, vel Con-
 verso moriente abfuerit, in primo Capitulo, quo adfue-
 rit, eum commonefaciat, vt eum absoluat. Cantor cum
 Succentore non loquatur sine licentia.

DE HEBDOMADARIO INVITATORII:

Cap. VIII.

227 **P**rivatis diebus Hebdomadarius debet Invitatorium
 solus cantare, vel alteri committere: privatis diebus
 cantet solus, & in Festis novem lectionum prænotentur
 in tabula qui cantaturi sunt. Psalmos intonet, & omnes
 Hymnos incipiat, Antiphonas ad omnes Psalmos, ad *Be-
 nedictus*, & ad *Magnificat*, imponat: ipse verò Hebdoma-
 darius abscribatur alternatim modò in dextro choro, mo-
 dò in sinistro, & ex illa parte, *Psalmi*, & *Hymni*, *Magnifi-
 cat*, & *Benedictus*, & *Kyrie eleyson* ad Missam, præterquam
 in Festis duplicibus, incipiatur: Quod si defuerit; qui
 iuxta eum inferius steterit, hæc omnia pro ipso compleat,
 si

si autem in Infirmatorio, vel in itinere fuerit, tunc alius pro eo deputetur.

DE ARMARIO, ET SOCIO EIVS.

Cap. IX.

228

AD Armarium libros chori custodire pertinet, & si sciverit, emendare, Armarium librorum cum necesse fuerit claudere, & aperire, lectiones, si ad hoc idoneus fuerit terminare, libros commodatò accipere, cum necesse fuerit, & libros Monasterij querentibus commodare, sed non sine licentia Abbatis, vel Prioris, absente Abbate, & non sine memoriali competenti. Debet etiam notitiam, & numerum habere librorum, qui sunt ei ad custodiendum commissi.

DE SACRISTA, ET SOCIO EIVS.

Cap. X.

Sacristam oportet esse virum in primis Religiosum, ²²⁹ svaldeque diligentem, ac devotum, qui & confessionsibus audiendis sit idoneus, & cui secure permitti possit colloquium cum mulieribus de rebus necessarijs tantum. Ad eum pertinet sacra vasa, ornamenta, vestimenta, Missale, Lectionarium, linteamina, & cetera utensilia in Ecclesia, & altari necessaria servare, præparare, & quoties opus fuerit, mutare Corporalia, Offertoria, ter-

so-

foria, quibus digiti Sacerdotum exterguntur, & pallam altaris super quam extenditur Corporale in vase ad hoc deputato separatim lavare, & singulas lavaturas in piscinam fundens: pallam quidem non benedictam cum ceteris linteis, cui constitutum est lavandam tradat, cetera verò in olla ad hoc deputata aqua cineritia calefacta ipsemet abluat, quibus lotis, & diligenter exsiccatis, indutus Alba, vel Superpelliceo, farina amidi Corporalia liniat, cetera verò plicata recondat: horologii curam habeat, illudque temperet.

- 30 Ad ipsum quoque pertinet omnia ostia Ecclesie quoties necesse fuerit, firmare, claudere, & aperire, lumen quoque semper in Ecclesia, & in dormitorio suis temporibus habere, & ad Matutinas ad chorum asferre. Idem ad refectorem, & Capitulum tandiu pulset, vel pulsari faciat, donec de remotioribus Ecclesie officinis possint fratres convenire: Quod si citius, vel tardius, quam debuerit, sonuerit, vel ad Matutinas lumen defuerit, sequenti Capitulo satisfaciatur: candelas cereas facere, vel custodire, & in diversis Ecclesie locis sufficienter ponere, stolum, & baculum Abbati quoties necesse fuerit preparare, candelas, cineres, ramos, sal, aquam, & novos fructus ad benedicendum preparare, candelas, ramos post benedictionem cum socio omnibus distribuere, ramos post processionem tollere, & ex ipsis, *in capite Ieiunij*, cineres preparare, candelas de manibus fratrum post processionem

recipere: Ad vngendum infirmum oleum sacrum, & ad tergendum stuppas, seu pannum lineum præparare, & post terfionem in piscinam ad hoc deputatam comburere.

Ad benedictiones coronæ forcipes, manutergium, & ²³¹ aquam benedictam præparare, & capillos in aliquo loco Ecclesiæ comburere, similiter hostias faciat, alba, vel superpelliceo indutus, in loco mundissimo linteis cooperto, quod cum reverentia, & sine fabulis, & verbis in honestis, vel otiosis fiat, quæ cum paratæ fuerint, Sacrista convenientes ab inconyentibus studiosè secernens in repositoio mundissimo conservet: Quòd si fortè humectatæ fuerint in claustro convenienter exsiccantur, pavimenta Presbyterij quoties opus fuerit, ac etiam totam Ecclesiam scopare, parietes Ecclesiæ semel in anno adminus tergere.

Debet etiam oblationes recipere, & ipsas in communitatem Monasterij referre: curet autem ipse Sacrista, ut iuxta ordinem, & præscriptum Missalis, & Breviarij Romani vestimenta, & ornamenta Ecclesiæ, & chori præparet, habeatque numerum omnium librorum, vasorum, ornamentorum, aliorumque ad Sacristiam pertinentium, & quolibet anno de illis rationem reddat, & quotidie dato signo silentij claves Sacristiæ, & Ecclesiæ Abbati, vel Circatori singulis noctibus consignet. In Sacristia cuiuslibet Conventus apponatur tabella pendens, in qua no-

mina Beneficiatorum, obligationesque ad quas Conventus tenetur, maiusculis litteris describantur.

DE PROVISORE, ET ECONOMO.

Cap. XI.

233 **A**bbas, & Conventus eligant sibi Proviforem doctus, sive Conventus, qui bona Monasterij exigat, & expendat, ac ipsi Conventui de necessarijs provideat modo, & forma, quibus, *in cap. de custodia pecunie*, docetur. Ille verò sit Provifor, cui maior pars Conventus accesserit: Introitus quoque, & redditus Monasterij, ut triticum, hordeum, vinum, & huiusmodi non vendantur, nisi postquam fuerint collecta, & in horreo, seu cella Monasterij recondita, & de omnibus rebus necessarijs fuerit ipsi Monasterio provisum, & quando vendiderit, non statuat rei vendendæ pretium, nisi prius Abbate, & Deputatis, maxime in re notabilis pretij, consultis.

234 **I**pfius autem Proviforis officium est de omnibus redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, & emolumentis quibuscumque ad Monasterium spectantibus diligenter curam gerere, grangias, montes, nemora, silvas, pascua, vineas, & alia prædia ipsius Monasterij speculando circuire, ac omnium armentorum, iumentorum, gregum, pecudum, & aliorum animalium, eorumque farum, ad ipsum Monasterium spectantium, numerum, &

rationem tenere, colonos, Arendatarios, feudatarios, inquilinos, & quoscumque alios aliquid Monasterio debentes visitare, & congruis temporibus debita ab eis exigere, operarios ad laborandum, famulos ad servendum recipere, mercedemque eis solvere, ac eos cū oportuerit, dimittere, vel expellere.

Post collectas messes sagaciter perquirere, per expensamentum vtrum ad totius anni sumptus annona sufficiat, & ad Abbatem referre, lanam, linum, lac, caseum, & pelles animalium sub fideli custodia tenere, & de illis prout de alijs ad eius administrationem pertinentibus debito tempore rationem reddere: quæcumque circa Monasteria agenda sunt, cum consilio Abbatis, & Consiliariorum, nihil per se, aut de se præsumens faciat. Per noctem, vel amplius moraturus sine licentia Prælati non exeat de Monasterio: omnium receptorum, & expositorum singulis mensibus Abbati, & Depositarijs, & in fine cuiuslibet anni rationem reddat iuxta dispositionem *cap. de custodia pecuniæ*, hoc proviso, quòd ad ipsum computum anni recitentur omnes receptæ, & expensæ totius anni, & Summa debiti, quòd debet Ecclesia, & quòd debetur eidem.

Quod si ipse Provisor in aliquò ex supradictis descerit, graviter arbitrio Prælati, vel Visitatorum, aut demum Capituli pro qualitate culpæ puniatur: Porrò vltra Proviforem supradictum, in omnibus grangijs, & alijs

alijs prædictis Monasterij, quæ procul ab ipso Monasterio per duas leucas distant, ponatur, & deputetur Economicus laicus, qui ea colat, & custodiat, eorumque bona, & redditus administret, surque administrationis rationem semel in anno, & quodocumque Abbati videbitur, reddat.

DE CELLARIO, ET EIVS SOCIO.

Cap. XII.

237 **I**N Cellarium eligatur Religiosus bonæ famæ, & conscientia, ac de cuius fide, & probitate, ac in regimine Monasterij experientia, quasi certa spes habeatur, quòd is bona Monasterij fideliter, & discretè dispensabit. Ad Cellarium autem pertinet ea, quæ victui, tam Canonico-
 rum, quàm Conuersorum, & aliorum in Monasterio degentium necessaria sunt, providere, illaque per se, vel socium suum, prout oportuerit, distribuere: nullis, nisi infirmis, communem cibum, vel potum mutare, vel eis reddere sine iussu Abbatis, vel Prioris, absente Abbate, præsumat. Venientibus tamen de via in prima refectio-
 ne aliquid superaddere poterit etiam in Conventu de iussu Abbatis, sive Prioris, absente Abbate, dummodo primatus deferatur maiorem mensam tenenti. Panem, vinum, hora competenti, in Refectorio, ad distribuendum præparare, comedentes ad utramque refactionem semel ad minus invisere, & si cui panis defuerit superaddere, de

Dor-

Dormitorio, quoties necesse fuerit, & cum ministris comedens de Refectorio exire poterit. De reliquijs ciborum, si quid necesse habuerit, potest accipere, cetera Portario relinquat.

Debet etiam in ætate, quando fratres dormiunt, illis qui de itinere impransi veniunt, assistere, & ea, quæ in Refectorio recipienda, vel recondenda fuerint, reponere. Quod si Cellarius defuerit, Subcellarius officium eius per omnia agat: caveat autem omninò, ne quicquam contra voluntatem Cellarij faciat, sed de consilio eius omnia distribuat. Ad ipsius Cellarij officium pertinent Pistor, hortulani, & coqui, qui de officijs suis ad nutum eius omnia faciant, & ijs officinis deputatos nullus ad alias absque licentia eius, & voluntate transmutet, nisi Abbas, vel Prior, sive Provisor iusserit. Ad matutinalem Missam cum voluerit, & potuerit communicet. Ceterum ubi solent haberi redditus assignati, vel aliqua specialiter legata fuerint pro pitantijs Conventibus faciendis, ea per Depositarios Conventus recipiantur, & ad iussum Abbatis, sive in pitantias, sive in alios usus Ecclesiæ necessarios expendantur.

DE VESTIARIO, ET SOCIO EIVS.

Cap. XIII.

AD Vestiarij curam, & custodiam præficiatur Religiosus diligens, providus, & discretus, qui om-

S

nium

nium vestimentorum, ac pannorum, opertiorum, calciamentorum, & lectorum, omniumque ad hoc pertinentium diligentem curam gerat, ac de illis, ipsis Religiosis, ac in Refectorio, necnon hospitibus Conventus, quibus, quando, & quoties opus fuerit, ad iussum Abbatis provideat. Idemque illa mundare, & cum opus fuerit, refarcire curet, cameram, & locum, in quibus vestes fratrum reponantur custodiat, omnia, quæ eius curæ, & custodiæ commissa sunt, à pulvere, cum opus est, excutiat, curetque, ne à tineis, vel putredine lædantur, vel corrumpantur, tunicas, & alios pannos fratrum ad abluendum deferat, & ad lavanda, tondendaque capita fratrum lixiviam, & linteamina; necnon forcipes, pectines, novaculas, seu rasoria, ceteraque necessaria præparet, & quæcumque ad solemnitatem Cœnæ Domini in Feria quinta maioris Hebdomadæ necessaria sunt, similiter præparet, eaque in Capitulum deferat.

DE MINISTRO INFIRMORVM.

Cap. XIII.

²⁴⁰ **M**inister infirmorum, quem præcipuè decet esse misericordem, & compatiemem, poterit matutinalem Missam audire, & ad eam communicare. Quando infirmus vadit in Infirmatorium, debet ei necessaria afferre, orationes, quæ in Capitulo pro vivis, & mortuis fratribus

tribus iniunctæ fuerint, & quæ in ipso Capitulo de ipsis infirmis proclamata, siue ordinata fuerint, eis referre, cetera verò, quæ ibi dicta, vel facta fuerint, omninò tacere, & cum ipsi convaluerint, & ad Capitulum redierint, si quod in eis reprehensibile, vel inordinatum, quod voluntariè sit actum, deprehenderit, clamare, libros quoque pro dicendis Horis, & sacra lectione in Infirmatorio providere debet, & cum necesse fuerit coram eis, per se, vel alium, Horas, aut lectionem sacram legere. Necessaria à Cellario requirat: si plures comedentes fuerint, & omnia ante se parata habentes ministrare invicem sibi poterint, tunc ipse pergat ad Horam, vel refectionem, vel lectionem, alioquin remaneat.

242

Quod si vnus tantum fuerit, si ipse infirmus voluerit, cum eo remaneat, non solum quando reficitur, sed etiam ad Collationem, & Completorium. Omninò autem caveatur, ne infirmi à ministris, vel ab alijs negligantur: pro eorum servitio minister coquinam, & Refectorium poterit ingredi, vestimenta quoque eorum cum necesse fuerit excutiat, & pedes eorum etiam, quando necesse fuerit, lavet, & lavari faciat: cum in Conventum redierint, quæ derulerant, referant. Ad curam etiam infirmarij spectat, cum ingravescere cœperit languor infirmitatis, Abbati, seu Priori denunciare, vt communis pro infirmo fiat oratio.

243

Cum autem aliquis eorum morti appropinquaverit,

ad

ad terram super cilicium ponat, & non nisi de permissione Abbatis, sivè Prioris super stratum dimittat, & mox tabulam crebris actibus ante ostium Infirmitorij stans feriat, & omnes qui audierint conveniant, vt orent pro infirmo. Aquam ad lavandum corpus, si necesse fuerit, calefaciat, feretrum, & coopertoria eius præparet, de sepulchro reportet, & custodiat. Ad ipsum etiam pertinet, ea, quæ sanguinandis infirmis sunt necessaria, præparare, & vasa ab ipso sanguine emundare, & servare.

DE FRATRE HOSPITALI, ET EIVS SOCIO.

Cap. XV.

243 **F**rater hospitalis cum eius socio curam habeat hospitum ad Conventum advenientium, cum quibus loqui poterit: ad ipsum verò pertinet hospites postquam à Portario præsentati fuerint, in Hospitium ducere, quid, vel quando comedant, quomodo, vel vbi iaceant, providere, & si opus fuerit ad refectorem servire. Porrò supervenientes hospites devotè suscipiens, & hilariter, ac omnibus honorem congruum impendens maxime Religiosis, & devotis, sciat singulis, prout Religio exigit, morem gerere, & deferre obsequio. In Cœna Domini, vt pauperes ad mandatum bene præparentur, provideat, hospitij etiam illorum infirmorum sollicitudinem gerere debet, nisi alijs commissum fuerit faciendum.

DE

DE PORTARIO, ET EIVS SOCIO.

Cap. XVI.

AD custodiendum diligenter clausuram Monaste-²⁴⁴
rij fidelis Portarius valde Religiosus, provec̄tæque
ætatis, ad minus triginta quinque annorum, & quinque
professionis, vir gravis, & qui facile se à colloquio mu-
lierum, & aliorum sæcularium expediat, deputetur, qui
portas fideliter custodiat, hora, qua ad salutationem An-
gelicam serò pulsatur, ianuam claudat, clavesque porta-
rum, singulis noctibus, post clausas debito tempore ia-
nuas, tradat Abbati, seu Priori custodiendas: claves au-
tem quibus portæ Monasterij clauduntur, nullo modo
alteri fratri sint communes.

Si quis verò repertus fuerit claves clausuræ adulte-²⁴⁵
rasse, seu adulterari curasse, per tres annos in carcerem
cum compedibus recludatur, ac Feria quarta, & sexta
in pane, & aqua ieiunet, & septem Psalmos Pœnitentia-
les cum Litanij dicat. Nullus etiam introducat laicum
ad pernoctandum in Conventu, nec mulieres ingredi
permittat, neque cum illis diu in porta moretur, sub pœ-
na carceris vnus mensis, cum ieiunio in pane, & aqua, &
Psalmorum, vt suprâ recitatione.

Portarius cum hospes ianuam pulsauerit, aperiat, quis²⁴⁶
sit, & quid velit humiliter ab eo requirat, & tunc si reci-
piendum perspexerit, intra ianuam recipiat, & si talis

fuerit persona, ducat eum ad orationem, & illo ibi dimisso, adventum eius, Abbati, vel eo absente, Priori denunciaret, & iubente Abbate, vel Priore, illum fratri Hospitali presentet. Quod si de vicinis, & notis aliquis venerit, portam illi aperiat, quid velit interroget, & si Abbati, vel alij loqui voluerit, si iusta causa fuerit, nunciet, si autem fuerit, qui nec nunciari, nec remanere debeat, ubi Portario visum fuerit, permittatur abire: debet etiam habere panem in cella sua ad distribuendum transeuntibus pauperibus: Qui operetur etiam ad portam, & cum necesse fuerit manere ad portam, non teneatur ire ad Horas.

247 In festiuis autem diebus audiat primam Missam, & frequenter communicet, vel celebret, si sit sacerdos, prout *in cap. 1. distin. 3. statutum est*: In Parasceve autem cum ceteris crucem adoret in Ecclesia, cum Conventu comedat, nisi de ipso, ab Abbate, vel Priore aliter fuerit ordinatum. Portario absente à porta, socius interim portam custodiat, & elemosynam transeuntibus tribuat, vasa ad colligendum ciborum reliquias in coquinam deferat, & pulmenta, sive sercula Defunctorum, & cerera, quæ Cellarius dederit, in ipsis recipiat: qui postquam à refectioe surrexerit, debet ad portam pauperibus dare.

248 Et si quando iter fecerit, aut infirmus, sive aliquo negotio detentus fuerit, socius eius pro eo omnia compleat: Subportario impedito, absente portario, Prior provideat

deat de alio, qui pro eo portam custodiat: vestes etiam pauperum, eo tempore, quo danda sunt, ad iussum Abbatis, vel Prioris distribuat: caveant autem Portarius, & eius socius, ne tales intrare permittant, per quos molestetur Conventus, vel qui Monasterio sint damnosi, aut sine causa rationabili per officinas discurrant. Dato autem signo ad silentium de nocte, Portarius, vel eius socius illico claves portarum Circatori, vel Abbati consignet.

DE LECTORE MENSÆ.

Cap. XVII.

Lector mensæ, qualibet sexta Feria, pro ventura 249
 Hebdomada, in Capitulo pronuncietur, qui à Cantore quid per Hebdomadam legendum sit, exquirat, dum dicitur versus in Refectorio, stet in suo ordine, finito versu, petat in medio benedictionem suam inclinans donec finita fuerit, qua accepta, si Homiliam sit lecturus, incipiat, *in illo tempore* prætermisso, & reliqua, sequitur Homilia: cum legerit, accommodet aurem Abbati, vel Priori, si Abbas non fuerit, ut si quando eum emendaverit, intelligere possit: si intelligat quid emendet, dicat humiliter, si non intelligat, versus reincipiat, & toties hoc faciat, quoties se submoneri perpenderit: sed nullus eum emendet, nisi qui tenet mensam maiorem: finita lectione, claudat librum, ad inclinandum sine

mora descendat, & cum Processione ad gratias discedat. Armarius verò, vel eius socius librum referat, qui illum ad legendum preparare debet.

DE PROCURATORE A QVOLIBET

Conventu ad Capitulum Provinciale mittendo.

Cap. XVIII.

250 **I**N quolibet Conventu, per viginti dies, antequam adveniat dies celebrationis Capituli Provincialis, eligatur Procurator ad ipsum Capitulum mittendus, qui sit conventualis illius domus saltem per annum elapsum, cuius quidem Procuratoris electio fiat per vota secreta omnium Religiosorum Conventus in Ordine sacro constitutorum, qui tamen ad dandum votum impediti non sint: etiam si in hac electione pater Abbas votum non habeat, electionem tamen proponat, ac vnà cum duobus Religiosis ex antiquioribus Conventus vota recipiet. Qui plura vota habuerit, saltem ad tertiam partem omnium votorum ascendente, ille sit electus, eumque totus Conventus Procuratorem constituat, & mandatum procuratorium à toto Conventu subscribatur.

251 **F**acta electione Procuratoris sumantur rationes acceptorum, & expensarum Conventus, vt ad ipsum Capitulum Provinciale per Procuratorem deferantur, quæ hoc ordine describantur: Primò namque per matriculam

des-

describatur omnis redditus Monasterij, tam in pecunia, & alijs rebus consistens, ac Decimæ, prout cadunt, ac alij proventus, obventiones, & emolumenta, ita vt nihil penitus occultetur.

Item ponantur debita, quæ debentur Monasterio, & quæ ipsum Monasterium debet, causæque, propter quas factum fuit, vt Monasterium illa debita contraheret: item quid, & quantum pecuniæ, ac frumenti in monasterio remanet.

Item quibus in rebus Monasterium fuerit melioratum, tam in augmento reddituum, quàm in ædificijs in eo factis. Præterea conficiatur memoriale omnium bonorum Monasterij, tam ad Ecclesiam, & Sacristiam, quàm ad alias officinas spectantium. Postremò designetur numerus Religiosorum exprimendo quot sacerdos, & quot in singulis alijs Ordinibus constituti sint, quot Novitij, quot Conversi, seu Donati, ac tempus professionis vniuscuiusque.

Et huiusmodi relatio status Monasterij subscribatur²⁵² per patrem Abbatem, Consiliarios, & Procuratorem, qui supradiçtis omnibus ordinandis assistet, vt omnium rationem in Capitulo reddere possit. Ad hæc quilibet Procurator adferat mandatum, & instructionem pro tractandis rebus necessarijs. Insuper afferat rationem litium, quæ illo triennio tractatæ fuerint, & earum successus. Item afferat petitiones, & memorialia, & quæcumque
I
alia,

alia, quæ Religiosi particulariter ei in Capitulo Provinciali tractanda commiserint, illis tamen prius cum Abbate communicatis, ac de acceptis unicuique chirographum tradat. Quæ autem à particularibus sibi commissa fuerint, ea in Capitulo Provinciali, non vt Procurator Conuentus, sed nomine illorum particularium proponat, ac bona fide omnem diligentiam adhibeat, vt negotia ipsa bene expediantur, & quid in eis à Capitulo determinatum fuerit, ijs, qui ea sibi commisserunt, referat.

253 Forma autem mandati Procuratorij, quòd Conuentus ipsi Procuratori dabit erit huiusmodi: Noverint universi præsens instrumentum visuri, vel audituri, quòd in Monasterio N. Ordinis Præmonstratensis Diocesis. N. Die N. anni N. omnes, & singuli fratres eiusdem Monasterij professi, & in Sacris constituti constituimus, & ordinamus nostrum certum, & specialem Procuratorem fratrem N. Presbyterum ipsius, vel alterius Monasterij, ad omnia, & singula facienda, tractanda, constituenda, firmanda, infirmanda, seu dissentienda, sive revocanda, quæcumque fuerint exponenda, dicenda, tractanda, examinanda, seu diffinienda in Capitulo Provinciali per Abbates, & Procuratores eiusdem Ordinis huius Provincia Hispaniarum celebrando hoc anno in Monasterio N. quæ Generalem Statum totius Ordinis, vel particularem huius nostri Monasterij, & vtilitatem tangant, seu concernere quomodolibet poterunt monasteria, & personas
huius

huius Provinciæ: Et quia prædicta vera sunt rogavimus Fratres infra scriptos in Sacris constitutos, vt litteras huiusmodi suis nominibus roborarent, easque sigillo Conventus fecimus sigillari.

DISTINCTIO TERTIA:

DE OBSERVANDIS, ET VITANDIS
in celebratione Missæ.

Cap. I.

QUANTA cura adhibenda sit, vt sacrosanctum²⁵⁴ Missæ sacrificium omni Religionis cultu, ac veneratione celebretur; quivis facile existimare poterit, qui cogitat, maledictum in sacris litteris eum vocari, qui facit opus Dei negligenter. Quod si necessario fatemur nullum aliud opus adeò sanctum, ac divinum à Christi fidelibus tractari posse, quàm hoc ipsum tremendum mysterium, quo vivifica illa hostia, qua Deo patri reconciliati sumus, in altari per sacerdotes quotidie, immolatur; satis etiam apparet, omnem operam, & diligentiam in eo ponendam esse, vt quanta maxima fieri potest interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori devotionis, ac pietatis specie peragatur.

Hæc igitur omnes fratres sacerdotes diligenter attendant, & assidue meditentur, ac opere complere studeant,
quo

quo frequentius fieri potest, sacrosanctum Missæ sacrificium celebrando. Nullus autem fratrum, qui publicè, & notoriè criminofus, vel in pœnitentia graviori sit, sancto altari ministrare, aut Sacris interesse præsumat, & ne superstitioni locus aliquis detur, caveant sacerdotes, ne alijs quam debitis horis celebrent, nevè ritus alios, aut alias cæremonias, & preces in Missarum celebratione adhibeant, præter eas, quæ ab Ecclesia probatæ, ac frequenti, & laudabili vsu receptæ fuerint. Si quis autem aliter facere præsumpserit pœna graviori puniatur.

256 Verùm, vt omnis sacerdos hoc tam admirabile, ac venerandum sacrificium, sicut decet, peragere sciat, & in eo per ignorantiam, vel imperitiam non peccet, percurrat diligenter regulas in Missali, quod ex decreto Concilij Tridentini à fœlicis recordationis Pio Papa Quinto editum fuit, tam circa ritum celebrationis Missæ, quàm circa defectus, qui in ea occurrere possunt, traditas.

DE SANCTISSIMO SACRAMENTO.

Cap. II.

257 **P**ræcipimus, quòd in omnibus Ecclesijs coram sanctissimo Eucharistiæ Sacramento lampas accensa iugiter ardeat, & Sacrista cuiuslibet Monasterij, ætate semel in hebdomada, ceteris verò temporibus, saltem secunda quaque hebdomada illud solemniter renovari curet.

Quod

Quod si in his negligens fuerit pro qualibet vice triduum
in pane, & aqua ieiunct.

DE CONFESSARIIS, ET CONFSSIONIBVS
privatis, & sacra Communione.

Cap. III.

VNusquisque Abbas in suo Monasterio quorannis²⁵⁸
eligat, & deputet aliquot probos, & idoneos Re-
ligiosos ad audiendum confessions fratrum, & in Eccle-
sijs curam animarum habentibus aliquos ex peritioribus
maturæ ætatis sacerdotibus ad audiendas confessions
laicorum etiam deputet, qui prius à Provinciali, vel de
eius licentia à proprio Abbate, ac duobus peritis ad hoc
deputatis examinati, & idonei reperti, ac approbati sint,
& approbationem, examinatorum ab eis subscriptam, se-
cum habeant, & qui ad audiendas sæcularium confessio-
nes exponantur, etiam ab Ordinarijs locorum, iuxta Cõ-
cilij Tridentini decretum, sint approbati, quibus sic de-
putatis ipse Abbas committat vices suas, quo ad absolu-
tionem in casibus sibi bene visis, reservando sibi alios,
prout viderit expedire.

Omnes autem fratres, tam qui in sacris, quàm in mi-²⁵⁹
noribus Ordinibus tantum constituti sunt, & etiam Cõ-
versi, & Donati saltem semel in hebdomada confiteantur
peccata sua ipsis Confessarijs ex Ordine deputatis, & non

alijs, quippe qui nullam habent iurisdictionem ad eos absolvendos, nisi dum iter agunt.

260 Præterea omnes in Sacris constituti, qui celebrare non possunt, saltem semel in hebdomada sanctissimum Eucharistiæ sacramentum reverenter sumant: Ceteri verò saltem semel in mense. Sacerdotes autem celebrare valentes frequentissimè celebrent: Atque hæc omnia unusquisque Abbas in suo Monasterio diligenter observari faciat. Curet autem Abbas, ut quotidie Confessarij deputati assistant post Primam ad audiendas confessiones fratrum in Capitulo, aut in Sacristia, in quibus locis tantum audiantur confessiones fratrum, nisi aliquis peculiaris casus contingat, ut alibi Confessio audiatur.

261 In singulis autem Ecclesijs curam animarum habentibus sint ad minus duo Confessionalia pro confessionibus laicorum audiendis, in quibus Patres ad ipsas confessiones audiendas deputati, horis congruis à Prælato statuentibus, resideant; maximè verò in temporibus Quadragesimæ, Penthecostes, & Nativitatis Domini. Caveant tamen ne quid à confitentibus pro confessione accipiant sub pœna proprietarijs debita, sed si confitens aliquid elemosynæ largiri voluerit, id in capsam elemosynarum mittat.

262 Modus autem confitendi hic erit servandus: ut pœnitens de peccatis suis contritus humiliter ad pedes Confessarij genuflexus se præsentet, & dicat: *Benedicite. Confessa;*

fessarius autem respondeat: *Dominus*, & statim confitens
 dicat Confessionem generalem, vsque ad illa verba, *Mea
 culpa*, exclusivè, & deinde sua peccata seriatim confitea-
 tur, & finita confessione peccatorum, addat clausulam
 generalem: *de cunctis alijs vitijs, & peccatis meis dico meam
 culpam, meam maximam culpam. Ideo precor &c.* Tunc Con-
 fessarius, iuxta qualitatem peccatorum, & dispositionem
 confitentis, illum in charitate arguat, hortetur, & mo-
 neat, vel etiam confortet, prout confitenti viderit opus
 esse: Deinde pœnitentiam salutarem pro modo culpæ illi
 iniungat, ac demum, dictis *Misereatur tui Deus &c. Et In-
 dulgentiam*, cum absolvat sub hac forma, dicens: *Dominus
 noster Iesus Christus, qui pro te natus, & passus est, ipse te absol-
 vat: & ego, auctoritate ipsius, te absolvo ab omni vinculo ex-
 communicationis minoris, si indiges, & maioris, si possum, & ea-
 dem auctoritate, ego te absolvo ab omnibus peccatis tuis cum cir-
 cunstantijs eorum, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti,
 Amen. Et quicquid boni feceris, & mali sustinueris sit tibi in
 remissionem peccatorum, in augmentum gratiæ, & præmium vi-
 tæ aternæ. Amen.*

Abstineant autem confessarij absolvere à gravibus
 censuris, nisi super hoc à Prælati facultatem habuerint.
 Ad hæc inhibemus, ne quis Religiosus, præter ipsos Con-
 fessarios deputatos, aliquem ad confessionem admittat,
 nec ipsum absolvat præterquam in mortis articulo con-
 stitutum, nisi eidem ab Abbate iniunctum fuerit. Insuper
 qui-

quilibet Religiosus huius Ordinister in anno, scilicet, in Natali, & Paschæ Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, ac Penthecoste, aut ad minus semel, prout pater Abbas disposuerit, proprio Abbati confiteatur, si Abbas commodè poterit his vacare.

264 Qui aliqua præmissorum adimplere neglexerit, arbitrio Abbatis pro modo culpæ puniatur. Ceterum si (quod absit) aliquis Religiosorum adeò suæ salutis immemor existat, ut peccata sua prout superius ordinatum est, non confiteatur, vel cuiquam extra Ordinem confiteatur, careat obedientia nominata, & omni officio, toto tempore vitæ suæ, nisi cum eo per patrem Provincialem, vel eius vices gerentem fuerit misericorditer dispensatū.

DE MATUTINIS, ET LAVDIBVS.

Cap. III.

265 **O**Mni tempore pulsetur primum signum ad matutinum media nocte, præterquam Feria quarta, quinta, & sexta maioris Hebdomadæ, & in festis Corporis Christi, & Visitationis Beatæ Virginis Mariæ cum suis octavis: Nam tunc in occasu solis incipiendum erit Matutinum, ita tamen, ut ubi adest populus, incipiente nocte finiatur, ad evitanda scandala, quæ aliter evenire possent. Quo signo pulsato festinent fratres surgere, Hebdomadario campanæ interim nolam Dormitorij pulsante:

te: tunc devotis orationibus, seu sanctis meditationibus animum suum sacris vigilijs præparantes intentionem ad Dominum convertant, in cellis suis quiete manentes, ibique expectantes.

266

Interim, si pro devotione voluerint, tres sequentes Psalmos cum versibus, & collectis eisdem adiunctis ex antiquo Præmonstratensis Ecclesiæ more ad hoc inductos devotè recitantes flexis genibus. Primum, videlicet, *Qui habitat. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. Et ne nos. Versus: Sal vos fac servos tuos, & ancillas tuas. Domine exaudi orationem. Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia. Secundum Psalmum: Nisi Dominus edificaverit domum. Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. Et ne nos. Versus: Memor esto Congregationis tue. Domine exaudi. Defende quæsumus Domine. Tertium Psalmum: Voce mea ad Dominum clamaui. Voce mea ad Dominum deprecatus sum. Kyrie eleyson. Pater noster. Et ne nos. Versus: Convertere Domine usquequo. Domine exaudi. Oremus. Deus qui errantibus.*

267

Et ad secundam pulsationem exeant ordinatim, & intrent Ecclesiam, ubi horæ Matutinæ devotè recitentur, vel cantentur, & cum in chorum venerint inclinent se genua flectentes versus altare sanctissimi Sacramenti, & reverenter super genua collecta cappa utraque manu: Quæ cappa debet colligi ubicumque inclnaverint, & cum ad sedes suas venerint, stent versis vultibus ad altare, &

facto signo à Priore, vel ab eo, qui præest Conventui, cõ-
 versi chorus contra chorum dicant: *Credo in Deum, & Pa-
 ter noster*. semel, inclinando per genua, si de aliquo festo
 agatur, vel iacendo super formas, si tempus fuerit afflic-
 tionis, & ad signum Prioris surgant, & versi ad altare se
 muniant signo Crucis, horaque devotè incæpta, ad *Gloria
 Patri* inclinet chorus contra chorum, modo prædicto,
 iuxta quod tempus exegerit, vsque ad, *Sicut erat*. Quod
 faciendum est ad omnes horas diei, & noctis, excepto
 quod inter duo signa inclinandi, & surgendi à Priore dan-
 da, antequam hora incipiatur, dicitur *Pater noster* tantum
 cum *Ave Maria*.

268 Sed, & quoties dicitur *Gloria Patri*, post Psalmum, post
 Versiculum Introitus Missæ, post *Venite* ad Primam col-
 lectam, post communionem, nunquam super formas, sed
 super genua inclinatur, præterquam cum pro pace, &
 tribulatione Ecclesiæ, & huiusmodi celebratur. Deinde
 stent versis vultibus ad altare vsque ad *Gloria Patri* post
Venite. Et postquam solito more inclinaverint, stet cho-
 rus contra chorum, vsque ad *Gloria Patri*, post Hymnum;
 Et tunc vertant se ad altare, quòd ad omnes Hymnos sic
 fiat. Deinde ad primum Psalmum simul sedeant, & ad
 secundum simul estent, etiam si sub vno *Gloria* dicantur,
 & ita alternent vsque ad finem: similiter fiat ad omnes
 Horas, excepto cum Psalmus *Confitemini* est secundus ad
 Primam; tunc enim statur ad primum Psalmum, vt alter-
 natio

natio habeat cursum suum: hoc tamen observandum est: in choro ubi Psalmus incipitur, nullus sedeat, donec finitus fuerit primus versus.

Fratres, qui de Matutinis exeunt pro necessitate deferant secum lumen, si voluerint. Iuniores autem, qui stant ad formam, & si qui fuerint, de quibus Abbas iusserit, certa hora simul exeant de Matutinis, & simul redeant cum lumine, & custodia duputata. Qui præsente Conventu chorum intrant, vel exeunt, in medio choro prius inclinent ad altare, deinde versus chorum capucijs depositis.

Et notandum; quòd, vel de choro, vel de Conventu²⁷⁰ ubicumque sit, alicui claustralium sine licentia exire non licet: Nec quando cantatur *Evangelium, Benedictus, Nunc dimittis, Alleluja, Veni sancte Spiritus, Adiuva nos Deus salutaris noster, Et ad Gloria patri*, in horis Canonicis nullus præsumat intrare, vel exire chorum. Quando Abbas per chorum transit, inclinent ei omnes ante quos transit, cum verò chorum intrat per ostium, quod est inter sedem suam, & sedem Prioris, fratres qui in utroque choro sunt, ei inclinent.

Qui legunt ad Matutinas, dicto *Iube Domine*, inclinent se ad benedictionem, & viua voce aperte, & distinctè legant ad intelligendum, & attentè, & sine strepitu; & postquam legerint, veniam pro tempore in medio choro petant, manu, videlicet, si de festo agatur; sed cum genuflexione,

xione, si tempus fuerit afflictionis: similiter qui cantaverint in ipso loco, quo cantaverint. Cui Antiphona imponitur, inclinet imponenti, & post primum versum Psalmi versus altare inclinet.

272 Cum verò *Te Deum-Benedictus. Magnificat, & Nunc dimittis* in Horis Canonicis cantantur, nullo capite, & sine reclinacione stent, nisi fuerint debiles, vel senes. Ad *Virginis-uterum*, & ad *pretiososanguine*, ad gloriosa quoque nomina, *Iesus, Maria*, & ad *Gratias agamus Domino Deo nostro* in Præfatione, & *Sit nomen Domini benedictum*, vbi cumque in Conventu pronunciantur, reverenter inclinent.

273 Ad Collectas etiam in omnibus Horis Canonicis quando tempus prostrationis non est, similiter inclinent. Si verò tempus prostrationis fuerit, statim ad *Kyrie eleyson* genua flectant, iacentes super formas vsque ad *Per omnia secula*, primæ Collectæ. Hebdomadarius verò ad *Vesperas*, & ad *Matutinas* ante *Dominus vobiscum* surgens, & stans in medio chori cantet Collectam, ad alias verò Collectas, si quæ fuerint, stent erecti vsque ad finem, nisi quando pro pace, vel tribulatione Ecclesiæ, vel pro infirmis, vel itinerantibus, vel aliæ fiant Collectæ speciales, quia tunc vbi que, etiam in Missa, & *Vesperis* prostrati iacebunt super formas: In alijs verò Horis, tam diei, quam noctis manebit idem Hebdomadarius Collectam, seu preces cantans, sicut, & ceteri, prostratus: in *Vesperis* tamen idem fiet, sicut in *Matutinis*.

Finitis Matutinis fratres saltem per dimidiâ horæ spa-²⁷⁴
tium orationi mentali vacent, iuxta illud Prophetæ: *In*
Matutinis meditabor in te: & idem servetur etiam post Cõ-
pletorium. Nulla verò privilegia, vel indulta etiã Apõ-
tolica quibuscumque, etiam sub quavis verborum for-
ma concessa, & in posterum concedenda, cuiquam suffra-
gentur contra hanc constitutionem de Matutinis media
nocte recitandis.

DE PRIMA; ET MISSA MATV Tina:

Cap. V.

PRövidendum est, vt pro varietate tempörum Pri-²⁷⁵
ma sic pulsetur, ne fratres tardiùs quàm debent sur-
gant ad orationes, quæ prima diei hora persolvendæ sunt:
dato itaque signo ad primam surgant fratres, & intrent
Ecclesiam ordine, quo ad Matutinas dictum est, & an-
tequam hora incipiatur, signo ab Abbate dato, dicant
Pater noster inclinati pro tempore, vel prostrati, & ad sig-
num Abbatis erecti se signent signo crucis, quod debet
fieri ad omnes horas diei.

Qui ad primum Psalmum non occurrerit, satisfaciat²⁷⁶
stans ad gradus Presbyterij, donec signum fiat ab Abba-
te, vel ab eo qui præest Conventui, quo factò profundè
inclinans, veniam cum manu, vel genuflexione, prout
tempus exegerit, ibidem petat, & tunc ad locum suum

redeat, orationem ibidem facturus, & veniam prout tempus exegerit iterato petiturus: Quod ad omnes horas diei, & noctis diligenter observandum est. Ad ultimum autem Psalmum Sacerdos, qui Missam matutinalem celebraturus est, cum suo ministro exeat, quæ Missa matutinalis semper sit pro Defunctis, præterquam in diebus festis, in quibus servetur ordo Missalis Romani, & quotidie statim post Primam celebretur, prout hactenus consuevit.

- 277 Post Primam diei dicatur Prima de Sancta Maria, & subsequenter *Pretiosa*, & post lectionem brevem, & *obitus Religiosorum, & anime omnium defunctorum*, dicant fratres suas culpas, vel si Circator eas proclamet, & in eorum correctione servetur ordo *Capituli sextæ Feriæ*, vt infra, & si negotia concernentia fratres, aut statum Religionis, vel domus tractanda fuerint, tractentur post correctiones, & ante absolutionem, quæ fit sub hac forma: *Animæ eorum &c.* Et deinde dicatur, *Adiutorum nostrum* cum reliquis, vt in Breviario.

DE MISSA MAIORI, ET MODO IN SINGULIS HORIS OBSERVANDO; ITEM DE PROCESSIONIBUS.

Cap. VI.

- 278 **Q**uotidie Missa maior debita hora solemniter canitur, circa Horas autem Canonicas hæc serventur,

vt in omnibus festis maioribus Matutinum cum Laudibus, ac Prima, & Tertia cantentur alta voce: Sexta verò dicatur in tono, nisi fuerit dies ieiunij, tunc enim Tertia dicatur in tono, & Sexta cantetur. Nona in æstate cantetur, in hyeme autem dicatur in tono: Vesperæ, & Cōpletorium semper cantentur. In Festis autem duplicibus secundæ Classis Matutinum dicatur in tono, sed primum nocturnum, aut Laudes cantentur, reliqua verò, vt suprà in Festis maioribus ordinatum est.

In semiduplicibus Matutinum dicatur in tono, Prima, & Tertia, vel Sexta (si fuerit dies ieiunij) cantentur, Nona in æstate semper cantetur, in hyeme verò dicatur in tono, Vesperæ, & Completorium cantentur. In simplicibus, & Ferijs cantetur tantum Prima, & Vesperæ, & Completorium, reliquæ horæ in tono dicantur cū decenti pausa: Atque in omnibus supradictis omninò seruetur ordo Breuiarij Romani iussu felicis recordationis Pij Papæ Quinti editi.

Processiones quoque fiant tempore, & modo per dictum Breuiarium ordinatis. Ad singulas horas primum signum pulsetur saltem per spatium quartæ partis vnus horæ, & sic sit intervallum alterius quartæ partis horæ à primo signo vsque ad secundum, quod duret per octavam partem horæ. In duplicibus autem Festis pulsetur duplici campana: In semiduplicibus verò, & ferijs simplici.

DE ANNIVERSARIIS GENERALI-

bus, & privatis.

Cap. VII.

281 **A**niversaria generalia, quæ ex Ordinis institutò quò-
tannis celebrari solent in diebus sancti Gregorij,
ac sanctissimæ Trinitatis in vno quoque Monasterio so-
lemniter celebrentur post Vesperas die Festi, scilicet, cum
Vesperis, ac tribus nocturnis, & laudibus Officij pro De-
functis, & sequenti die celebretur Missa solemnis pro De-
functis, alia verò anniversaria privata, & Officium De-
functorum integrè suis temporibus celebrentur iuxta
obligationem Monasterij.

QUÆ OBSERVARI DEBENT IN

obitu cuiuslibet Religiosi Ordinis.

Cap. VIII.

282 **D**ecedente aliquo Religioso Ordinis sepeliatur à
fratribus Conventus in quo decesserit, cum disci-
plina, & Psalmis pœnitentialibus, & si defunctus fuerit
conventualis Conventus, in quo decessit, tunc ibi, alio-
quin in Conventu, cuius erat conventualis, nono, & tri-
gesimo diebus obitus fiat pro eo plenarium Officium De-
functorum, & quotidie durantibus ipsis triginta diebus,
apponatur portio panis, & vini, ac aliorum cibariorum

in

in Refectorio in loco ubi sedebat Defunctus, quæ portio postea detur pauperibus, & quilibet sacerdos illius Conventus, in quo Defunctus erat conventualis, teneatur intra dictos triginta dies celebrare tres Missas pro eius anima. Choristæ verò semel Psalterium, conversi autem, & Donati quingentis vicibus orationem Dominicam cum salutatione Angelica recitare teneantur. In ceteris verò Monasterijs illius Provinciæ, quilibet sacerdos teneatur vnam Missam intra quindecim dies à die habitæ notitiæ, pro eo celebrare. Quilibet verò Chorista integrum Officium Defunctorum, Conversus, & Donatus centies, & quinquagies orationem Dominicam cum salutatione Angelica recitare.

283

Decedente autem aliquo Abbate in quolibet Conventu eius Provinciæ, pro eo fiet, quod pro quolibet fratre conventuali supra ordinatum est. Sed, vt obitus Religiosorum quamprimum ad notitiam aliorum Conventuum eiusdem Provinciæ veniant, mandamus Abbati, sive Præsidenti Monasterij, in quo aliquem Abbatem, seu alium Religiosum decedere contigerit, vt cum primum poterit, & saltem infra quindecim dies id patri Provinciali, aut Præsidenti Monasterij Retuertæ significet, vt inde alijs Monasterijs intimetur, & notificetur, vt habita notitia obitus, quæ superius ordinata sunt in vno quoque Monasterio peragantur.

DE SPOLIIS RELIGIOSORVM EXTRA

proprios Conventus decedentium.

Cap. IX.

284 **S**I quis Religiosus extra Conventum, in quo professus est, decesserit in alio Conventu Ordinis existens ibi Abbas, vel Conventualis, eius habitus, ac alia suppellectilia remaneant in Monasterio, in quo decesserit: libri verò, quos ex Monasterio, in quo professus est, secum attulerit, non autem illos, quos ex redditibus aliorum Monasteriorum emerit, ac scripturæ, & bona hæreditaria pertineant ad Monasterium, in quo professus fuit, at si decesserit in Monasterio, in quo neque professus, neque conventualis sit, omnia bona per eum relicta ad Monasterium, in quo professus est, tamquam ad illud spectantia, deferantur.

DE CAPITVLO SEXTÆ FERIE.

Cap. X.

285 **Q**ualibet sexta feria post Primam maiorem, Sacrista ad Capitulum pulset signum, quo pulsato omnes qui defuerint conveniant, & ordinate intrent Capitulum, quod celebrabitur in choro, & ingredientes singuli suo ordine, versus altare sanctissimi Sacramenti inclinent, & cum omnes ad sedes suas venerint, omnibus

stan-

stantibus dicat Lector: *Iube Domne benedicere*, & Hebdomadarius, vel Abbas, si ipse defuerit, dicat hanc benedictionem: *Dies, & actus nostros &c.* Et Conventus respondeat. *Amen.*

Deinde sedentibus omnibus, Lector legat lectionem brevem, & obitus, si legendi sunt, postea pronunciet fratres, qui in tabula notati fuerint, ad omnia officia in illa hebdomada exercenda, & qui nomen suum audierit, surgat, & reverenter se inclinet, si quis autem postquam fratres resederint, Capitulum ingressus fuerit, prius versus sanctissimum Sacramentum se inclinet, & antequam resideat, fratribus, inter quos sessurus est, versus sedem suam inclinet.

Quibus expletis Abbas, vel qui Capitulum tenet, absolute dicat, *Benedicite*, & respondente Conventu: *Dominus*, continuo prostrati in medio Capituli veniam petant, incipiendo à iunioribus, confitendo culpas ordinarias, quibus dictis, omnes accipiant disciplinam corporalem recitantes alternatim Psalmum *Misere mei Deus*, aut alios prout Abbas disposuerit, & quorum culpa talis est, quæ digna est correctione particulari, præparet se ad correctionem, & confiteantur humiliter culpam suam, tam altè, ut ab omnibus possint audiri.

Nullus tamen de occultis in Capitulo confessionem facere debet, quam correctionem Abbas, vel qui Capitulo præerit, faciat. Induti autem iterum se prosternant donec

donec eis pœnitentiã iniungatur. Tunc iubente Rectore Capituli surgentes humiliant se versus sanctissimum Sacramentum, & cum ad sedes suas venerint, iterum, sicut supra dictum est, humiliant se, ubi sedere debent: hoc quoque sciendum est, quod ille, qui inferioris gradus est non verberabit eum, qui superioris gradus est, ut Diaconus Sacerdotem, sed æqualis æqualem, vel superior inferiorem. Abbas tamen, vel qui præest Capitulo, si voluerit suscipiat correctionem à Priore, vel Subpriore, & ipsam correctionem suscipiens pro se taceat, sed neque alius interim loquatur.

289 Qui autem aliquem proclamaverit, simpliciter absque aliquo circuitu verborum, dicat, ille fecit hoc, sed qui proclamatus fuerit, statim, ut audierit nomen suum, non respondens surgat, & veniam petat patienter expectans quid frater suus super eum proclamare habet, quod si proclamatio calumniosa, vel erronea fuerit, eo casu proclamatus, petita venia à Prælato, paucis verbis causam suam, remota omni contentione, iustificet, proviso ne plures quàm duo, vel tres simul super diversis excessibus proclamentur, ut culpæ proclamatorum cum discretionem maiori valeant iudicari, nisi aliter Prælato videbitur expedire.

290 In Capitulo nunquam fratres loquantur, nisi culpas suas, & Circator suas, & aliorum breuiter dicendo, aut Prælatis suis breuiter ad interrogata respondendo tan-

tummodo, nisi aliquid de necessarijs, & honestis secreto in aure tenentis Capitulum fuerit suggerendum: Nul-
lus faciat proclamationem super aliquem ex sola suspi-
cione, sed de eo tantum, quod viderit, vel à fidedignis
audierit. Quod si proclamatione facta super aliquem, il-
le in ipso iudicio verberandus fuerit, caveat qui Capitu-
lum tenet, ne ab eo verberetur, qui eum proclamavit, vel
quem ipsemet proclamavit.

Quando Abbas iniunxerit fratribus aliquam oratio-²⁹¹
nem communem omnes inclinent, similiter omnes, qui-
bus aliquid iusserit facere. Si verò aliquam obedientiam
alicui iniunxerit, is prosternens se humiliter suscipiat,
quod ei fuerit iniunctum, quam si accipere protervè con-
tempserit, vel receptam dimiserit, aut exequi noluerit
contumaciter, careat obedientia nominata toto tempo-
re vitæ suæ, nisi per patrem Provincialem, vel eius vices
gerentem cum ipso fuerit dispensatum. Quod si aliquis
Episcopus, vel alius Prælati Ecclesiasticus, aut persona
in signis aliquando Capitulum intraverit, tunc assurgentes
ei omnes inclinent, cum ante eos transierit, & si fra-
ternitatem quæsierit, assurgentibus omnibus, concedatur
ei per librum. Quod si inferioris conditionis fuerit, qui
petierit fraternitatem, concedatur ei sedendo.

Tractatis igitur, quæ tractanda sunt, surgant omnes,
& dicatur Psalmus *De profundis* pro Episcopis, pa-
rentibus, fratribus, sororibus, ac benefactoribus Ordinis in

sextis Ferijs tantum, nisi fuerit duplex festum, quo casu, nec disciplina detur, nec dicatur *De profundis*, & quocumque die evenerit Festum duplex, eo die non dicantur obitus, sed anticipentur in die præcedenti, etiam si plura festa duplicia subsequantur, ut in Nativitate Domini, & alijs, quæ occurrunt per annum, alijs diebus extra sextas Ferias dicatur tantum, *Animæ eorum*. Deinde qui tenet Capitulum dicat: *Adiutorium nostrum in nomine Domini.* &c. Et responso ab omnibus *Qui fecit Cælum, & Terram*, incipiat Cantor solemniter Antiphonam *Salve Regina*, vel aliã pro tempore cum sequentibus, ut in Breuiario Romano.

293 Cum autem Capitula privata huiusmodi, & inter fratres tantum, nullis extraneis admisis, ac maiori, qua fieri possit, quiete, ac devotione fieri debeant; Portarius eo tempore claudat omnes portas, nec permittat aliquem extraneum cuiuscumque dignitatis, & præminentia fuerit, absque expressa licentia Abbatis, vel Præsidentis Capituli introire, sub pœna ieiunii triû dierû in pane, & aqua.

294 Quod si contigerit aliquem extraneum, sive Prelatum, sive quemcumque alium, etiam laicum, legatis, & Nuncijs Sedis Apostolicæ duntaxat exceptis, in Capitulum introire absque permissione Abbatis, seu Præsidentis ad tractandum de aliqua re, tunc Rector Capituli dicat statim: *Adiutorium nostrum in nomine Domini*, &c, et *Conventus surgat, & exeat.*

DE DISPENSATIONE TEMPORIS

in hyeme.

Cap. XI.

A Festo exaltationis sanctæ Crucis mensis Septembris vsque ad Pascha Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi pulsetur ad Primam hora sexta cum dimidia de mane, ita vt hora septima incipiatur Prima. 295

Ad Missam maiorem pulsetur hora nona, ita vt hora nona cum dimidia incipiatur Officium, sed in diebus ieiunij pulsetur ad Missam maiorem hora decima, medio autem intervallo temporis à Prima vsque ad ingressum Missæ Sacerdotes præparent se ad Missas celebrandas, ceteri verò Religiosi eis ministrent, aut in alijs honestis exercitijs intra clausuram occupentur iuxta dispositionem Prælati. 296

Post Missam maiorem, & Nonam, si ante refectionem dicenda fuerit, statim pulsetur campana ad refectionem, qua finita, post actionem gratiarum dicatur Nona, præterquam in diebus ieiunij, in quibus ante refectionem dicitur.

Post refectionem, & Nonam Religiosi honestæ alicui occupationi vacent, aut in suas cellas se recipiant. Hora prima post meridiem pulsetur campana ad lectionem de casibus conscientiæ, vel alijs rebus ad eruditionem, & instructionem Religiosorum pertinentibus, quæ habeantur in Capitulo, aut alio commodiori loco, & duret saltem per dimidiâ horæ spatium. Fi-

297 Finita lectione occupentur Religiosi in aliquo honesto exercitio laboris, prout disposuerit Prælatus. Deinde ad Vesperas pulsetur hora secunda cum dimidia, & hora tertia incipientur Vesperæ. Post Vesperas Religiosi vacent lectioni, aut studio sacrarum cæremoniarum, iuxta ordinem Missalis, & Breuiarij Romani, ac regularia instituta, seu lectioni Cantus.

Hora quarta cum dimidia pulsabitur primum signum ad Completorium, quo pulsato, Cellarius pulset cymbalum ad cœnam, & post cœnam fratres processionaliter cum gratiarum actione eant in Ecclesiam, & finita gratiarum actione immediatè incipient Completorium.

298 Singulis autem diebus omnes fratres simul dimidia hora post completorium vacabunt orationi mentali, aut vocali secretè. Ut autem habeant fratres super quo meditentur, qui præest Conventui legat aliquid ex aliquo libro spirituali ad excitandum devotionis fervorem in fratribus, & postquam cessaverit legere det signum, & statim omnes prostrati humiliter, & cum toto cordis affectu, & devotione meditentur aliquid, prout unicuique Deus suggeret ex lectione, quam audierint, nec quisquam absit ab hac oratione sub pœna tridui in pane, & aqua ieiunij, nec Prælatus det licentiam sine gravi necessitate ab oratione se subtrahendi: Et idem fiat post Matutinum, aut post Nonam, tempore, quo dicitur post meridiem.

Si rigor hyemis postulet poterit Prælatus dare fra-²⁹⁹
 tribus licentiam ingrediendi calefactorium, vbi cum si-
 lentio, & honestè possint manere per spatium quartæ
 partis horæ, vel ad summum dimidiæ horæ, & tunc, cum
 dimidiæ horæ mora fuerit, interim legatur, vel propo-
 natur aliquid Religiosis conueniens, & tunc pulsetur
 campana, vt vnusquisque ad suam cellam se recipiat, nec
 ab ea hora, vsque ad Primam diei sequentis, liceat cui-
 quam Religioso exire è claustrum sub pœna ieiunij vnus
 diei in pane, & aqua, exceptis obedientiarijs, qui ad sua
 officia exercenda claustrum exire possint. In idem quo-
 que calefactorium, si rigor hyemis id exigat, liceat Sacen-
 dotibus summo mane aliquantisper, ac etiam post pran-
 dium per modicum tempus, quod dimidium horæ non
 excedat, ad calefaciendum se intrare, ibique silentium
 teneant.

DE DISPENSATIONE TEMPORIS

in Quadragesima.

Cap. XII.

A Secunda Feria post Primam Dominicam Qua-³⁰⁰
 dragesimæ pulsetur ad Primam hora sexta de mane,
 & inde ad dimidium horæ incipiat Prima, quæ finita,
 statim recitentur Psalmi Pœnitentiales, & subsequenter
 dicatur Tertia. Hora nona pulsetur ad Sextam, quæ in-
 cipia-

cipiatur hora nona cum dimidia, & immediatè dicatur Nona, & post Nonam statim celebrerur Missa maior, & immediatè post Missam dicantur Vesperæ, & post Vesperas pulsetur statim ad refectionem.

301 Post refectionem vsque ad secundam horam post meridiem stent Religiosi in clausura honestis aliquibus exercitijs occupati. Hora secunda pulsetur ad lectionem, vt supra dictum est, & post lectionem incumbant labori vsque ad horam tertiam cum dimidia, & inde vsque ad quintam horam fratres conferant inter se de sacris ceremonijs, & habeatur lectio de ratione Cantus, & in his fratres eo tempore se exercent.

302 Hora quinta pulsetur ad collationem, à collatione vsque ad Completorium præparent fratres Matutinum, & quæ in eo cantanda, & recitanda fuerint. In occasu solis pulsetur ad completorium, & eo dicto, vacent fratres orationi mentali, & deinde vnusquisque ad suam cellam se recipiat ordine supra in capitulo præcedenti disposito, oratione peracta.

DE DISPENSATIONE TEMPORIS

in æstate Cap. XIII.

303 **A** Paschate Resurrectionis vsque ad festum exaltationis sanctæ Crucis de mense Septembris pulsetur ad Primam hora quinta cum dimidia, ac incipiatur in hora
Sexta.

Sexta. Post Primam præparent se Sacerdotes ad celebrandas Missas, & reliqui eos adiuvent, tempus autem, quod supererit vsque ad Missam maiorem omnes impendant honestis exercitijs, vel in eo, quod eis à Superiore mandatum fuerit.

304

Ad Missam maiorem pulsetur hora octava cum dimidia, nisi fuerit dies ieiunij, tunc enim pulsetur hora nona cum dimidia, & inde ad dimidiam horam incipiat Officium divinum, & successivè Missa.

Post Missam pulsetur ad refectioem, & post refectioem manebunt in claustro vsque ad Nonam. Medio autem tempore fratres ad sonum nolæ, quæ hora vndecima pulsabitur, recipiant se in cellas suas, vel in dormitorium cum summo silentio.

305

Hora prima post meridiem pulsabitur ad Nonam, & statim post Nonam habebitur lectio, & post lectionem fratres alicui honesto exercitio intendant vsque ad Vesperas, hora secunda cum dimidia pulsetur ad Vesperas, & hora tertia incipiantur. Post Vesperas habeatur lectio de ratione Cantus, & de cæremonijs.

306

Hora quinta pulsetur ad cœnam, post cœnam verò vsque ad Completorium fratres vacent, alicui honestæ occupationi, vel recreationi ad dispositionem Prælati. Paulo ante occasum solis pulsetur ad Completorium, & in ipso occasu incipiatur, & post Completorium habeatur oratio mentalis ordine supradictò, & deinde

fra-

fratres recipiant se in dormitorium cum summo silentio non egressuri claustrum vsque ad Primam sequentis diei.

DE SOLEMNITATE MANDATI

in Cœna Domini Cap. XIII.

307 **V**Estiarius, vel eius coadiutor præparet ea, quæ ad solemnitatem Mandati sunt necessaria, quàm pater Abbas cum omnibus Religiosis peragat iuxta Ordinis regulam, & institutum. Qui pedes lavant, & quibus lavantur, post ablutionem sibi invicem inclinent, similiter qui terferint, & quibus terguntur. Porrò discalciati fratres observent quantum possint ne pedes nudi appareant, sed sub vestibus recondantur, nec sedendo vestimenta defluant, sed aptè se componant.

308 Ante lectionem omnes sint calciati, expleto itaque mandato, & ablutis manibus, & vasis, reponant vasa, & terforia vbi reponi solent, & sic ad loca sua in Capitulo revertantur, & pater Abbas, aut eo absente, vel impedito, Prior preces, & collectas mandati compleat: Sacerdotes verò qui ministrant Mandato sint in albis, & succinti, alij autem ministri in Scapularibus suis.

DE SILENTIO SERVANDO, ET

de ingressu in cellas. Cap. XV.

Silentij duo sunt gradus, primus est eius silentij, quod ³⁰⁹ semper seruari debet in Ecclesia, & in choro, in Refectorio, dormitorio, & claustro, in quibus locis, non nisi ex necessitate, & submissa voce, loquendum erit, qui autem hoc silentium fregerit, si proclamatus fuerit, recipiat correctionem in Capitulo, & ieiunet vno die in pane, & aqua: si verò non fuerit proclamatus, sed sponte veniã postulerit, correctionẽ evadat, non tamen ieiuniũ.

Secundus gradus silentij est, quod dicitur summum ³¹⁰ silentium, quod seruari debet in locis supradictis post pulsationem campanæ post refectionem vsque ad primũ signum Nonæ, in æstate, & semper post Completorium vsque ad Primam diei sequentis, quo tempore nullus Religiosus se sistat ad colloquium cum alio, sed nullo tempore quisquam, excepto Prælato, in cellam alterius intret sine licentia Prælati sub pœna ieiunij vnus diei in pane, & aqua in solo Refectorij, & amplius, iuxta gravitatem transgressionis, augeatur, vel multiplicetur pœna ad dispositionem Prælati, liceat tamen pro necessitate luminis, aut aquæ, vel alicuius libri, siuè alterius rei necessariæ accedere ad portam alterius Religiosi ad petendum rem, quæ indiget, absque alia detentione in colloquio, si fuerit tempus silentij, cellam quoque Prælati quolibet tempore ingredi licebit: Omni autem studio, & diligentia curet vnusquisque Prælatus in sua domo hæc pro observantia Religionis quam diligentissimè observari.

DE LABORE.

Cap. XVI.

311 **A**bbas arbitrio suo laborem disponat prout viderit expedire iuxta qualitatem vniuscuiusque Religioforum, ita quod si expedire iudicaverit, permittat, quos vuluerit, ad studendum, legendum, vel scribendum, aut alijs honestis operibus incumbendum in sua cella: horam autem laboris Prior, vel eo absente, Subprior tabula pulsata indicari faciat, & tunc ad laborem citò convenient omnes fratres, exceptis infirmis, & varijs officinis deputatis, vel alijs iuxta de causa excusatis, seruator etiam infirmorum, nisi apparatu eorum detentus fuerit, Cantor, Sacrista, & Magister Novitiorum, & Hospitalis, sicut alij convenient, nisi aliquos eorum Abbas pro maiori occupatione absolverit.

312 Si quis pro aliqua necessitate manere voluerit ostendat causam Priori, & quod iusserit faciat. Quod si iusserit remanere, provideat Prior illi fratri remanenti quid facere debeat, postquam illud impleverit pro quo remanet: si verò Abbas, vel Prior aliquem retinuerit, qui retinetur signum ei faciat, qui fratres ad laborem ducit, & si ante laborem non potuerit, insinuet ei post laborem. Quicumque præter supradictos casus ad laborem non venerit, disciplina cum correctione, & penitentia Psalmorum quot placuerit ei, qui Capitulum tenebit, ei detur,

ferramenta quoque, & alia instrumenta ad laborem necessaria Prior provideat, prout viderit expedire. 313

Exeuntes autem, & redeuntes vnus post alium sequatur Priorem, vel quem ipse iusserit, subsequatur verò Subprior. Conuentum, vel ille, cui visum fuerit, peruenientes quoque ad laborem, non multiplicent inter se signa, nec præsument loqui, nisi fortè de ipso labore breuiter, & necessario, ac silenter seorsum à fratribus cum Priore, sed Prior raro loquatur, absente Abbate, præsente verò ob reverentiam ipsius rarissimè, non repausent, nec digrediantur aliquò quacumque necessitate sine licentia, sed si contigerit digredi expleta necessitate citius, & in silentio revertantur.

Cum repausandum fuerit secundum, quòd qualitas 314
aeris, & situs loci permiserit, circa Priorem repausent, quod in colloquijs omnibus est observandum, & tunc Prior, vel qui prærit Conuentui, causa recreationis poterit dare licentiam loquendi de necessarijs, & honestis, & sine tumultu cum viderit expedire. Si autem aliquis sæcularis, vel alius qui non sit de Ordine supervenerit, nullus ex Religiosis, nisi ex permissione Superioris, cum eo loquatur, illud quoque cavendum est, quod in labore, nec legere, nec librum ad laborem deferre licebit.

Audito signo ad horam, opus intermittatur. 315
Reverentes autem de labore ponant instrumenta, quæ detulerunt, vbi ad laborem præparari solent, & eant in Ecclesiam

fiam

siam ad recitandum ibidem orationem Dominicam, & salutationem angelicam. Porrò omnibus festis de præcepto, ac à vigilia Nativitatis Domini vsque ad Epiphaniam, & à Dominica in ramis vsque ad Dominicam in Albis à labore, & à lectione cessabitur: Id tamen tempus quod labori, aut lectioni dandum erat, in alijs honestis exercitijs ad dispositionem Prælati impendatur.

DE LECTIONE.

Cap. XVII.

316 **T**Empore lectionis omnes fratres dato signo à Priore, vel eo absente, à Subpriore ad lectionem conveniant exceptis ijs, qui legitimam excusationem habuerint, prout in præcedenti cap. de labore declaratum fuit. Si quis autem absque legitima causa lectioni defuerit pro qualibet vice pœnam ieiunij vnus diei in pane, & aqua sustineat, si de eo proclamatus fuerit, si verò antequam proclametur, sponte suam culpam Prælato confessus fuerit, arbitrio ipsius Prælati pœna moderetur. Porrò in lectione stent fratres cum attentione, & silentio, & facie detecta, ne, si fortè in lectione dormitent, id facile queant disimulare.

317 **Q**uod si aliquis necessitatem exeundi à lectione habuerit, petat licentiam à Priore, & si reliquerit aliquem librum commendet eum iuxta se sedenti. Caveant au-

rem omnes, qui lectioni intersunt, ne silentium quavis occasione, vel causa etiam petendi librum ab alio interrumpant. Quòd si aliquis in aliquo præmissorum contraverit arbitrio Prioris, vel Subprioris puniatur. In omni Conventu, vbi commodè fieri potest, sit saltem vnus Lector casuum conscientiarum, & aliorum, quæ ad doctrinam Christianam spectant, finita lectione, ad signum Prioris, vel Subprioris, omnes ad sua officia revertantur, prout in cap. de labore dispositum fuit.

DE REFECTIONE.

Cap. XVIII.

OMnes fratres etiam Prælati in communi Refectorio comedant, & omnes conveniant ante benedictionem, quæ nunquam omittatur, adhibeaturque lectio sacra per totam refectioem duratura, & servetur silentium, nec aliqua sit in cibis, vel potu differentia, vbi autem commodè fieri poterit, ad secundam quoque refectioem lectio non desit, sæculares ad serviendum in Refectorio non admittantur, nisi in præsentia Episcopi, vel excellentis personæ tantum.

Hora igitur competenti ante prandium, vel cœnam à Sacrista paucis ictibus campana pulsetur, vt si qui foris sint, ad refectioem sine mora festinent. Tunc cellarius pulset cymbalum tribus ictibus per modica intervalla.

Quod si fortè nondum cibus paratus fuerit, non pulset donec paratus sit, nec fratres abluant manus, sed interim expectent, donec pulsetur modo prædicto.

320 Ablutis verò manibus, & deterfis sedeant ante Refectorium, ibique modestè cum silentio se habeant, donec Prior, vel qui præest Conventui, nolam Refectorij percutiat vno ictu, & tunc suo Ordine ingrediantur detegentes capita sua cum intrant, & inclinantes in medio Refectorij, & stent ante mensas versi chorus contra chororum, Priore, ipsis ingredientibus, nolam pulsante, qua sufficienter pulsata, Hebdomadario incipiente: *Benedicite*, respondeat Conventus *idem Benedicite*, & cætera, quæ dicenda sunt. Cum autem Sacerdos, finita oratione Dominica, *Et ne nos dixerit*, erigat se, & stans versus mensam principalem det benedictionem faciens tantummodo vnam Crucem.

321 Abbas verò, si adsuerit, det benedictionem lectori, & responso ab omnibus *Amen*, Lector ad lectionem ascendant, & ceteri in suo ordine mensas ingrediantur: Et si qui, postquam fratres resederint, supervenerint, Refectorium cum licentia intrent, & pro benedictione *Pater*, & *Ave Maria* dicant, ac ultimi post minores in mensa sedeant magis exoccupata, nec apponatur, nec detur eis vinum, nisi de licentia tenentis maiorem mensam, exceptis, quorum retardatio evidentem, & necessariam habet causam.

Porro Cellarius, & ministri provideant, ut quod ne-³²²
 cesse fuerit, per mensas disponant, nec pertranseant ante
 mensas, vel retro, dum fratres fuerint incuruati. At ubi
 mensas intraverint, possunt ministri perficere, quod coe-
 perunt: secundum verò pulmentum, sive ferculum cum
 opus fuerit, asserre non differant. Apposito itaque com-
 muni cibo, si quid aliunde allatum fuerit cibi, vel potus,
 Cellarius mittat ex eo pitantias æquales omnibus, etiam
 Abbati, ne sit acceptio personarum in Refectorio, quæ
 Religiosos non decet. Incepta lectione, & non ante,³²³
 detegant panem fratres, & inde nullus exeat de Refecto-
 rio sine licentia, nisi corporis necessitate cogente, nec
 ingrediatur sine licentia, præter Abbatem, & qui ingre-
 diuntur cum eo, nec aliquis incedendo comedat, aut ali-
 cubi stando bibat: qui voluerit sal cum cultello accipiat,
 & qui bibit, sciphum ambabus manibus teneat, si quis
 iuxta se sedenti viderit de esse aliquid de communi, à cel-
 lario, vel ministro signo requirat. Qui aliquid apponit,
 & cui apponitur, invicem sibi inclinent.

Is autem, cui Abbas, vel Prior absente Abbate, ali-³²⁴
 quid miserit, prius deferenti inclinet, deinde parum as-
 surgens humiliet se versus mittentem. Quod si cui ali-
 quid præter communem cibum, vel potum superadden-
 dum fuerit, pro infirmitate, vel gratia, prius deferatur ad
 tenentem maiorem mensam, & quibus mittere voluerit,
 de mandato eius mittatur, & ille, cui missum fuerit, po-
 terit

terit dare iuxta se sedenti ad dexteram, si voluerit, & ad sinistram: Nullus ramen mittat pitantiam alicui, præter illum, qui tenet mensam maiorem.

325 In fine refectionis remotis scutellis ad signum Prælati, minister ad dexteram incipiens colligat coclearia, si fuerint colligenda, & fragmenta seu reliquias, & singuli fratres inclinent se ministro ante se reliquias colligenti, & facto ultimo signo, lector dicat, *Tu autem Domine miserere nostri*: respondeat Conventus: *Deo gratias*, tunc lector, & ministri in medio Refectorij veniam petant manu, vel genuflexione pro tempore, & similiter si quis ex comedentibus in aliquo offenderit, in medio Refectorij prostratus veniam petat, deinde surgens revertatur in locum suum inter fratres: pulsataque nola à Prælato surgentes stent ante mensas dicentes versum, quem incipiet Cantor, nola dimissa, quo dicto, inclinent, & exeant processionaliter dicentes Psalmum *Miserere mei Deus*, vel alium Psalmum pro tempore, quem Cantor incipiet, illis cum eo cantantibus, qui stant in dextro choro.

326 Ingredientes verò Ecclesiam stent versis vultibus ad altare usque ad *Gloria patri*: & tunc super formas prosterant se, vel inclinent, si tale fuerit tempus, Sacrista, vel eius socio interim parvam campanam usque ad finem gratiarum pulsante: & post gratias dicant singuli *Pater noster*, nisi Nona, vel Officium mortuorum immediate sequatur.

Ministri verò mensæ, & Lector, ac alij ad secundam mensam comedentes, cum Psalmo *Laudate Dominum omnes gentes*, sint contenti: Post refectionem mappis excusis, reliquæ, & fragmenta, quæ superfuerint, à ministris, vel à Portario colligantur, & pauperibus distribuuntur.

DE VICTV.

Cap. XIX.

Decet maximè Religiosos sicut in ceteris perfectio-³²⁷ res, ita in victu potissimum esse temperatiores: sit igitur victus fratrum sobrius, & modestus, & congruo loco, ac tempore illis ministretur: Non ciborum varietas, nec exquisita pulmenta admittantur, vnicum, aut ad summum duo fercula apponantur, nisi in aliquibus Festis maioribus, aut præsentè aliqua eminenti persona: tunc enim Prælato liceat, si sibi videbitur, dispensare, vt iucunditatis causa aliquid amplius, cum debito tamen mode-³²⁸ ramine, addatur.

Nullus autem fratrum seruet comestibilia in cella, nec³²⁸ particulariter ferat in Refectorium. Abbas verò provideat fratribus, ne occasione penuriæ cogantur id committere, sed curet, vt omnia ad victum necessaria, omnibus, quantum satis est, pro facultate Monasterij, ministrantur, eaque sint bona, & præcipuè panis, vinum, carnes, & pisces suo tempore. Ad nullas quoque comesta-

tionem, etiam eas, quæ in Funeralibus celebrari solent, vel ad qualvis alias quovis prætextu fratres accedere præsumant. Ientacula quoque, & merendæ nemini fratrum concedantur, nisi aliquando (idque raro) alicui ex iusta, & rationabili causa à Prælato permittatur.

DE IEIUNIO.

Cap. XX.

³²⁹ **I**N toto adventu D. N. Iesu Christi, & in secunda, & tertia Ferijs ante diem Cinerum, tota Quadragesima, quatuor Temporibus anni, omnibus Vigilijs de præcepto Ecclesiæ, necnon Vigilijs Ascensionis, & Corporis Christi, ac omnium festorum Beatæ Virginis Mariæ, item omnibus sextis Ferijs per annum, nisi fuerit dies Natalis Domini, fratres ieiument, sexta verò Feria maioris Hebdomadæ ieiument in pane, & aqua.

³³⁰ Item omni quarta feria per annum, nisi fuerit dies Natalis Domini, abstineant ab esu carnum. Nullus autem Abbas, vel Prælatus villo modo possit dare licentiã Conventui, vt frangat ieiunia supradicta, vel aliquod ex eis, aut abstinentiam ab esu carnum in quarta Feria, quòd si ralem licentiam dare presumpserit per sex menses ab Officio suspensus existat: frater verò qui sine dispensatione Prælati aliquod ex supradictis ieiunijs fregerit pœna grati puniatur: ij tamem, qui pro negotijs Monasterij, vel
alias

aliàs de licentia sui Prælati exeunt à Monasterio in Adventu Domini lacticiuijs vti poterunt, dum tamen illi, ad quos divertunt eisdem cibis vtantur: in reliquis verò ieiunium seruent.

DE COLLATIONE IN DIEBUS IEIUNII.

Cap. XXI.

AD collationem hora debita signum pulset Cellarius, & fratres sedeant in Desiderio, donec nolam pulset Prior, vel Subprior, qua tribus ictibus per intervalla pulsata, intrent ordinatim Refectorium, & stent ante mensas, sicut ad refectionem, ac dicto *Benedicete*, det Prælatus, vel Hebdomadarius benedictionem, & responso, *Amen*, Fratres ingrediantur mensas, & sumpta modica portione semel bibant.

Cum autem Priori visum fuerit, tacta Nolla iterum vno ictu, surgant à mensa, & stantibus omnibus ante mensas, dicat Hebdomadarius: *Sit nomen Domini benedictum: & Conventus respondeat: Ex hoc nunc, & usque in seculum. Pater noster.* Post hoc verò inclinantes, & suo ordine exeuntes, eant in Ecclesiam, serueturque in reliquijs ordo supra in cap. de refectione dispositus.

DE VESTITV.

Cap. XXII.

Qui

333 **Q**ui in domibus Regum sunt mollibus vestiuntur, eos autem qui saeculo abrenunciaverunt decet asper vestitus, & humilis. Idcirco prohibentur Religiosis huius Ordinis camisiae lineae, ac etiam syndones in lectis, quibus nullo modo uti praesumant, nisi ex dispensatione Abbatis, qui caveat passim dispensare, sed tantum ex causis legitimis superius anotatis: sit autem habitus, & vestitus Religiosorum huius Ordinis iuxta eius institutum candidus ex panno communi, & in vno quoque Conventu sit vnum vestiarium commune, in quo omnium fratrum vestimenta collocentur, ita ut vnum vestimentum ab altero non distinguatur.

334 Ipsa autem vestimenta sint vniuniformia, & nulla exquisita arte elaborata, sed simplicia honesta, & humilia, nec nimis subtilia, ut observetur regula Ordinis, quae prohibet habitum esse notabilem. Igitur panni, seu telae subtiles, qui anascote, seu carisea vulgariter appellantur, & reliqui eius generis panni prohibentur. Omnes autem Religiosi utantur cappa ex panno superius plicata, quae semper supra capucium gestetur, cuius collarium sit angustum, & ante claudatur *botone* ex filo lineo confecto, aut vncino ferreo, qui vulgo dicitur *corchete*. Capucium verò, & scapularium sint similiter ex panno, vel ex staminea in aestate, scapularium sit latitudinis dimidiae varae.

335 Totum autem vestimentum omni prorsus ornamento careat, sed vnum perspicuum tantum circa se habeat.

Tunica similiter fit ex panno clausa, & ad talos vsque demissa cum collario humili, & manicis æqualiter ductis sine bursa, quarum os, seu orificium, fit latitudinis quartæ partis vnus varæ, cingulum fit ex corio nigro absque vlllo ornamento latitudinis vnus digiti cum fibula ferrea. Pallium, quod alio vocabulo tabardum dicitur, fit ex panno clausum vsque ad talos cum manicis amplis, ita vt si opus sit, superindui possint, & oblongis, ita tamen vt palmo vno sint breuiores quàm ipsum pallium, quod quidem pallium pro arcendo frigore poterit pellibus albis agnorum esse afforatum, sed extra domum non deferantur pelles nisi tunica maiori, ita coopertæ sint, vt à nemine conspiciatur.

este
rele Sagulum quoque fit ex panno, vel ex staminea dimissum infra genu quartam partem varæ cum manicis strictis, thoraces, qui vulgo jubones dicuntur, ex panno, aut tela linea, non subtili, vel curiosa conficiantur: camisiae sint ex staminea, femoralia cum medijs caligis sint ex panno, vel staminea, seu lino nullis adhibitis ornamentis, calciamenta verò sint ex corio antè aperta, & ligaturas habentia, & altitudinis quinque digitorum, quibus soleæ ex corio, tempore hyemis, fieri possint. Pantuffæ autem, extra infirmitorium, & Matutinas, chinellæ omninò, Religiosis prohibentur: pileus fit ex feltro nigro, cum vna simplici cordula in eius circuitu, & alia subtus, qua ad pectus demissa, ipse pileus in capite fir-

mior teneatur. Biretos nigros nullus Religiosorum, etiã
Abbatum, deinceps gestare præsumat, nec etiam albos,
 nisi sub capucio.

337 Porro habitus Donatorum sit ex panno griseo cum
 scapulario albo angusto, brevi, & cincto. In itinere vtan-
 tur Religiosi eodem habitu, & vestitu, qui supra desig-
 natus est, cum foccis coriaceis, vel ex panno albo, tem-
 pore tamen pluviioso poterunt portare vnã cappam
 breviorẽ ex panno grossiore pro pluuiiali tegumento.

338 Indumenta famulorum, qui Religiosos in itinere co-
 mittantur, sint ex panno pardo, qui dicitur fraylengo, &
 in lateribus aperta iuxta consuetudinem Ordinis, tegu-
 menta quoque mularum sint ex simili panno, quæ infra
 stapedem extendentur per vnum palmum, vt vestimen-
 ta alba Religiosorum equitantium à luto defendere pos-
 sint. Quicumque in habitu, & vestitu quicquam adver-
 sus ea, quæ præsentì constitutione ordinata sunt, com-
 miserit, pœna grauioris culpæ puniatur.

DE DORMITORIO, ET CELLIS

fratrum, & prohibitione lineorum.

Cap. XXIII.

339 **I**N quolibet Monasterio sit dormitorium pro Novi-
 tijijs decens, & capax pro qualitate Monasterij, provi-
 deatque Prælatus, vt vnusquisque Novitiorum suum lec-
 tulum

rulum in dormitorio habeat, nec duo, vel plures in vno lecto accubent: Quodque similiter quilibet frater cellam cum lecto habeat distinctam. Si quis autem fratrum, vel Novitiorum, vbi lecti pro singulis fuerint, cum alio dormierit, vel cubaverit, tribus diebus in pane, & aqua sine remissione ieiunet.

Porro in dormitorio, & cellis ea tantum, quæ sunt necessaria permittantur, quæ verò ad ornatum, vel curiositatem spectant omninò vitentur: sufficiat igitur unicuique fratrum in sua cella, vel dormitorio habere vnam mensam ligneam cum suo armariolo ad libros custodiendos, superquam non tapetem, vel alium pannum curiosum ponat, sed si videbitur, eam possit tegere aliqua tela, vel panno viliori, sicut est, quod vulgo dicitur *boccacino*, ò *carpeta gruessa*. Item vnam sellam pro sedendo absque vllis ornamentis, vel scabellum, ac vnam arcam pro custodia vestimentorum.

Præterea lectum cum vno, vel duobus ad summum stratis lineis, quæ vulgo *colchones* appellantur, aut cum vno paleaceo vulganter *xergon* nuncupato, & vno strato laneo, vel vno strato laneo cum duobus pulvinaribus plumeis, quæ sub ipso strato ponantur, & cum opertorijs laneis, & pulvinari ad caput, quod ex tela linea permittitur: centoria verò, cortinæ, & alia omnia ornamenta, præter aliquas pias, & deuotas imagines omninò excludantur. Specialitèr etiam prohibentur syndones, & camifixæ ex quocumque lino, vel canabe.

Et

342 Et quicumque Prælatus absque necessaria causa contra hanc prohibitionem dispensaverit, per sex menses ab Officio suspendatur, frater verò, qui absque dispensatione expressa Prælati contravenire, vel qui apud se, vel alium, tunicas, aut syndones lineas, nisi in infirmaria, & hospitio communi habere præsumperit, pœna gravi puniatur. Poterit autem Prælatus dispensare cum infirmis super usu lineorum, & cum decrepitis, & cum aliquibus, qui ex itinere admodum fessi venientes, aliquo refregirio, vel maiori commoditate indigent. Omnibus Religiosis permittitur uti *scoffa*, sive auriculari, & sudario, sive panniculo ad emungendas nares ex lino absque tamen curiositate.

DE INFIRMARIA, ET INFIRMIS.

Cap. XXIII.

343 **I**N quolibet Conventu sit locus commodus infirmorum, & deputentur Infirmarij, qui eorum curam cum charitate gerant, infirmisque de omnibus, quæ ad animæ, & corporis salutem commoda, & necessaria sunt, provideatur iuxta cap. de Infirmario, & non in domibus secularium, sed in proprijs domibus Religiosi infirmi curentur, & in eorum cura diligenter servetur, quod per Medicos ordinatum fuerit. Ipsi autem infirmi, qui potuerint circa ortum Solis, vel ante, vel etiam tardius iuxta eorum

eorum dispositionem, Matutinas dicant, & reliquas Horas Canonicas tempore competenti, & post Completorium, habita recreatione modica, eant dormitum, & sicut ceteri servent silentium, & in omnibus se honestè habeant. Quod si circa hoc negligentes fuerint arbitrio Abbatis grauitè corrigantur.

Qui voluerit, & potuerit, eat ad Ecclesiam, & ad Horam, ad Missam tamen eant, cum necesse fuerit, nisi multum grauentur infirmi, sed ad Missam non seruiant. Non liceat eis per domum vagari, nec demorari in claustrò: si quis talem habuerit infirmitatem, quæ nec eum multum debilitet, nec comedendi turbet appetitû, vt potè incisio, vel inflatura membrorû, aut aliquid huiusmodi, hic talis, nec ieiunia consuetudinaria frangat, nec cibos Refectorij mutet, nisi quando fiat pro magna debilitate ipsius, ex charitativa dispensatione Abbatis, siuè Prioris, absente Abbate, cuius discretioni præmissa relinquimus.

Sed, & si quis post receptam conualescentiam voluerit in Infirmaria inuerecundè morari, præcipiatur ei expressè, vt redeat in Conuentum. Qui redire voluerint in Conuentum id priùs indicent Abbati, vel Priori, sed qua die reuersi in Conuentum dixerint culpam suam, non redeant in infirmatorium, ad vescendum. Præterea de licentia danda vescendi carnibus debilibus, & infirmis in Ferijs quartis, & Sabbatis relinquitur iudicio Abbatum,

& illorum, quibus super hoc vices suas committent. Nec admittantur sæculares in infirmitorijs ad ministrandum infirmis in mensa, nisi de licentia Abbatis, vel Prioris, mulieres verò nulla prorsus occasione admittantur.

DE BIBLIOTHECA.

Cap. XXV.

346 **I**N quolibet Monasterio sit bibliotheca, in qua omnes libri ipsius Monasterij pro studio Religiosorum custodiantur, eique præficiatur providus custos, qui Bibliothecarius appelletur, sine cuius licentia non liceat alicui libro ex ipsa bibliotheca extrahere sub pœna gravioris culpæ per tres dies. Nullus autem fratrum libros proprios habeat, nisi ad usum, & necessitatem de licentia Prælati, & omnium librorum sit cathalogus in bibliotheca, & cum alicui fratri accommodantur, scribantur in aliqua tabella: statuimus etiam, ut nullus Prælatus, vel Canonicus possit ex vno Monasterio in aliud libros transferre, nisi de licentia patris Provincialis, qui hanc facultatem non concedat, nisi ex necessitate, & sine notabili præiudicio Monasterij, cuius sunt libri, ac taliter, quod libri postmodum redeant ad propriam bibliothecam.

DE OFFICINARVM INGRESSV.

Cap. XXVI.

IN officinas nullus præter obedientiaros ingrediatur, ³⁴⁷
 nisi debito tempore, vt in Refectorium tempore re-
 fectionis, calefactorium tempore calefaciendi, seruato
 moderamine, prout suprâ in cap. de dispensatione tem-
 poris in hyeme dispositum fuit. In auditorium, vel in Ec-
 clesiam exterioriorem extra cancellos nullus fratrum, nisi
 de licentia Prælati ingrediatur, & tunc modestè, & sub-
 misse loquatur, similiter nec infirmariam quis intret, nisi
 Prior, & ministri infirmorum, & qui ex officio debent
 ingredi. Qui contra fecerint, pœnæ, quæ pro medijs cul-
 pis statuta est, subiiciatur.

DE RELIGIOSIS EXEUNTIBVS E

Monasterio, & iter agentibus.

Cap. XXVII.

NVllus Religiosus domum, etiam sub quouis præ-³⁴⁸
 textu, etiam in propinquissimas partes domui ad-
 hærentes, absque Superioris licentia exeat, ipse autem Su-
 perior parcè eam concedat habitæ personæ, temporis,
 necessitatis, & locorum, ad quæ vult proficisci, ratione,
 & socium ipsemet, non quem is vult, illi assignet: socius
 autem sit provecctæ atatis, & nullo modo su pectus, &
 ante

antequam exeant, petant benedictionem à Prælato, & re-
versi eidem se præsentent, & ad orationem eant.

349 Sed nec vilus Abbas è suo Monasterio ultra vnã leu-
cam exeat absque causa vrgentis necessitatis pro rebus
Monasterij sui, de qua rationem Visitatoribus erit reddi-
turus, & cum exierit ad locum vicinũ, ex quo possit
eodem die ad Monasteriũ redire nullo modo extra Mo-
nasterium pernoctet, si verò ultra triduum sit absuturus
licentiam prius à patre Provinciali expressam habeat:
ipse autem pater Provincialis è suo Monasterio de Re-
tuerta non exeat, nisi cum vrgens necessitas, aut evidens
utilitas Ordinis id exoptulat, de quo rationem Visita-
toribus Monasterij de Retuerta reddet.

350 Prohibemus autem ipsis Religiosis sub pœna ieiunij
trium dierum in pane, & aqua, ne exeuntes divertant ad
alia loca, seu domos, præterquam ad ea, pro quibus licen-
tiam à Prælato expresse habuerunt. Porrò iter peragen-
tes, si in itinere fuerint domus Ordinis, ad quas declina-
re valeant, ad eas declinent; alioquin apud aliquem Ec-
clesiasticum, vel aliàs honestum virum, vbi cõmodè fieri
poterit, sub pœna gravioris culpæ. Caveant autem, ne
famulus, qui pro curanda mula ducitur, ense, nec in iti-
nere, nec vsquam, dum cum eis fuerit, gerat.

351 Cum ad domũ Ordinis pervenerint, in qua mansuri
sunt, in Refectorio cum alijs comedant, & in dormito-
rio, vel cella sibi assignata dormiant; nisi fortè præ frigo-

re, aut pluvia, vel lassitudine iussi fuerint, primam refectio-
 tionem extra Refectorium habere, nec postea sine licen-
 tia claustrum exeant, sed ordinem suum sicut ceteri te-
 neant: si tamen post Completorium venerint; concedi-
 tur eis loqui de necessitate sua cum Prælato, vel obe-
 dientiario.

Nullus autem Prælatus absque licentia patris Provin-³⁵²
 cialis ad curiam Regiam, aut Vallisoletum accedere præ-
 sumat, nisi obiter aliò iter faciens, & tunc ibidem ultra
 vnā noctem, si pernoctare necesse sit, non moretur, sub
 pœna suspensionis ab Officio per sex menses.

Idem etiam prohibetur alijs Religiosis sub pœna de-
 cem dierum gravioris culpæ absque remissione, & clau-
 suræ per sex menses.

Nemo præterea Religiosorum ad Monasterium de³⁵³
 Retuerta, sine expressa licentia patris Provincialis, eat; si
 tamen pro negotio sui Monasterij eundem sit, de ex-
 pressa licentia sui Prælati, poterit ire.

Nullus etiam accedat sine licentia Provincialis ad
 Capitulum Provinciale, vel privatam, sub pœna debita
 fugitivis.

Nec per sex menses ante Capitulum Provinciale quis-
 quam Religiosus ad aliud Monasterium ire præsumat;
 nec Prælatus ad id licentiam ei concedat sub pœna sus-
 pensionis ab Officio per sex menses. Religiosus verò, qui
 absque expressa licentia patris Provincialis ad aliud Mo-

inasteriū accesserit, tamquam fugitivus puniatur, ac voce activa, & passiva per triennium privatus existat.

355. Nec aliquis Religiosus è suo Monasterio ultra vnam dietam absque licentia sui Prælati in scriptis habita, nec intra vnam dietam absque licentia licet non scripta exeat sub pœna reclusionis in claustro per duos menses, & ieiunij triduanum in pane, & aqua; & si absque licentia sui Prælati ad aliquod Monasterium pervenerit, non admittatur in Communitatem, sed inde expellatur infra xxiiij. horas, vt supra puniendus. Cuilibet autem Religioso, qui de vno Monasterio ad aliud mittitur, detur pro expensis quantum Prælato videbitur sufficere.

356. Ceterum Prælati absque gravi, & rationabili causa itinera longa non peragant; nec subditis suis ea faciendi licentiam concedant, inconsulto patre Provinciali, sub pœna correctionis in Capitulo Provinciali sustinendæ. Hospites autem Ordinis ad Monasteria advenientes prima nocte sicut hospites habeantur seorsum cum alijs hospitibus. Quod si ultra vnam noctem manserint; deinceps sicut alij fratres Conventū teneant in suo ordine, nisi Prælatus ipsius domus cum eis dispensaverit. Hospites in omnibus, & per omnia Prælato domus, ad quam declinaverint subditi sint. Si aliquis Abbas hospes advenerit; ei Abbas domus suum locum cedat cum honore præveniendõ: si autem fuerit Prior; primum locum post Priorem domus teneat.

Advenæ autem ignoti habitum huius Religionis por-³⁵⁷
tantes sine testimonialibus litteris ad communicandum
Conventibus huius Ordinis minime admittantur; sed, &
ipse habitus eis detrahatur: si reddiderint se suspectos; po-
terit tamen eis fieri aliqua elemosyna ex charitate, sed
extra Conventum, prout alijs extraneis,

DE RASURA.

Cap. XXVIII.

RAsura fiat Religiosis in vertice capitis non modi-³⁵⁸
ca, & æqualiter rotunda, vt Religiosos decet, vt in-
ter ipsam, & aures non plusquam trium digitorum spa-
tium interponatur: quæ rasura fiat de quindeno in quin-
denum diem, ita tamen, quòd propter aliqua festa solem-
nia anticipari, vel differri possit ad beneplacitum Abbatis,
vel Prioris, & caveant fratres, ne Rasores mora sua mo-
lestent, sed expedite, cum vocati fuerint, veniant. Atten-
datque diligenter Abbas, ne quod præmissum est de rasu-
ra, & tonsura negligenter à quoquam prætereatur. Quod
si quid horum à quoquam omissum fuerit; ad arbitrium
Abbatis, vel Prioris graviter emendetur: sciant tamen,
quòd, quicumque Canonici mittuntur ad Ordines susci-
piendos, radi debent.

De Conversorum verò rasura ita ordinatum est, vt³⁵⁹
quando raduntur, circa aurem novacula non descendat,

nec

nec nisi de mense in mensem radi præsumant, secundum quòd eisdem ab Abbatibus iniungetur : semper autem tantum habeant barbæ, quantum, si raderentur, posset recrescere infra mensem: Conversi verò qui huiusmodi præcepti prevaricatores inventi fuerint, vsque ad sequentem rasuram omni sexta Feria in pane, & aqua ieiunent: quòd si in hoc quoque aliqui fuerint rebelles pœnæ gravioris culpæ decem dierum supponantur.

DE RECREATIONE.

Cap. XXIX.

360 **V**T salutì quoque corporum consulatur, poterit quilibet Abbas quatuor anni temporibus videlicet inter Nativitatem Domini, & Septuagesimam, inter Pascha Resurrectionis Domini, & Pascha Penthecostes, inter festum Nativitatis S. Ioannis Baptistæ, & festum S. Iacobi, & in mense Septembris aliquam moderatam, & honestam recreationem in aliquo decenti, & honesto à sæcularibus remoto loco cõcedere, quæ tunc quatuor dierum spatium non excedat, & cuius causa divinus cultus in Ecclesia, & Monasterio non omittatur. Cui recreationi Prælatus, si ipse assistere non poterit, deputet aliquem ex senioribus probatæ vitæ Religiosis, qui fratres in officio, & honestate contineat.

DISTINCTIO QVARTA.

DE LEVIORIBVS CVLPIS.

Cap. I.

361

LEVIORES culpæ sunt, si quis statim, vt datum signum fuerit, non relictis omnibus, quæ in manibus habuerit, cum matura tamen festinatione se præparaverit, vt secundum regulam ad Ecclesiam ordinatè, & compositè cum silentio veniat, si demandatum sibi legendi, vel cantandi officium non attentè compleverit, si Responsorium, vel Antiphonam incepturus, chorum turbaverit; si chorum male legendo, vel cantando offendens non statim se coram omnibus humiliaverit, si in Conventu aliquid tumultus, vel inquietudinis fecerit, si ad mensam cum alijs non venerit, si ad communem rasuram non fuerit præsens, si in dormitorio aliquam modicam inquietudinem fecerit, si per licentiam egressus de claustro moram fecerit, si Corporale, vel lineam ad portandum calices, vel ad patenam involuendum aptata, stola, vel manipulus per eius negligentiam ad terram ceciderit; si vestes tempore, loco statutis honestè, & ordinatè non mutaverit; si cereum fregerit, si aliquid utensilium perdiderit, si corrigiam Rasorum inciderit, si quid vestimenti sui ex industria peioraverit, vel perdiderit, aut sordidaverit, vel potus effuderit; si liber, in quo ad refec-

tionem, ad Capitulum, ad collationem legendum est, eius negligentia defuerit, si Lector mensæ deputatus benedictionem neglexerit, si in Conventu aliquid leve, unde alij scandalizentur, egerit; si in aliquo gestu reprehensibilis fuerit, si aliquo natabilis apparuerit. De omnibus veniam petentibus iniungatur psalmus vnus, & vnus correctionis fiat eis disciplina.

DE MEDIIS CVLPIS.

Cap. II.

362 **M**edia culpa est, si quis in choro non divino Officio intentus vagis oculis, & motu irreligioso, minusque decenti levitatem mentis ostenderit; lectionem tempore statuto non præviderit; si quicumque cantare, vel legere præsumperit; præterquam, quod communis consensus probat; si in choro riserit, vel alios ridere fecerit; si ad collationem, vel Capitulum non venerit; si commune mandatum dimiserit; si ad opus manuum non occurrerit iuxta dispositionem Abbatis; si dormientibus fratribus per negligentiam defuerit; si quis Horæ Canonicæ, vel communi refectio non interfuerit; si quis absque benedictione cibum, vel potum sumperit; si quis, eum à quo clamatus est, eodem die quasi se vindicando, præsumperit clamare; si quis clamans in clamazione sua contentionem fecerit; si quis de via veniens, eodem die, si fieri

ri potest, benedictionem accipere neglexerit; vel absque ea de Monasterio, nisi ad possessiones vicinas vadens plus vna die moraturus exierit; si quis cum iuramento aliquid negaverit, vel affirmaverit; si quis turpem sermonem; vel vaniloquium, aut vocare fratrem proprio nomine tantum, hac additione *Frater* omissa, in vsu habuerit; si quis eorum, qui officijs deputati sunt, in aliquo circa officium suum negligens repertus fuerit, vt sunt Priores in Conventu custodiendo, Cantores in officijs, quibus deputati sunt exequendis, Provisores exteriorum in exterioribus rebus custodiendis, Cellarius in administrandis, Armarius in libris emendandis, & custodiendis, & certa hora exponendis, Vestiarius in vestibus providendis, infirmorum custos in infirmis curandis, Hospitalis in hospitibus suscipiendis, & procurandis; & in omnibus præcepta Patris Augustini adimpleantur: *Ante omnia diligatur Deus, deinde proximus, & sine murmure seruiant fratribus suis.* Clamatis de suprascriptis, & veniam petentibus fiat vnus correctionis disciplina cum tot psalmis, quot placuerit illi, qui Capitulum tenebit.

Qui autem scienter silentium fregerit in Ecclesia, dormitorio, siuè claustro, si clamatus inde fuerit, vnā correctionem accipiat, & vnum diem in pane, & aqua sine remissione ieiunet; nisi aliàs Rector Capituli mitius cum eo agendum duxerit. Qui autem non clamatus veniā de hoc sponte postulaverit, correctionem non accipiet; sed,
363
 sicut

sicut dictum est, sine dispensatione ieiunabit.

Poterit tamen Rector Capituli huiusmodi ieiunium in aliam pœnam, prout sibi visum fuerit, commutare: qui verò, nec proclamatus, nec sponte culpam suam confessus fuerit; sciat, se nihilominus ad ieiunium vnus diei in pane, & aqua, vel ad aliam pœnitentiam, quam ei Confessarius pro hac culpa iniunxerit, omninò teneri: hanc etiam pœnam sustineant, qui de claustro sine licentia exierint, si inde fuerint proclamati; & qui hoc de consuetudine habuerint grauius puniantur, nisi obedientiam habuerint extra claustrum, pro qua necesse fuerit eis exire.

364 De huiusmodi autem pœnitentibus statutum est: quòd tempore ieiunij semel, tempore verò geminæ refectionis, pane, & aqua bis reficiantur. Si quis autem Religiosorum in vsu, vel consuetudine habuerit silentium frangere, aut aliqua ex suprascriptis frequentius committere; is pro huiusmodi prava consuetudine grauius arbitrio Prælati puniatur; vt rigore pœnæ mores in melius reformare discat. Quòd si Abbas, Prior, vel Subprior, vel Circator negligentes fuerint in imponenda, vel remittenda pœnitentia ijs, qui silentium fregerint, pœnam sustineant supra dictam.

DE GRAVI CVLPA:

Cap. III.

GRavis culpa est, si quis in audientia sæcularium in³⁶⁵
 honestè contenderit; si frater cum fratre intus, vel
 foris lites habuerit; vel si quis procedens vbi femina sunt
 oculum fixerit; si tamen hoc in vsu habuerit; si quis fal-
 sum testimonium de aliquo, quod non sit criminale ad-
 versus aliquem dixerit; si quis ex industria mendacium
 dixisse deprehensus fuerit; si quis culpam suam, vel alte-
 rius defenderit; si quis in illum, à quo clamatus est, vel
 quemlibet alium, minas, vel maledicta, seu verba incom-
 posita, & irreligiosa invexisse malitiosè deprehensus fue-
 rit; si quis alicui fratrum opprobrium dixerit; si quis fra-
 tri præteritam culpam, pro qua satisfecit impropere-
 rit; si quis susurro, vel detractor inventus fuerit; si quis
 parentibus suis, vel Nuncijs supervenientibus loqui sine
 licentia, vel permissione Abbatis, vel Prioris præsump-
 serit; si quis ad novas Missas celebrandas convocationem
 sæcularium fecerit, vel provocaverit, vel fieri procurave-
 rit; si quis aliquas litteras missivas absque licentia sui Præ-
 lati ad aliquem scripserit, aut miserit de quacumque re,
 quæ Religionem non concernat (nam si Religionem con-
 cernat) graviolem culpam incurret. Pro huiusmodi cul-
 pis, & his similibus veniam petentibus, & non clamatis,
tres correctiones in Capiulo dentur, & tres dies in pane,

& aqua ieiunent, nisi discretio tenentis Capitulum, eosdem ab huiusmodi ieiunijs duxerit relevandos; clamaris verò vna dies, & vna correctio superaddatur, si hoc visum fuerit expedire. Deceterò psalmi, & venia, & ieiunia huiusmodi, secundum quòd discretioni Refectoris Capituli visum fuerit, pro qualitate culparum præcedentium iniungantur.

366 Si quis pro victu, vel vestitu, vel alia re murmuraverit prædictam pœnam sustineat, & quadraginta diebus ab illo genere cibi, vel potus abstinebit, de quo, vel pro quo murmuraverit, nisi de huiusmodi à Prælato circa aliquem misericorditer fuerit dispensatum.

DE GRAVIORI CVLPA.

Cap. III.

367 **S**I quis fratrum leve sacrilegium commiserit, vel leve furtum, vt potè de re parva; vel huiusmodi aliquid; vel rem etiam parvam sibi collatam celaverit, & in commune non redegerit; si litteras missivas, in quibus de aliqua re statum Religionis concernente tractetur, ad aliquem scripserit, aut miserit, aut litteras Abbati, vel alij fratri directas aperuerit. Quicquè Provincialis litteras, tam ipsi directas, quàm ab ipso alijs transmissas aperire præsumperit, etiam si Prælatus fuerit, arbitrio eiusdem Provincialis puniatur.

368 Si quis vilia, vel inhonesta de Deo, vel eius genitrice Maria in verecundè protulerit, decem diebus pœna gra-

uioris

vioris culpæ subdatur. Qui ad aliquem carceratum accedere, vel cum eo loqui, sine Abbatis licentia speciali præsumperit, pœnam grauioris culpæ per decem dies sustineat. Qui carceratos pro enormi crimine defendere, vel fouere præsumperit, pœnæ grauioris culpæ per viginti dies subdatur: si semel correptus iterum ad delicta revertatur, pœna dupliciter; ita vt crescente contumacia, crescat, & pœna, & incorrigibiles gravissimè puniantur. ³⁶⁹

Si quis verò per contumaciam, & manifestam rebellionem inobediens Priori suo, vel Subpriori, vel Præsidenti Conventus, aut cum aliquo eorum intus, vel foris turpiter, & proteruè contendere ausus fuerit; si cum Priore, viginti diebus, si cum Subpriori, vel Præsidente, decem diebus pœnæ grauioris culpæ subdatur: Quod si prædicta cum Abbate perpetraverit quadraginta dierum grauioris culpæ pœnam sustineat: si verò inobediens contra Superiores obstinatè permanserit, per tres annos in carcerem recludatur cum compedibus, ac quarta, & sexta Ferijs in pane, & aqua ieiunet, & Psalmos Pœnitentiales recitet.

Porrò si de lapsu carnis extra Monasterium quis fuerit diffamatus; frater, qui conscius delicti, illud quanto citius potuerit Abbati, vel ei, qui loco eius fuerit, non intinuerit corrigendum, pœnæ grauioris culpæ, iuxta qualitatem delicti puniatur. Quod si quis in Monasterio Abbate absente, tale quid perpetraverit, Prior suspendat

eum ab officio suo, & ab obedientia, si quam habet: cetera differat ad audientiam Abbatis: reuerso Abbate si res in dubium venerit; facta super hoc inquisitione, secundum tempus, & personam, si reus inuentus fuerit, puniatur.

371 Et quoniam qui publicè peccat, iuxta doctrinam Apostoli, Publicè etiã corripitur; proinde si quis mortaliter publicè deliquerit, saltem trium dierum grauioris culpæ, aut grauioris, si grauius peccauerit, maiusque scandalum in grauiori culpa fuerit, pœnæ subdatur; donec pœnitentiam sibi iniunctam compleuerit, sancto altari ministrare, aut sacris interesse non permittatur; nec infra biennium habeat obedientiam nominatam. Carere autem obedientia nominata, est priuatum esse Officio, ac voce actiua, & passiua.

372 Quicumque igitur Religiosus aliquid commiserit, per quod grauiorem culpam incurrerit, veniam in Capitulo petat, sceleris immanitatem lamentabiliter proferens, & denudatus, vt dignam suis meritis accipiat sententiam, vapulet, quantum placuerit Prælato, &, vt permaneat in pœna grauioribus culpis debita præceptum accipiat, videlicet: vt sit omnium nouissimus in omni conventu vbi fratres sunt, vt qui culpas perpetrando non erubuit fieri membrum Diaboli, ad tempus sequestretur à consortio ovium Christi, vt respiscat: In Refectorio quoque non ad communem mensam sedebit, sed in medio Refectorio super

super nudam mensam sedens in terra comedet, & provideatur ei seorsum panis grossior, & potus aquæ, nisi pater Abbas, vel eo absente, Prior aliquid ei per misericordiam impendat: nec reliquæ prandij sui cum alijs admisceantur, vt cognoscat ita segregatus à consortio aliorum, quòd priuetur, nisi redeat per pœnitentiam, consortijs Angelorum. Ad Canonicas Horas veniat ante ostium chori, & coram transeuntibus fratribus prostratus iaceat, quousque intraverint, & exierint.

Nullus autẽ audeat se illi adiungere, vel aliquid mandare. Ad eum tamen, ne in desperationẽ labatur, aliquando pater Abbas mittat seniores, qui eum hortentur ad pœnitentiam, provocent ad patientiam, foveant ad cõpansionem, hortentur ad compunctionem, adiuvent apud Deum per suam intercessionem. Ille talis quandiu erit in hac pœnitentia, non communicet, nec veniat ad osculum pacis, nec osculetur textum Evangelij, nec vocetur ad aliquod Officium in Ecclesia, nec vlla ei ante plenariã absolutionem obedientia committatur: & si fuerit Sacerdos, Diaconus, vel Subdiaconus in suis Ordinibus non ministret, nisi postmodum religiosius conversatus, & duret prædicta pœnitentia ad plus per quadraginta dies, & infra tempus illud, quo ille, qui deliquit, erit in hac pœnitentia, tam tempore ieiunij, quàm geminæ refectio- nis, omni sexta Feria reficietur tantummodo pane, & aqua, Ferijs secunda, & quarta poterit ei Abbas, vel eo

373

absente, qui prærit conventui indulgere vnum pulmentum, & potum, alijs verò diebus licebit, Abbati, vel ei, qui prærit conventui, secundum quòd sibi visum fuerit, dispensare, ita tamen, quòd semper aliquid subtrahatur pœnitenti, vel in cibo, vel in potu de ijs, quæ conventui administrabuntur. In Festis duplicibus poterit eius pœnitentia suspendi, & similiter tempore ægritudinis manifestæ, quod tamen nisi in magna necessitate illi non concedatur.

374 Si quis autem Abbas, vel Prælatus de hac constitutione aliter, quàm suprà statutum est, præsumperit dispensare, nisi subsit causa rationabilis, & evidens, pater Provincialis, vel Visitatores in eum pro qualitate culpæ grauitè animaduertant. Quod si quempiam Priorem, vel Subpriorem, aut Circatorem in hoc casu contigerit deliquisse, per Abbates proprios in ipsos refundatur quidquid de prædicta pœna deprehensi fuerint subtraxisse. Idem etiam obseruetur de illis, qui alias pœnas in statutis Ordinis contentas auctoritate propria præsumperint temerè relaxare aliter, quàm oporteat, vel expediat, vel etiam alijs dispensare.

DE CONSPIRATORIBVS INFAMATORIBVS, & periuris. Cap. V.

375 **S**I qui per conpirationem, vel coniurationem, vel per malitiosam concordiam aduersus Prælatos, vel fratres suos

suos malitiosè se erexerint, vel vt eos devincant, vel infamant turpiter, quicumque etiam carminibus, versibus, aut libello famoso proiecto per compita, patres suos, aut fratres infamaverint de aliquo crimine in claustro, vel extra, si de aliquo præmissorum confessi fuerint, vel convicti, aut qui Ordinis disciplinæ adeò rebelles extiterint, quòd per contumaciam sustinuerint se excommunicari per tres dies, vel ad eos coercendos oporteat advocare potentiam sæcularem, & quicumque subditi, qui prætermissa iurisdictione Ordinis ad extraordinariam iurisdictionem confugerint; nisi à prosequendo, quod cœperint, infra triduum resipiscant; emitrantur ad aliud Monasterium Ordinis ad peragendam pœnitentiam grauioris culpæ per quadraginta dies, si alias in proprijs domibus debite corrigi non valeant, & toto tempore vitæ suæ obtineant extremum ordinis sui locum, & vocem in Capitulo non habeant, nisi in accusatione sui; nec eis aliqua obedientia nominata iniungatur, nisi circa eos ad intercessionem priorum Abbatum, & aliorum proborum virorum, qui de correctione, & humilitate eorum fidele testimonium perhibeant, interdum per Capitulum Provinciale fuerit dispensatum.

Statuimus etiam, vt quicumque deceterò convicti³⁷⁶ fuerint de solemni periurio, & qui fratres suos apud sæculares, vel alios Religiosos alterius Ordinis diffamaverint, pœnam prædictam sustineant, nec habeant vocem

in Capitulo, nec extra, nec obedientiam nominatam totō tempore vitæ suæ, nec promoveatur ad sacros Ordines, & in susceptis Ordinibus non ministrent, nisi per dispensationem Capituli Provincialis. Illi verò, qui proprios Prælatos infamaverint, vel de graubus criminibus eosdem accusaverint, nisi legitime probauerint, quod intendunt, pœnis subiaceant supradictis, & insuper emissi in aliud Monasterium, infra decennium minimè revertantur, nisi per Capitulum Provinciale cum eis desuper fuerit dispensatum: & credetur contra huiusmodi diffamatores etiam sæcularibus personis graubus, & honestis. Conversi autem, qui de prædictis inventi fuerint culpabiles cum pœna prædicta *griseas* tunicas, & *grisea* scapularia portent, toto tempore vitæ suæ.

DE PERCVSSORIBVS.

Cap. VI.

377 **D**E percussoribus est statutum: quod qui absente Abbate aliquem percusserit fratrem, in carcerē conijciatur, & ibi cum compedibus teneatur vsque ad aduentum Abbatis, & tunc si levis fuerit percussio, & percussus roget pro eo, percussor pœnitentiam grauioris culpæ in domo peragat. Qui autem armata manu percusserit, vel qui sanguinem violenter effuderit, & qui parentibus suis proclamaciones, vel querimonias fecerit, & per quem ali-
quod

quod graue damnum Monasterio illatū fuerit, vel scandalum subsecutum ad aliud Monasterium Ordinis transmittatur ad agendum pœnitentiam grauioris culpæ per quadraginta dies, si sine periculo, aut graui scandalo non possit in propria domo debite corrigi; nec ad domum propriam sine licentia Capituli Provincialis revertatur. 378

Porro quicumque præsumperit violenter manus iniicere in Abbates, vltra sententiam Excommunicationis (quam ipsi, & alij, qui manus violentas in quoscumque Clericos, vel Religiosos temerè iniecerint, ipso facto incurrunt, cuius absolutio Sedi Apostolicæ est reservata) per patrem Provincialem, aut Visitatores ad alias domos Ordinis transmittantur, vbi per tres annos in carcere cum compedibus recludantur, & quarta, ac sexta Ferijs in pane, & aqua ieiuent, & Psalmos Pœnitentiales recitent sublata prorsus omni spe ad proprias domos vnquã redeundi. Quod si delictum grauius fuerit, arbitrio Provincialis pœna augeatur: eidem etiam pœnæ statuimus subiacere illos, qui procuraverint per se, vel per alios manus violentas iniici in Abbates. 379

Si quis verò latebrosa loca, vel tempora captauerit, vt in verberibus, vel in aliquo turpi facto contumeliam inferat fratri suo, multo magis si Prælato; vel si quis huiusmodi infamia sit resperlus; fiat super hoc inquisitio diligenter, hoc proviso, quod nullus de auditu accuset aliquem, nisi dicat, à quo ipse audiuit. Inquisitio autem fiat

per Abbatem loci cum duobus, vel tribus senioribus de Conventu, vel sub testimonio patris Provincialis, aut eius Vicarij, & in scriptis depositiones testium redigantur, à quibus testibus, non solum de substantia veritatis, sed etiã de præsumptionibus, inquiratur. Ille verò, qui per inquisitionem reus inventus fuerit, ab Abbate proprio, vel à patre Provinciali, si opus fuerit, puniatur secundum excessus qualitatem.

DE APOSTATIS.

Cap. VII.

380 **Q** Vicumque Canonicorum, vel Converforum apostatauerit statim ab alijs fratribus est vitandus intus, & extrà, vt Excommunicatus ipso iure: si verò ad se conversus redierit, depositis vestibus in clauastro, nudis humeris cum virgis in Capitulum veniat, & prostratus culpam suam, præmissa Confessione generali, dicat, & humiliter veniam petens, pœnæ grauioris culpæ subiacebit, & in carcere per sex menses manebit, ac per triennium omni Officio, & Dignitate carebit.

381 Hoc proviso, quod si infrà quadraginta dies redierit, pœnæ subiaceat culpæ grauioris ad arbitrium Abbatis, secundum quòd deliquerit, plus, vel minùs. Is omnibus Dominicis diebus, intra hoc tempus pœnitentiæ, ante ostium, ybi processio transitura est, prostratus iacebit, si

ha:

habitum mutauerit, aut in habitu scandalum fecerit: & ubique in conventu nouissimus erit, & ad omnes Horas diei, & noctis ad ostium chori, cum conventus pertransierit, se prosternat: Quod si secundò idem, instigante diabolo, recefferit, & iterum redierit, per triginta dies in huiusmodi pœnitentia maneat. Quod si tertio, vel ulterius, diabolo perurgente, apostatauerit, per quadraginta dies pœnæ grauioris culpæ subiacebit.

De huiusmodi autem apostatis est statutum: quòd quoties apostatauerint, & redierint Abbates eorum ipsos recipiant sub forma prædictarum pœnarum, probata tunc prius per triduum eorum perseverantia, & humilitate. Quòd si vestes non reportauerint, quas secum tulerunt, aut alias æquivalentes, recipiantur nihilominus hac conditione, quòd per annum carceri mancipientur: si verò alia vsque ad valorem decem ducatorum de Monasterio secum tulerint, & ea non reportauerunt, per triennium in carcere recludantur: & si ultra id multum damnificauerint domos suas, carceri mancipientur, quousque per patrem Provinciale, & Capitulum Provinciale ab ipso carcere obtinuerint liberari.

Et si in apostasia in sacris Ordinibus ministraverint, ab exercitio suorum Ordinū deinceps suspensi maneant, & non nisi per Capitulum Provinciale, & post triennium à die reditus sui, ac postquam videbitur eos satis emendatos esse, ac per obedientiæ, & humilitatis meritum hoc

382

382

eis deberi, ad suorum Ordinum exercitium restitui possint: si verò in apostasia fecerint se ordinari, eorum dispensatio ad Generalem Præmonstratensem pertinet ex privilegio speciali. Quandiu verò tales in apostasia fuerint; si qui eos fovere, aut sustentare de bonis Monasteriorum suorum deprehensi fuerint, vel convicti; nisi fortè contingeret, quòd cum tales ad misericordiam revertuntur, aliquis eos pro bono moneret, & hospitio per vnum diem tantum reciperet, poenæ grauioris culpæ viginti dierum subdantur.

384 Prædicti verò apostatæ, siuè semel, siuè amplius apostataverint, peracta poena prædicta, nunquã priorem locum obtinebunt, sed tantum subtrahatur eis de tempore, quo steterint in ordine, quantum in sæculo fuerint commorati: nec promoveantur in Abbates, vel Præpositos, nisi postmodum fuerint sufficienter, & dicitè emendati, & tunc de licentia patris Provincialis, & Capituli Provincialis specialis; hoc adiecto, quòd, si semel, & deinceps, prout plus, vel minùs apostatando, vel scandalizando Ordinem, diliquerint, non habeant obedientiam nominatam, nec vocem in Capitulo, nec in visitatione, nisi in accusatione sui, donec de habendis obedientia, & voce in Capitulo, vel extra per Abbatem Provinciale, & Capitulum Provinciale cum eis fuerit misericorditer dispensatum: quæ dispensatio non fiat de facili, nisi cum causæ cognitione, & ad intercessionem propriorū Abbatum,
 vel

vel bonorum virorum, qui fidele perhibeant testimonium de eorum laudabili conversatione.

Præterea apostatæ, qui postquam exierint, ultra quindecim dies habitum huius Religionis portauerint impudenter, non recipiantur cum redierint, nisi de licentia patris Provincialis, vel Capituli Provincialis; maxime si scandalizauerint Ordinem, vel damnificauerint domos suas. Prædictis quoque pœnis ligentur Conversi, qui ad sæculum evolauerint, secundum dictam formam, prout apostatauerint, vel deliquerint plus, vel minùs: hoc adiecto, quòd postquam laici redierint, & recipi obtinuerint in *grisea* tunica, & brevi *griseo* scapulari; ita quòd non possint accingi, culpam peragant graviolem, & tam *griseam* tunicam, quam scapulare *griseum* portent continue per tres annos sine cappis, & tam Canonici, quàm Conversi, qui secundò, vel amplius apostatauerint, si in proprijs domibus sine damno, aut periculo, seu graui scandalo castigari non potuerint, ad remotas domos per Visitatores Ordinis, vel patrem Provincialem, vel Capitulum emittantur puniendi pœnis superiùs annotatis. 385

Statutum est etiam: quòd nullus Professor Ordinis Canonicis suis, qui pro suis demeritis amiserunt primum stallum, favorem indebitum impendendo permittat eos supra se in prius sedibus residere. Quòd si quis contrarium fecerit; quandiu hunc favorem impenderit, voce careat, & obedientia nominata, & similiter ille, qui perdit 386

stallum suum, donec se humiliet super hoc, secundum Ordinis Statuta: & hoc Statutum extendi volumus, tam ad præsentis apostatas, quàm ad futuros, & ad illos, qui iam sunt reversi, si ad sæculum revolauerint.

DE CRIMINIBVS, ET DELICTIS PROPTER

quæ fratres emittendi sunt.

Cap. VIII.

387 **C**ONspiratores, infamatores ad extraordinariam audentiam confugientes, & illi qui proclamationes parentibus suis fecerint, ac per quos, vel pro quibus graue damnum Monasterio illatum, vel aliquis fratrum grauer percussus fuerit, & illi qui adeò rebelles Ordini, vel Prælati suis extiterint, vt ad eorum proteruiam compescendam oporteat sæcularem potestatem invocari, & illi de quibus patri Provinciali plenè cõstiterit, quòd pœnis contentis in Statutis Ordinis non possint in domibus suis coerceri; item qui de lapsu carnis palam confessi fuerint, vel convicti, vel de eodem vitio adeò infamati, quòd oporteat eos emitti, ad remotas domos Ordinis pœnitentiam pro grauitate criminis eis debitam peracturi transmittantur, & cum redierint, non habeant infra trienniũ obedientiam nominatam.

388 Quicumque autem mulieres in dormitorijs, Ecclesijs, Refectorijs, infirmitorijs, & claustris Monasteriorum

Ordinis ad complendam libidinem suam convictus fuerit habuisse, ad remotam domum, sine dilatione aliqua transmittatur, in eadem vsque ad decennium moraturus, & pœnitentiam quadraginta dierum grauioris culpæ expleturus. Ille autem, qui alibi infra septa Monasterij cum mulieribus deliquisse convictus fuerit, ad remotam domum emittatur, infra triennium minimè reversurus, vbi similiter pœnitentiam grauioris culpæ per quadraginta dies sustineat: Quod si delictum magis qualificatum fuerit, vel ratione scandali, vel alterius qualitaris, augeatur pœna secundum mensuram delicti, etiam si conueniens fuerit, & expedierit, vsque ad condemnationem ad carcerem perpetuum, id est, vt perpetuò laboret in Monasterio, seu aliam pœnam conuenientem iuxta dispositionem iuris communis.

389

Qui manus violentas in Abbates iniecerint, qui armata manu aliquem percusserint, vel sanguinem turpiter effuderint; qui latebrosa loca, vel tempora captauerint, vt verbera, vel contumeliam inferant fratribus suis; si super hoc palam confessi fuerint, vel convicti; Prior, & Subprior, quorum tempore contra Abbatem dissensio in in domo orta fuerit, si participes criminis fuerint, aut dissensioni non restiterint; Provisores, qui bona, vel debita domus scienter, & malitiosè suppresserint, & alij de quibus manifestè constiterit, quòd inter fratres, vel etiam inter caput, & membra dissensionem excitauerint, aut

dis

discordiam seminauerint, è domibus proprijs, ad valde remotas transmittantur, vt scandala citius sopiantur, non reuersuri sine licentia Capituli Provincialis.

390 Quoties secundum statuta Ordinis alicuius Religiosi emissio facienda sit; fiat à patre Provinciali, vel à Visitatoribus, aut Capitulo Provinciali, vel privato, ita quod qui de crimine cognoverit, emissionem faciat; isque diligenter attendat ad quam domum expediat reum transmitti.

391 Omnibus quoque Abbatibus sub pœna suspensionis ab eorum Officio per sex menses, Prioribus verò per annum, ne transmissos ad se fratres huius Ordinis iuxta mandatum emittentis recipere reculent, nec receptos ante præfinitum emissionis tempus dimittant, districtè prohibemus; sed vt ipsos pœnitentiam eis iniunctã adimplere cogant, præcipimus, & mandamus, non præcludentes propter hoc eisdem Abbatibus, & Prioribus viam recurrenti ad patrem Provincialem, vel Capitulum, si exinde forsàm senserint se gravatos.

392 Tales verò qui emittendi fuerint, mittantur cum litteris, in quibus excessus eorum, & vestium suarum numerus exprimatur, & terminus veniendi ad locum in eisdem litteris contineatur, vt pro fugitiuis, nisi infra terminum, & cum vestibus venerint, habeantur, & in eisdem litteris contineatur, quòd Abbates ad quos mittantur, vel eorum vices gerentes confessiones fratrum ad se mis-
sorum

forum audiant, & eos in foro conscientia tantum absol-
vant, hoc proviso, quòd ipsi mittantur vestiti sufficien-
ter ad minùs vsque ad annum, & ex tunc Abbates, ad
quorum domos sunt emissi, providebunt eisdem sicut
vni ex suis.

Si quis autem emissus pro aliquo prædictorum exces- 393
suum ad sæculum euolauerit, vel reuersus ad domum pro-
prium fuerit; puniatur poena debita fugitivis, ac postmo-
dum emittatur, sicut prius ad eandem domum, ad quam
pro culpa, siue excessu priori erat emissus. Sed sciendum
est, quòd illi qui propter culpam ad alias domos sunt emis-
si extra portam monasterij non exhibunt, nisi exierint cum
conuentu, Abbates verò, siue Priores, qui aliter talibus li-
centiam concesserint exeundi, tanquam præuaricatores
Ordinis puniantur.

DE GRAVISSIMA CVLPA.

Cap. IX.

Grauißima culpa est incorrigibilitas eius, qui culpas 394
non timet admittere, & poenitentiam recusat susti-
nere. Is carcerali custodiae mancipandus est, vbi vescatur
tantum pane & aqua, donec per Capitulum Prouinciale
decernatur quid de eo amplius sit faciendum: sicque cen-
semus intelligendum illud Regulae: *quam si ferre recusauerit, de vestra societate proijciatur.* Quod si aliquis tamquam

furibundus, vel freneticus se habuerit; ne nocere possit alicui, sub arcta custodia teneatur.

DE INCARCERANDIS.

Cap. X.

395 **Q**Uicumque in habitu sæculari incesserit, & arma portauerit, aut in cella habuerit, per tres menses in carcere recludatur, & quarta ac sexta ferijs in pane & aqua ieiunet, ac qualibet die septem Psalmos Pœnitentiales cum litanijs, & precibus genuflexus recitet. Qui autem de homicidio, vel incendio, furto, seu receptatione furti scienter, & proprietate ad valorem viginti ducatorum, vel de falsitate literarum Ordinis conuicti fuerint, vel palam confessi; & illi, qui domos suas, vel Ordinis spoliauerint, vel per vim sæculariũ fecerint spoliari, vel graue scandalum causauerint, ad arbitrium Prælati, in domibus proprijs in carceribus recludantur, & cum eis ante triennium non possit aliquatenus dispensari, nisi per patrem Provincialem, vel Capitulum Provinciale. ¶ Siquis verò antequam incarceretur, vel postquam fuerit incarceratus ad sæculum euolauerit, non recipiatur aliquatenus, nisi tali lege, quòd carceri mancipetur: & in hac Prouincia habeantur duo carceres fortes, vnus in *Monasterio beatæ Mariæ de la Vid*, & alter in *Monasterio sanctæ Crucis*, in quibus illi, qui incarcerandi fuerint, expensis illarum domorum qua-

quarum fuerint Canonici, incarcerentur, & firmiter teneantur. Circa proprietarios verò mitius agi poterit, si eorum contritio, & humilitas id exposcat. ¶ Illi verò, 397
 qui nefando crimine contra naturam grauius infamati fuerint, statim carceri mancipentur, & deinde in Capitulo Provinciali deliberetur circa tempus carceris, & alias poenas illis pro qualitate infamiae infligendas. At qui de ipso nefando crimine conuicti, vel confessi fuerint omnibus Ordinibus degradati, curiae saeculari puniendi tradantur, iuxta constitutionem *fael. rec. Pij Papae V. prohibitionis blasphemiae, & sodomiae &c.* Qui sacrilegium cum aliqua Moniali commiserit, carceri perpetuo mancipetur. Item si quis conuictus fuerit practicum, seu conuersationem habuisse cum aliqua muliere suspecta, & in loco suspecto, etiam si carnaliter cum ea se non commiscuerit, per tres menses stet in carcere, & quarta, sextaque ferijs in pane, & aqua ieiunet, & quotidie Psalmos Poenitentiales cum Litanis, & precibus genuflexus recitet.

Qui autem in tantum malum deuenerit, ut incarceratione 398
 tibus quibuscumque ferramenta, funes, scalas, seu alia instrumenta, ad seras carcerum, aut vincula infringenda, dederit, vel miserit; quive auxilium quodcumque per se, vel alium eis impenderit, ut euadant; si inde euaserint, loco eorum, usque ad aduentum Capituli generalis permansuri ponentur, & si antequam euaserint, percepti fuerint, seu deprehensi fecisse praemissa, seu aliquid praemis-

forum, quadraginta diebus in eodem carcere, vel alio fortiori sine remissione qualibet recludentur.

399 His autem incarceratis, nisi excommunicationis vinculo innodati fuerint, saltem semel in anno, & in mortis articulo, cum verè contriti, & confessi fuerint, ac deuotè postulauerint, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ministrari poterit. Cum verò aliquis talium communicaturus est, debet solui à vinculis ob reuerentiam Sacramenti, ac sub arcta custodia ad lucem ante ostium carceris, vel extra carcerem educi ad alium locum decentem, post sacram communionem in rō continuo regressurus.

DE VICTV INCARCERATORVM.

Cap. XI.

400 **C**Arcei mancipatos, vel in posterum mancipandos, sub hac distinctione, volumus in victualibus prouideri; vt cum maiori culpæ infligi debeat maior pœna; quicumque Ordinis Canonici, vel Conuersi, qui perpetrarunt, vel deczterò perpetrabunt talia crimina, vel tales excessus, propter quos si essent laici, siuè sæculares secundum forum sæculare incurrerent pœnam mortis; si Clerici, vel in sacris Ordinibus constituti, secundum forum Ecclesiasticum per Diocesanos, aut suos Officiales in carcerem perpetuo ponerentur; omnes, & singulos tales in carcerem intrudendos pane, & aqua solummodo reficien-

dos, decernimus, toto tempore vitæ suæ. Illis verò, qui pro alijs culpis minoribus ad tempus sunt, vel erunt in futurum carceri mancipati, poterit, & debet, sicut conuentui, pitantia duntaxat excepta, prouideri; dum tamen de eorum correctione bona habeatur spes; quod, pensata quantitate delicti, Prælatorum, penes quos detentui fuerint, arbitrio, decernimus, relinquendum.

DE CVLPIS INCERTIS, ET DE

pœnis earum.

Cap. XII.

Quia verò nonnullæ culpæ possunt emergere, quæ in his Statutis non sunt comprehensæ, & incertæ sint pœnæ, quibus tales culpæ puniri debeant, statuimus, ut quilibet Prælati secundum exigentiam culparum de nouo emergentium discretè puniat delinquentes; ita tamen, quòd iudicium culparum, & inflictionem pœnarum, quæ in ipsis statutis exprimentur, auctoritate propria nullo tenus immutare præsumat. Nam pœnas scriptas, quas delinquentibus, siue transgressoribus statuimus infligendas volumus obseruari, nisi per patrem Prouincialem in casibus sibi commissis, vel per Capitulum Prouinciale, vel priuatum, vel etiam per proprios Abbates in casibus à iure, & his constitutionibus permisis, iuxta id quod nunc est, vel processu temporis fuerit ordinatum, aliter dispen-

fetur, adhibito nihilominus moderamine, ut ipsi trans-
 gressores, prout plus, vel minus, seu maiori, vel minori
 contemptu deliquerint, acrius, seu mitius puniantur. 402
 Vt autem in punitione culparum rectius procedatur,
 hanc regulam obseruari iubemus, ut quando aliquis deli-
 querit, pater Abbas diligenter, & mature animaduertat
 ad qualitatem delicti commissi: an delictum sit ex genere
 leuis culpæ, an grauis, vel grauioris; si leuis, eum, ut in ca-
 pitu. de leuioribus, vel de medijs culpis dispositum est; si
 grauis, ut in capitu. de graui culpa, puniat. Si autem gra-
 uior, vel grauissima culpa videbitur, tunc non de facili,
 nec ex se ipso procedat, sed de consilio Deputatorum Con-
 uentus determinetur, quæ, & qualis sit culpa, ut secundum
 eius qualitatem puniatur. 102

DE EXCOMMUNICATIONE, ET ALIJS

censuris, ac irregularitate.

Cap. XIII.

403 **S**inguli Prælati in domibus suis omnes Canonicos suos,
 Conuersosquæ & Donatos proprietatem habentes,
 necnon incendiarios, ac falsarios quocumque modo falsifi-
 cauerint litteras Ordinis; item conspiratores, ac arma por-
 tantes ad nocendum, & apostatas, quos excommunicationis
 sententiam incurriere decernimus, excommunicatos de-
 nunciantes ter quolibet anno, videlicet, die Dominica ante

Natale Domini, vel in Vigilia Natiuitatis, Item Domi-
 nica ante Pascha, & Dominica ante Penthecosten, vel
 ad minus semel in anno, videlicet Dominica ante Pascha,
 Conceditur autem Abbatibus Ordinis, vt subditos 404
 suos generaliter excommunicatos, in Prouinciali, vel pri-
 uato Capitulo, parere volentes, absoluant, iniuncta eis
 poenitentia salutaris. Illos etiam, qui propter aliquem ex-
 cessum ab ipso Capitulo nominatim excommunicati fue-
 rint, vel suspensi, si postea conuertantur, absoluant in for- 804
 ma Ecclesie consueta, ita vt poenam eis infligendam re-
 seruent patri Prouinciali, vel proximo futuro Capitulo
 Prouinciali, vel priuato.
 Si quis vero, post latam excommunicationem, con- 405
 uinctus fuerit proprietatem habere, ab Abbate proprio
 poterit ab excommunicatione absolui, dummodo pro-
 prietatem, siquam habet, resignet Abbati, & ipse eam vt
 proprietarium puniet: sed & si proprietatis vitio, vel alias
 excommunicatus, si quis in ipso modo diuini fuerit in-
 regularis effectus, ad patrem Prouincialem mittatur ad pe-
 tendum dispensationem super irregularitate, & poena
 grauioris culpae subdatur secundum quantitatem pro-
 prietatis; si tamen talis fuerit proprietas, quae carcerem
 non inducat.
 Quod si quis mortuus in proprietate inuentus fuerit, 406
 extra atrium positus, & officio, & sepultura careat Chri-
 stiana; cum autem aliquis excommunicatus pro manifesta
 officio

offensa, non aliter absolvatur, nisi præstito iuramento, quòd ipse mandato Ordinis, & excommunicatoris parebit.

407 **V**olumus autem, quod nullus Abbas de facili excommunicationis sententiam inferat in subditos, nisi habita prius deliberatione diligenti, & quando evidens necessitas hoc exposcit, & tunc nomen excommunicati, causamque excommunicationis proferat in scriptura.

408 **Q**uod si contrarium fecerit, ingressus Ecclesie per mensem ei interdictus existat, & si interdicto huiusmodi durante, ingerat se Divinis, irregularitatem incurret. Sed, & omnes, qui Excommunicationis, Suspensionis, vel Interdicti censuris ligati celebraverint, sciant, se irregulares effectos esse, nec Divinis se ingerere debent, donec cum eis, super irregularitate per eos contracta, fuerit sufficienter dispensatum.

DE POENA CONTRAVENIENTIVM, vel resistentium reformationi.

Cap. XIII.

409 **S**I quis adeò suæ salutis immemor fuerit, ut executionem reformationis perturbare præsumat, in pœnam grauioris culpæ ipsò facto incidat, & pater Abbas illum hac pœna, vel etiam maiori, aut minori puniat, prout qualitas delicti exigere videbitur. Si autem delictum sit tale,

tale, propter quod Abbati videatur delinquentem à monasterio eijciendum esse, non propterea illum Abbas auctoritate propria eijciat, sed eo in carcerem coniecto, certiozem faciat patrem Prouincialem, qui maturè, quod faciendum sit, decernat. Si autem in hoc deliquerit Abbas, tunc Prior, vel aliquis ex Conuentu, id patri Prouinciali indicet, qui cognita rei ueritate, ipsum Abbatem suspendat, & pœna grauioris culpæ puniat. Si verò Prouincialis in eo deliquerit, patres Abbates de Capitulo priuato cum Visitatoribus simul conueniant, & de remedio ac pœna tractent, prout in constitutione de Visitatione Prouincialis disponitur: sed si aliquod monasterium contra reformationem, vel contra patrem Prouincialem, vel contra eos, qui reformationem executioni mandare curauerint, temerè, aut petulanter per rebellionem se erexerit; tunc tota Religio ex redditibus communibus eis ad defensionem succurrat: compresso autem tumulto, & pacata discordia, in illud monasterium, à quo seditio mota fuerit, omnes redundabunt expensæ, vltra pœnas per Capitulum Prouinciale, vel priuatum, ijs, qui culpabiles fuerint, pro qualitate criminis infligendas.

¶ Finis Constitutionum.

Nicolaus Episcopus Patauinus, Nuntius, & Commissarius Apostolicus.

Aloysius de sancto Petro Abbreviator.

Es

INDEX

INDEX EORVM , QV AE IN HIS CONSTITVTIONI-
bus continentur.
ABBAS.

- Abbas quomodo debet eligi? num. 64. & 82.
Abbates eligantur (si fieri potest ex proprijs domibus. 65.
Abbates , qui sua officia non acceptauerint , quam poenam incur-
rant , necnon Monasteria quæ eos non receperint? ibidem.
Abbas (quomodolibet prælatura vacante) intra quod tempus de-
bet eligi? 83.
Abbas , cui committitur examen alicuius delicti , quomodo il-
lud debeat mittere. 99.
Abbas in Conventu semper comedat , & non habeat ædes sepa-
ratas. 128.
Abbas saltem quater in anno visitet cellas Religiosorum , & quod
invenerit Religioni aut paupertati contrarium auferat. 130.
Abbas debet providere , vt subveniatur necessitatibus Canoni-
corum. ibidem.
Abbatia vacante , si ad complendum triennium non desint plus-
quam sex menses , non mittatur ad illam Abbas , sed Vica-
rius. 82.
Abbas debet assistere in suo Monasterio dum visitatur. 114.
Abbas habet regimen domus , etiam præsentè Provinciali , aut
Visitatoribus, 89.
Abbas , qui non curauerit , vt omnes redditus , & expensæ Mo-
nasterij scribantur , quomodo sit puniendus? 136.
Abbas nequit habere (etiam nomine Conventus) dispensatio-
nes pecuniarum , aut administrationem aliorum bonorum
Conventus , sed solum Provisor , aut Procurator. 131.
Abbas qui convocauerit Capitula privata , quibus poenis subia-
ceat. 171.
De officio , & potestate Abbatis. 205. & sequentibus.
Abbas , qui ius aliquod ad Abbatiam prætenderit , & audientiam
extraordinariam confugerit , quas poenas incurrat? 210.
Abbas,

I N D E X.

Abbas, qui reliquerit Abbatiam, quem locum debet habere, & quomodo sit tractandus?	211.
Abbas debet custodire nocturnas claves domus.	244.
Abbas nequit dispensare in ieiunijs, & abstinentijs.	330.
Abbas, si dispense in vestibus Religiosorum, & in ornatu cellarum quam pœnam incurrat?	342.
Abbas quantum temporis sine licentia Provincialis possit à Domino sua abesse?	349.
Abbas hospes, in Monasterio ubi hospes est, primum locum teneat.	356.
Abbas quomodo, & quando possit dispensare in pœnis positis per constitutiones?	401.
Abbas sine Consilio deputatorum Conventus nequit determinare quam sit gravior, seu gravissima culpa,	402.
Abbas aliquos excommunicatos per Capitulum potest absolvere, non tamen irregulares.	404. & 405.

APPELLARE, ET APPELLANS.

Appellans qui pretextu appellationis è Monasterio exierit, habeatur, vt fugitivus.	122.
Appellans debet teneri sub regulari disciplina donec ille, ad quem appellat, cognoscat de meritis appellationis, & unicuique reddat iustitiæ complementum.	122.
Appellans sine legitima causa, quomodo puniendus.	123.
Abbas Appellans frustratorie contra Patrem Provinciale, quam pœnam incurrat.	123.
Appellatio ab Abbate debet fieri ad Provinciale, seu ad Visitatores durante eorum potestate, & à Visitoribus etiam ad Provinciale, & à Provinciali ad Capitulum priuatum, sive Provinciale.	124.
Calumniose appellans ad sedem Apostolicam, quibus pœnis debet puniri?	325.
Forma, qua in appellationibus debet seruari; & quod appellatio-	tio-

INDEX.

- tionēs per certum nuntium quantocius mittantur, poenis infligendis ad arbitrium illius, ad quem appellatur. 126.
Provincialis debet non esse praesens Capitulo Provinciali, seu privato dum videntur appellationes ab ipso factae. 79.

ANNIVERSARIA.

- Anniversaria generalia, & particularia quibus diebus debeant celebrari? 281.

APOSTATAE; ET FUGITIVI.

- Apostatae quomodo, & quando debent recipi & sub quibus poenis? à num. 380. vsque ad 387. & 396. & 382.
Apostatae, qui secum aliquid tulerunt, dum redeunt quomodo debent restituere. 382.
Quam poenam incurrant, qui de bonis Monasterij sustentant Apostatas, aut eos fovent. 383.
Quomodo Apostatae non sint recipiendi; nisi de licentia Patris Provincialis. 385.

BREVIARIUM.

- Breviarium Romanum debet in omnibus observari. 279.

CAPITVLVM PROVINCIALE, ET CAPITVLARES.

- Vbi, & quando debeat celebrari Capitulum Provinciale, & qui habeant in eo votum? 28. & 29.
Qui non est Capitularis ad Capitulum non potest accedere, & sub quibus poenis. 29. & 38.
Capitulares debent convenire in vigilia ipsius Capituli, & non ante sub poena privationis vocis activae, & passivae. 30.
Quis debeat in Capitulo praesidere. ibidem.

I N D E X.

- Capitularès tenentur observare silentium, & quietem sub poena
privationis voti in Capitulo. 35.
- Capitulares in Capitulo quomodo debeant sedere, & Procura-
tor Abbatis quem locum habeat. 36. & 37.
- Durante Capitulo nullus Capitularis portam Monasterij potest
exire. 42.
- Capitularis, qui, antequam Capitulum finiatur, discesserit,
quam poenam incurrat? ibidem.
- Si Provincialis electus fuerit absens, quis debeat præfidere in
Capitulo, donec ipse veniat, & casu quo non veniat, quomo-
do Capitulum debeat perfici? 55. & 56.
- Rationes expensarum Capituli à quibus debeant recipi. 63.
- In Capitulo debent eligi tres Iudices coram quibus Provincialis
debet reddere rationem totius suæ administrationis. 131.
- Euntes ad Capitulum Provinciale in Conventus non intrent. 187.

CAPITVLVM PRIVATVM.

- Capitulum privatum qualiter, quando, & à quibus debet cele-
brari, qua ratione possit differri, ad quid sit, quamque aucto-
ritatem habeat? 75. vsque ad 81.
- Ad hoc Capitulum nemo potest accedere absque licentia Patris
Provincialis, & qualiter ipse eam debeat concedere. 77.
- Hoc Capitulum non potest derogare, aut dispensare in eis quæ
ordinata sunt in Capitulo Provinciali, nec aliquam novam
legem, seu constitutionem facere. 81.
- Abbas, qui hoc Capitulum convocaverit, quam poenam incu-
rrat? 171.

CELLAE CANONICORVM.

- Cellæ Canonicorum quem ornatum habere possint, & ipsi qui-
bus possint uti? 339. vsque 342.

I N D E X.

CLAVIS.

- Claves domus Abbas, aut Prior debet custodire. 244.
Qui repertus fuerit claves clausuræ adulterasse, seu adulterari curasse, quibus pœnis subiaceat? 245.

CHORVS, ET CAEREMONIAE.

- Qualiter se debeant habere Canonici in his, quæ ad Chorum spectant, quibus caeremonijs; & ad alia ad hæc pertinentia, a numer. 265. vsque ad 280.
Quibus horis ad Chorum, lectionem, & meditationem pulsandum? 295. vsque ad 306.

COLLECTAE, ET COLLECTORES.

- Repartitiones pecuniarum pro negotijs communibus, à quibus; & quomodo sunt faciendæ? 63. & 80.
Rationes expensarum Capituli à quibus sint recipiendæ. 63.
Collectores quam auctoritatem habeant. 71.
Nolentes solvere collectas à Collectoribus impositas, quam pœnam incurrant. ibidem.

CONFESSARIJ, ET CONFITERI.

- Confessarij à confitentibus nihil accipiant, & sub quibus pœnis. 131. & 261.
Confessarij quales, & quando debeant eligi. 258.
Qui ad audiendas confessiones non sit deputatus neminem ad confessionem admittat; nisi in articulo mortis. 263.
Religiosus nulli extra ordinem potest sua peccata confiteri nisi dum iter agit. 259.
Qui Sacerdotes non sunt quibus, & quo tempore teneantur confiteri, & communicare. 259. & 260.

INDEX.

COMMUNIO SACRAMENTALIS.

Incarceratis semel in anno, & in articulo mortis Sanctissimum
Eucharistiæ Sacramentum ministrari potest. 399.

COMESSATIONES.

Nullus potest exire ad quasvis commessationes, quæcumque illa
sint. 328.

CONVERSI, ET DONATI.

Quidam teneantur recitare, & facere. 172.

Laico coronâ non potest concedi. 174.

Conversi quam poenam incurrant si nolint habere rasuram, &
quomodo illam habere debeant. 359.

CORRECTIO FRATERNA.

Quomodo, & quibus circumstantiis procedendum sit in corre-
ctione fraterna. 116. vsque ad 121.

CRIMEN.

Crimen ab aliquo contra aliquem propositum ex auditu tantum,
non debet admitti, nisi proponens dicat à quo audivit. 98.

& 379.

In criminibus occultis quomodo est procedendum. 99.

In criminibus Abbatum quomodo est procedendum. 101.

Inquisitio de aliquo crimine quomodo debeat fieri. 101. & 379.

Quid de eo, qui crimen contra aliquem objicit per modum ac-
cusationis, & non probat? 103. & 376.

Cognoscens de aliquo crimine, siyè Provincialis, siyè Visitator,
est

INDEX.

- est cui competit mutare delinquentem ex vno ad aliud Monasterium. 390.
- Qui propter aliquod crimen ad aliud Monasterium est missus, non potest exire portam ipsius. 393.
- Crimen sententia digne correptum non potest vltcrius ad correptionem proponi. 96.
- Cui committitur examen alicuius delicti, quomodo id debet mittere. 99.
- Qui de aliquo crimine perpetrato, antequam testes super id iurent, veniam coram Abbate, aut Visitationibus petierit, mitius debet puniri. 102.
- De crimine perpetrato ante vnam visitationem non potest aliquis in alia accusari, nisi sub certa forma. 96.

CONSTITVTIO.

- In constitutionibus quomodo, & à quibus est dispensandum. 202.
- Constitutiones in quibus potest dispensari, non sent, quæ auctoritate Apostolica sunt stabilita; sed Ordinis facta in Capitulis Provincialibus, constat ex num. 81.
- Constitutio aliqua, aut nova Lex nequit in Capitulo privato fieri. ibidem.

DEPOSITVM, ET DEPOSITARII.

- Nullus absque licentia Abbatis potest recipere pecuniam, aut aliam rem, nec ipsam vltra spatium viginti quatuor horarum retinere apud se, vel aliam personam, sed Superiori debet exhibere, & ipse depositario committere. 129.
- Abbas etiam quodcumque acceptum, intra viginti quatuor horarum spatium, depositario tradere debet. ibidem.
- Ex Deposito nihil potest distribui sine licentia Abbatis. ibidem.
- Nullus potest depositum cuiuscumque sit recipere sub gravi poena, 213.

I N D E X.

- Depositarij Conventus quomodo debeant eligi. 135.
 Depositarij in fine cuiuslibet anni. Abbati, duobus, vel tribus
 de senioribus adiunctis, debent reddere rationem eorum, quæ
 recipiunt, & expendunt. 136.
 Procurator in fine cuiuslibet mensis de acceptis pecunijs ratio-
 nem reddat Depositarijs, ibidem.
 Depositarij debent habere vnum inventarium bonorum Con-
 ventus. 238.

D E F U N C T V S.

- Cum aliquis Religiosus infirmus appropinquat morti, quid sit
 faciendum. 242.
 Quæ ad Defunctos pertinent, vide à num. 282. vsque ad 284.
 Circa dispositionem librorum Religiosorum decedentium. 284.
 & 346.

D I F F I N I T O R, E T D I F F I N I T O R I V M.

- Diffinitores quomodo in Capitulo debeant eligi. 50. & 51.
 Diffinitor in Provincialem potest eligi, secus autem in Abbatem
 durante triennio. 52. & 202.
 Duo Diffinitores non possunt assumi ex vna, eademque do-
 mo. 52.
 Si Provincialis electus absens sit, & ad Capitulum venire non
 possit quintus Diffinitor assumatur ad id perficiendum. 56.
 Diffinitorium non potest sine remissione Capituli Provincialis
 diffinire aliquid ex eis, quæ ex Conventibus, & particulari-
 bus ab eo petita fuerint. 62. & 201.
 Quid sit faciendum in calu æqualitatis votorum pro aliqua re
 diffinienda. 201.
 De officio, & potestate Diffinitorum, ibidem; aliqua honesta
 officia Diffinitoribus iniungi possunt. ibidem.

I N D E X.

ELECTIO.

- Quid debeat fieri in electionibus Officialium, qui per vota secreta eliguntur, quando est paritas votorum. 215.
- In electionibus Diffinitorum, & Secretarij, dum est paritas votorum quid debeat fieri. 51.
- Quomodo sint faciendæ ceteræ electiones? Vide capite de Capitulo Provinciali; ac de Capitulo Privato.

EXCOMMVNICARE, ET EXCOMMVNICATVS.

- Tenantur Prælati ter quolibet anno aliquos excommunicatos denunciare. 403.
- Qui contumaciter sustinuerint se excommunicari per tres dies, cui poenæ subiaceant. 375.
- Excommunicatos nominatim ab ipso Capitulo, possunt Abbates absolvere. 404. & 405.
- Abbas de facili non proferat excommunicationis sententiam. 407.
- Quam poenam incurrat Abbas, qui de facili infert in subditos excommunicationis sententiam. 408.

FRENETICVS, ET FVRIBVNDVS.

- Quid de freneticis, & furibundis debeat fieri. 394.

FACINOROSI.

- Nullus potest recipere ad habitandum in Monasterio homines facinorosos, exules, &c. 189.

GRAVAMEN.

- De gravaminibus factis à Visitoribus, & Provinciali cognos-

INDEX.

cetur in Capitulo priuato.	77.
Dum tractatur de gravaminibus factis à Provinciali, ipse debet non esse præfens.	79.

HOSPITES.

Hospites quomodo se debent habere.	351.
Hospites Prælato domus, ad quam declinaverint, in omnibus, debent obedire.	356.
Religiosi Ordinis accedentes ad aliquod Monasterium sine licentia, non admittantur.	355.
Abbas, & Prior hospites, quænam loca debeant habere.	356.

IEIUNIUM.

Quibus diebus obseruari debeat ieiunium, & quibus abstinentia.	329. & 331.
Quinam infirmi teneantur obseruare Ieiunium.	344.
Pœna Ieiunij in pane, & aqua, quo ad vnâ, vel geminâ refectionem.	364.

INFIRMVS.

Infirmus debet non curari in domibus sæcularium.	343.
Aliqui infirmi tenentur obseruare ieiunia.	345.
Infirmi ad quid teneantur,	344. & 345.

INCARCERANDI.

Expensas incarcerandorum debent solvere domus, quarum sunt Canonici.	396.
Incarcerandi quomodo in victu sunt tractandi.	400.
Quinam sint iucarcerandi,	395. & 400.

INDEX.

LITTERAE.

- Nemo potest litteras publicas super negotio communem statum
Ordinis tangente impetrare. 197.
- Quid sit faciendum de eo, qui litteras missivas statum Ordinis
tangente, aut scripserit, aut miserit. 367.
- Quid de eo, qui litteras alicui directas aperuerit. 367.
- Quid de eo, qui litteras Provinciali Missas, vel ab ipso alijs trans-
missas aperuerit. ibidem.
- Quid de eis, qui de falsitate litterarum Ordinis fuerint convi-
cti. 395. & 403.

LVDVS.

- De prohibitione Ludi, & poenis transgressoribus infligendis. Vi-
de, num. 191. & 192.

MONASTERIVM.

- In quolibet Monasterio debet esse vnus liber, in quo scribantur
actus Capitulares. 132.
- In quolibet Monasterio debet esse vna arca communis, & vnus li-
ber, in quo omnes redditus, & proventus scribantur. 134.
- Quot Canonici debeant esse in quolibet Monasterio. 139.
- Quomodo, & quando vnum Monasterium alterum debeat ad-
iuuare. 139. & 168.
- Nova Monasteria quomodo debeant construi. 163.
- Non potest Monasterium fideiubere, pro aliquo, qui non sit de
Ordine; potest tamen pro Ecclesia sui Ordinis cum assensu Ca-
pituli Provincialis. 213.

INDEX.

NOVITII.

- Nec Pater Provincialis, nec Visitatores, dum visitant possunt recipere Novitios ad professionem, vel ad habitum. 89.
- Novitij quomodo, & quales debeant recipi. 140. & sequentibus.
- Qualis debeat esse Novitiorum Magister. 146.
- Monasterium in quo sunt Novitij debet illorum necessitatibus subvenire. 148.
- Novitij in Capitulo ad correctionem culparum non debent remanere. 149.
- Novitius, qui professionem noluit emittere, si postmodum redierit, ad quid teneatur. 150.
- Conversi, & Donati quomodo debeant recipi, & professionem emittere. 151.
- Novitij vsque ad quod tempus debeant manere sub disciplina Magistrum. 154.
- Novitij, & Professi non retineantur in locis nativis. 155.
- Fratres alterius Ordinis quomodo ad habitum possint recipi. 176.
- Solus Abbas potest recipere Novitios ad habitum, & professionem. 184.

OFFICIA, ET OFFICIALIS.

- Officia, & dignitates, quæ antequam triennium compleatur; vacare contigerit quomodo debeant eligi. 66. & 82.
- Nullus officialis, sive Ordinis, sive Conventus potest dimittere suum officium absque consensu Superioris. 211.
- In Officialium Conventus electione, quid debeat fieri dum est paritas votorum. 215.
- Quam potestatem Prior habeat. 219. & 220. & 130.
- De quolibet officio in particulari, Vide, à num. 196. vsque 253.

I N D E X.

ORDINARI , ET ORDINES.

Quo tempore suæ ætatis Professus debeat ordinari.	154.
Quanam requirantur, vt Professus Sacros ordines suscipiat, & à quo possit mitti.	157.
Quam pœnam incurrat Abbas, qui aliquem irregularem fecerit ordinari.	159.
Prior, aut Præses non concedant Litteras dimissorias.	184.
Qui mittuntur ad suscipiendos ordines debent radi.	358.
Qui in Apostasia ordinantur manent suspensi,	383.
Quis illos à suspensione possit absolvere.	ibidem.

P O E N A.

Contra Abbatem, qui non curat, vt scribantur expensæ redditus, & percepta Monasterij.	136.
Contra eos, qui habitum alterius Religionis assumunt, & postea redeunt.	177.
Contra eos, qui suos Abbates non recipiunt.	65.
Contra eos, qui revelant Secreta Ordinis.	185.
Contra eos, qui prætendunt ius ad aliquid confugientes ad audientiam extraordinariam.	210.
Contra eos, qui adulterant claves domus.	245.
Contra eos, qui notoriè sunt criminosi; aut in graviori culpa, si celebrent.	255.
Contra confessarios, qui aliquid accipiunt à confitentibus.	261.
Contra eos, qui aliqui extra ordinem confitentur.	264.
Contra eos, quibus Abbas iniungit aliquam obedientiam, & proteruè nolunt recipere, seu receptam dimittunt.	291.
Contra Prælatos, aut Præsides concedentes licentiam, vt frangantur ieiunia.	330.
Contra habentes yasa aurea, aut argentea,	206.
	Con-

I N D E X.

- Contra conquerentes absque iusta querelæ causa, 77.
- Contra Priorem, qui eodem die, quo Abbas decesserit non mittit ad intimandum Patri Provinciali. 83.
- Contra eos, qui in habitu, & vestitu non observant constitutiones Ordinis. 338.
- Contra Prælatos, & Subditos, qui ad Curiam, sive Vallis-Oletum accedunt sine licentia. 352.
- Contra accedentes sine licentia ad Monasterium de Retuerta, ad Capitulum Provinciale, seu privatum, & contra eos qui intra sex menses ante Capitulum ingrediuntur in Monasteria. 353.
- & 354.
- Pœna Ieiunij in pane, & aqua, quomodo sit intelligenda quoad unam, vel geminam refectionem. 364.
- Contra exeuntes è Monasterio prætextu appellationis. 122.
- Contra subornatores, & favores procurantes. 31.
- Contra eos, qui ad novas Missas celebrandas convocationes secularium faciunt. 365.
- Contra eos, qui de victu, & vestitu murmuraverint. 366.
- Contra eos, qui litteras aperiunt, & scribunt. 367.
- Contra eos, qui carceratos sine Abbatis licentia visitant, defendunt, aut fovent, aut cum illis loquuntur. 368.
- Contra inobedientes Prælati, & Officialibus, aut cum ipsis contententes. 369.
- Contra eum, qui conscius de lapsu carnis alterius, non intimat Abbati, aut Præsidi. 370.
- Contra eos, qui uacante Abbazia aliquid innovaverint. 184.
- Contra eos, qui de lapsu carnis sunt convicti, aut confessi. 387.
- & 389.
- Quæ pœna sit carere obedientia nominata. 371.
- Contra eos, qui dispensant in pœnis contentis in statutis Ordinibus. 374.
- Contra infamatores, periuros, contumaces, & contra eos, qui malitiosa concordia contra aliquem se erigunt, 375. & 376.
- Con-

I N D E X.

Contra eos, qui contumaciter sustinent esse excommunicatos per tres dies, & qui ad extraordinariam iurisdictionem confugiunt.	375. & 387.
Contra accusantes Prælatum, aut aliquem Canonicum de aliquo crimine, & contra eos, qui prædictos infamauerint.	376.
&	102.
Contra eos, qui parètibus suis aliquas querimonias fecerint.	377.
&	387.
Contra eos, qui manus violentas in Prælatos, vel Religiosos iecerint.	378.
Contra eos, qui aliquem percusserint.	377.
&	389.
Contra eos, qui nolunt recipere visitatorem.	112.
Contra eos, qui propria auctoritate aliquam Domum visitare præsumperint.	112.
Contra Visitatores, qui silentium non servant in visitatione.	109.
Quibus sit infligenda pœna carceris perpetuæ.	388.
Contra Apostatas, & qui eos foverint, a num.	380.
vsque ad	386.
Contra Priorem, & Subpriorem, qui disensioni contra Abbatem non resisterint.	389.
Contra eos, qui disensionem seminaverint.	ibidem.
Contra Prælatos, qui non receperint Religiosos ad se transmissos.	391.
Contra eos, qui publicè deliquerint.	371.
Contra eos, qui in clausuram mulieres induxerint.	190 & 388.
Contra Prælatos, & præfides, qui emissis ad sua Monasteria propter aliquod crimen licentiam concedunt exeundi.	393.
Contra incorrigibiles.	394.
Contra incedentes in habitu sæculari, & arma portantes, aut in cella habentes.	395.
Contra furem, homicidam, proprietarium, falsarium, & incendiarium.	ibidem.

I N D E X.

Contra sodomitam , & eum , qui sacrilegium cum Moniali commisit.	397.
Contra eos , qui incarcerationis aliquod auxilium , vt evadant concedunt.	398.
Contra eos , qui reformationi resistunt.	409.

P R A E D I C A R E.

Nemo potest mitti ad prædicandum pro quæstu.	214.
--	------

P R I O R.

Prior Monasterij de Retuerta quando habeat votum in Capitulo.	49. & 50.
Prior de Retuerta deficiente Provinciali , & eius Vicario tenetur vocare , ut eligant Vicarium.	66.
Prior quater in anno quomodo teneatur visitare cellas.	130.
Prior non potest recipere Novitios , neque litteras dimissionarias concedere.	184.
Nec Prior , neque quilibet aler , existente in domo Abbate , audeat pœnas iniungere , neque ab illis absolvere.	209.
De officio Prioris , à num.	216. vsque ad 219.
Prior dispensare nequit in his , quæ Abbas præcipit.	218.
In his , quæ Prior præcipit , Subprior dispensare non potest.	220.
Prior hospes , quem locum debeat habere.	356.
Prior ipso die , quo Abbas decesserit mittat ad intimandum Patri Provinciali.	83.

P R O C U R A T O R.

Procurator reprobatus ab ijs , qui inspiciunt mandata procuratoria.	44.
Vnus Procurator , cum vno Diffinitore debet examinare manda-	

I N D E X.

- ta procuratoria , & excusationes absentium , quæ ad Capitulum afferuntur. 37.
- Procurator Conventus non debet proponere in Capitulo negotium particulare , vt Procurator Conventus, sed vt illius Particularis , qui sibi commissit. 38.
- Procurator quomodo debeat eligi , qualis debeat esse , & quid teneatur facere. 250. vsque ad 253.

P R O P R I E T A S , E T P R O P R I E T A R I I .

- Proprietas quomodo fit tollenda. 127.
- Nullus potest aliquid retinere vltra viginti quatuor horarum spatium. 129.
- Nemo possidere potest aliquem Prioratum , Beneficium , membrum , prædium , Capellaniam , aut quid simile. 131.
- Nec Abbas , nec Canonicus mulam , aut equum habeat. 175.
- Proprietarij quomodo sint puniendi. 395. & 403.

P R O V I N C I A L I S .

- Provincialis quomodo debet eligi. 54. & 50.
- Contra Provinciale quomodo debeat procedi , si aliquid contra eum resultet. 78. & 114.
- Provincialis in Monasterijs , quæ visitat , nec ad habitum , nec ad professionem potest Novitios admittere. 89.
- Provincialis coram quibus in Capitulo Provinciali teneatur reddere rationem totius suæ publicæ , ac privatæ administrationis. 59. & 131.
- Provincialis nihil potest exigere , pro aliqua licentia , seu dispensatione , vel pro alijs quibuscumque litteris sub pœna suspensionis ab Officio. 133.
- De officio , & potestate Provincialis. an. 196. vsque ad 200.
- Provincialis nulli debet concedere exemptionem , aut indultum. &

I N D E X.

- & ipse tenetur observare statuta Ordinis, 199.
 Provincialis, in quibuscumque constitutionibus dispensare nequit, 200.
 Provincialis tenetur reddere rationem Visitatoribus de Retuerta, 114. & 349.
 Quando in rebus Diffiniendis, si fuerit paritas votorum, standum sit pro parte, cui Provincialis adhæserit, 201.
 Provincialis potest dispensare in pœnis inflictis per constitutiones, 384.
 Provincialis in prima instantia non debet contra aliquem procedere, sed proprius Abbas, 384.

PROVISOR.

- Provisor Abbati, & Depositarijs debet reddere rationem de acceptis, & expensis, 131. & 235.
 Electio Provisoris pertinet ad Conventum cum Abbate, 233.
 Plura, quæ ad officium Provisoris pertinent, vide à num. 233. usque ad 236. & à 134. usque ad 136.

RESIDENTIA.

- Residentia Provincialis, Diffinitorum, Visitatorum, & Secretarij ad solum Diffinitorium pertinet, 59. & 204.

REFECTORIVM, ET REFECTIO.

- Quæ pertinent ad Refectorium, & Refectionem, Vide, 318.
 & 331.

SECRETARIVS.

- Secretarius quomodo debeat eligi, 49. & 51.
 Nihil

INDEX.

Nihil potest exigere pro quacumque licentia, seu alijs litteris. 133.

SOCIUS PROVINCIALIS.

A quibus debeat eligi, quis debeat, & possit esse, & quam auctoritatem habeat. 67.

Socius debet assistere Visitationibus faciendis per Patrem Provinciale. ibidem.

STATUTA.

Statuta facta in Capitulo quam vim habeant, & quomodo debeant observari, & impugnari. 69. & 70.

Semel approbata in Capitulo Provinciali inviolabiliter decet rō observentur. ibidem.

Statuta non possunt fieri in Capitulo privato. 81.

TEMPVS.

Tempus quomodo sit dispensandum, quidque in qualibet hora debeat fieri. Vide à num. 295. vsque ad 306.

VENDITIO, ET LOCATIO.

Venditiones, & Locationes quomodo, & quando debeant fieri. Vide à num. 179. vsque ad 183.

VICARIVS PROVINCIALIS.

Vicarius debet eligi, qui sit Abbas. 66.

Quando, & quomodo habeat vices Provincialis. ibidem, & 379.

Absente, defuncto, aut impedito Provinciali, debet Vicarius

I N D I E X.

præsidere in Capitulo Provinciali. 66.

VINDEMIARE , ET METERE.

Priores , & Subpriores ad vindemiandum , & metendum, aut ad
alia exteriora non mittantur. 219.

VISITATORES.

Visitatores de Retuerta , & Ordinis quomodo debeant eligi. 67.

Visitatores in visitatione quomodo se debeant habere, quamque
authoritatem habeant. 87.

Visitatores possunt suspendere Abbatem , sed priuare non pos-
sunt. ibidem.

Visitatores in domibus , quas visitant , etiam præsint, regimen non
habent. 89.

Visitatores debent præsentrare litteras Capituli , quæ vulgo, di-
cuntur Patente. 91.

Visitatores non possunt recipere accusationes Fratris privati. 97.

Quomodo debeant recipere testimonia laicorum. ibidem.

Visitatores possunt Canonicos mittere ex vno ad aliud Monaste-
rium propter aliquod crimen. 378. & 390.

Visitatores, supplicium aliquorum criminum debent remittere
ad Provinciale , & Capitulum. 98.

Fratres emissos authoritate Provincialis , aut Capituli remittere
non possunt. 108.

Nihil audeant attentare , quod eis per patentes litteras Provin-
cialis , aut Capituli non fuerit expresse commissum. ibidem.

Visitatores tenentur seruare silentium circa ea , quæ in visitatio-
nibus acciderunt. 109.

Visitatores Monasterij de Retuerta , quomodo illud debeant vi-
sitare. 113.

Quomodo debeant procedere contra Provinciale, 114.

Or.

I N D E X.

- Ordinationes ab ipsis factæ in dicto Monasterio etiam à Provin-
ciali debent observari. 199.
Coram ipsis Provincialis debet reddere rationem , si absque vr-
gente necessitate è sua domo exierit. 349.
Visitatores debent inquirere quomodo redditus Monasterij ex-
penduntur , & sumptus librum videre. 95. & 131.
Visitatores nihil pro quocumque negotio possunt recipere. 133.

Cetera in suis proprijs Capitulis videantur.

F I N I S.

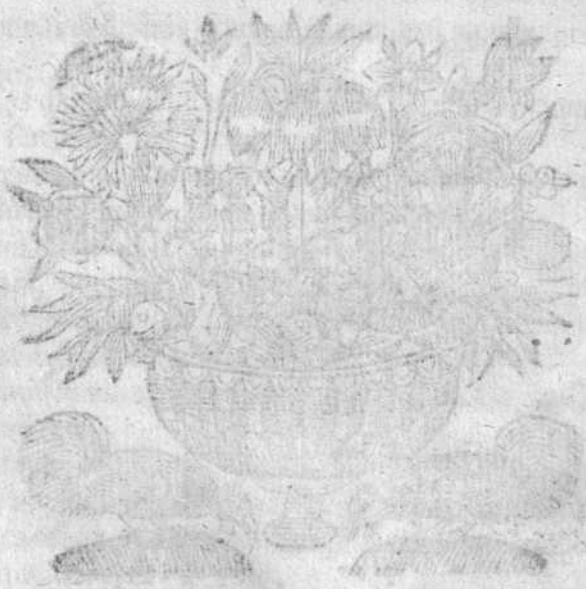

INDEX

Observations de l'Etat de la République de Venise
1797
Comptes de l'Etat de Venise pour l'année 1797
1798
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1798
1799
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1799
1800
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1800
1801
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1801
1802
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1802
1803
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1803
1804
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1804
1805
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1805
1806
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1806
1807
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1807
1808
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1808
1809
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1809
1810
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1810
1811
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1811
1812
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1812
1813
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1813
1814
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1814
1815
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1815
1816
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1816
1817
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1817
1818
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1818
1819
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1819
1820
Vues de l'Etat de Venise pour l'année 1820

Comptes de l'Etat de Venise pour l'année 1797

FINIS

INCIPIT REGVLA BEATISSIMI PATRIS
nostri Augustini, Hipponensis Episcopi, & Eccle-
siæ Doctoris eximij.

CAPVT PRIMVM.

ANTE omnia, fratres charissimi, diligatur
Deus, deinde proximus; quia ista præcep-
ta sunt principaliter nobis data. Hæc igi-
tur sunt, quæ vt observetis præcipimus in
Monasterio constituti. Primum propter quod in vnum
estis congregati, vt vnanimis habitetis in domo, &
sit vobis anima vna, & cor vnum in Deo: Et non dica-
tis aliquid proprium, sed sint vobis omnia communia: Et
distribuatur vnicuique vestrum à Præposito vestro victus,
& tegumentum, non æqualiter omnibus, quia non æqua-
liter valetis omnes, sed potius vnicuique, sicut cuique
opus fuerit. Sic enim legitis in Actibus Apostolorum:
quia erant illis omnia communia, & distribuebatur vni-
cuique, sicut cuique opus erat. Qui aliquid habebant in
sæculo, quando ingressi sunt Monasterium, libenter ve-
lint illud esse commune. Qui autem non habebant, non
ea querant in Monasterio, quæ nec foris habere potue-
runt: sed tamen eorum infirmitati, quod opus est tribua-
tur: etiam si paupertas eorum quando foris erant, nec ip-
sa necessaria poterat invenire. Tamen non ideo putent

se esse felices, quia invenerunt victum, & tēgumentum; quale foris invenire non poterant. Nec erigant cervicem, quia sociantur eis, ad quos foris accedere non audebant: sed sursum cor habeant, & terrena vana non quærant; ne incipiant Monasteria diuitibus esse vtilia, non pauperibus, si divites illic humiliantur, & pauperes illic inflantur. Rursus etiam illi, qui aliquid videbantur esse in sæculo, non habeant fastidio fratres suos, qui ad illam sanctam societatem ex paupertate venerunt. Magis autem studeant non de parentum diuitum dignitate, sed de pauperum fratrum societate gloriari. Nec extollantur si communi vitæ aliquid de suis facultatibus contulerint; nec de suis diuitijs magis superbiant, quia eas ipsi Monasterio partiuntur, quam si eis in sæculo fruerentur. Alia quippè quæcumque iniquitas in malis operibus exercetur, ut fiant: superbia verò etiam bonis operibus insidiatur, ut pereant. Et quid prodest dispergendo dare pauperibus, & pauperem fieri, cum anima misera superbior efficitur diuitias contemnendo, quam fuerat possidendo? Omnes ergo unanimiter, & concorditer vivite, & honorate in vobis Deum in vicem, cuius templa facti estis.

CAPVT SECVNDVM.

Orationibus instate, horis, & temporibus constitutis. In Oratorio nemo aliquid agat, nisi ad quod

factum est, vnde & nomen accepit: vt si forte aliqui, etiam
preter horas constitutas (si eis vacat) orare voluerint, non
eis sint impedimento, qui ibi aliquid agendum putauerint.
Psalms, & Hymnis cum oratis Deum, hoc versetur in
corde, quod profertur in ore. Et nolite cantare, nisi quod
legitis esse cantandum. Quod autem non ita scriptum est
vt cantetur, non cantetur. Carnem vestram domate ie-
iunijs, & abstinentia esce, & potus, quantum valetudo
permittat. Quando autem aliquis non potest ieiunare,
non tamen extra horam prandij aliquid alimentorum su-
mat, nisi cum ægrotat. Cum acceditis ad mensam, do-
nec inde surgatis, quod vobis secundum consuetudinem
legitur, sine tumultu, & contentionibus audite: nec so-
læ vobis fauces sumant cibum, sed & aures esuriant ver-
bum Dei. Qui infirmi sunt ex pristina consuetudine, si
aliter tractantur in victu, non debet alijs molestum esse;
nec iniustum videri eis, quos fecit aliqua consuetudo
fortiores. Nec illos feliciores putent, quia sumunt, quod
non sumunt ipsi: sed sibi potius gratulentur, quia valent,
quod non valent illi. Et si eis, qui venerunt ex moribus
delicatosioribus ad Monasterium, aliquid alimentorum, ve-
stimentorum, operimentorumve datur, quod alijs fortio-
ribus, & ideo felicioribus non datur: cogitare debent, qui-
bus non datur, quantum de sua sæculari vita illi ad istam
descenderint, quamuis vsque ad aliorum, qui sunt corpo-
re firmiores, frugalitatem peruenire non potuerint. Nec

debet velle omnes, quod paucos vident amplius, non quia honorantur, sed quia tolerantur accipere: ne contingat detestanda perversitas, vt in Monasterio, vbi quantum possunt, fiunt diuites laboriosi, fiant pauperes delicati. Sanè, quemadmodum ægrotantes necesse habent minus accipere, ne grauentur: ita & post ægritudinem, sic tractandi sunt, vt citius recreentur, etiam si de humillima sæculi paupertate venerint, tanquam hoc illis contulerit recentior ægritudo, quod diuitibus anterior consuetudo. Sed cum vires pristinas reparauerint, reddeant ad felicitatem consuetudinem suam: quæ famulos Dei tantò amplius decet, quantò minus indigent. Ne cibi eos voluptas iam teneat vegetatos, quos necessitas leuarat infirmos. Illos æstimant ditiores, qui in sustinenda parcitate fuerint fortiores. Melius est enim minus egere, quàm plus habere.

CAPVT TERTIVM.

Non sit notabilis habitus vester: nec affectèris vestibus placere, sed moribus. Quando proceditis, simul ambulate. Cum veneritis quò itis, simul stete. In incessu, statu, habitu, & in omnibus motibus vestris, nihil fiat, quod cuiusquam offendant aspectum, sed quod vestram deceat sanctitatem. Oculi vestri, & si iaciantur in aliquam foeminarum, in nullam figantur. Neque enim quando proceditis, foeminas videre prohibemini: sed appetere

rē, vel ab ipsis appeti velle, criminofum est. Nec solo ta-
ctu, & affectu, sed aspectu quoque appetitur, & appetit
concupifcentia foeminarum. Nec dicatis vos habere ani-
mos pudicos, fi habeatis oculos impudicos: quia impudi-
cus oculus, impudici cordis est nuntius. Et cum fe invi-
cem fibimet, etiam tacente lingua, confpectu mutuo, cor-
da nunciant impudica, & fecundum concupifcentiam
carnis alterutro delectantur ardore, etiam intactis ab im-
munda violatione corporibus, fugit caftitas ipfa de mori-
bus. Nec putare debet, qui in foeminam figit oculum, &
illius in fe ipfum diligit fixum, ab alijs fe non videri, cum
hoc facit: videtur omnino, & à quibus fe videri non arbi-
tratur. Sed & fi lateat, & à nemine hominum videatur,
quid faciet de illo defuper inspectore, quem latere nihil
potest? An ideò putandus est non videre, quia tantò vi-
det patientius, quanto fapientius? Illi ergo vir fanctus ti-
meat difplicere: ne velit foeminæ malè placere. Illum cogi-
tet omnia videre, ne velit foeminam malè videre. Illius
namque in hac caufa commendatus est timor: vbi fcrip-
tum est. Abominatio eft Domino defigens oculum. Quan-
dò ergo fimul eftis in Ecclefia, & vbi cumque foeminæ funt,
in vicem veftram pudicitiam cuftodire. Deus enim qui ha-
bitat in vobis, etiam ifto modo cuftodiet vos ex vobis. Et
fi hanc, de qua loquor vobis, oculi petulantiam in aliquo
veftro adverteritis, ftatim admonete, ne cœpta progred-
diantur, fed de proximò corrigantur. Si autem, & poft

admonitionem iterum, vel alio quocumque die id ipsum facere eum videritis, iam velut vulneratum sanandum prodat, quicumque hoc potuerit invenire. Prius tamen est alteri, vel tertio demonstrandum, ut duorum, vel trium possit ore conuinci, & competenti seueritate coerceri. Nec vos iudicetis esse maleuolos, quando hoc inditatis. Magis quippe nocentes estis, si fratres vestros, quos indicando corrigere potestis, tacendo perire permittitis. Si enim frater tuus vulnus haberet in corpore, quod vellet occultari, dum timet secari, nonne crudeliter à te fileretur, & misericorditer indicaretur? Quando ergo eum potius debes manifestare, ne deterius putrescat in corde? Sed antequam alijs demonstretur, per quos convincendus est, si negauerit, prius Præposito debet ostendi, si admonitus neglexerit corrigi: ne fortè secretius correctus possit non innotescere ceteris. Si autem negauerit, tunc neganti adhibendi sunt alij, ut iam coram omnibus possit non ab vno teste argui, sed à duobus, vel tribus convinci. Conuictus verò, secundum Præpositi, vel etiam Præbyteri, ad cuius dispensationem pertinet arbitrium, debet emendatoriam subire vindictam. Quam si ferre recusauerit, etiam si ipse non abcesserit, de vestra societate proijciatur. Non enim & hoc fit crudeliter, sed misericorditer, ne contagione pestifera plurimos perdat. Et hoc, quod dixi de oculo non figendo, etiam in ceteris inveniendis, prohibendis, indicandis, convincendis, iudi-

candisque peccatis, diligenter, & fideliter obseruetur, cum dilectione hominum, & odio vitiorum. Quicumque autem in tantum progressus fuerit malum, vt occultè ab aliquo litteras, vel quodlibet munus acceperit; si hoc vltro confitetur, parcatur illi, & oretur pro eo. Si autem deprehenditur, & conuincitur; secundum arbitrium Præsbyteri, vel Præpositi, grauius emendetur.

CAPVT QVARTVM.

VEstes vestras in vnum habeatis, sub vno custode, vel duobus, vel quot sufficere possint ad eas excutiendas, ne à tinea lædantur. Et sicut pascimini ex vno Cellario, sic induamini ex vno Vestiario. Si fieri potest ad vos non pertineat, quod vobis indumentum pro temporum congruentia proferatur, vtrum hoc recipiat vnusquisque, quod deposuerat, an aliud quod alter habuerat: dum tamen vnicuique, pro vt cuique opus est non negetur. Si autem hinc inter vos contentiones, & murmura oriuntur; cum conqueritur aliquis se deterius accepisse, quam prius habuerat, & indignum se esse, quòd non ita vestiaur, sicut alius frater vestiebatur; hinc vos probate quantum vobis desit in illo interiori sancto habitu cordis, qui pro habitu corporis litigatis. Tamen, si vestra toleratur infirmitas, vt hoc recipiatis, quod posueratis; in vno tamen loco sub communibus custodibus habete, quod ponitis; Ita sane,

ut nullus sibi aliquid operetur, sed omnia opera vestra in
vnum fiant maiori studio, & frequentiori alacritate, quàm
si vobis singuli propria faceretis. Charitas enim, de qua
scriptum est quòd non quærit, quæ sua sunt, sic intelligi-
tur: quia communia proprijs, non propria communibus
anteponit. Et ideò, quantò amplius rem communem,
quàm propriam curaueritis, tantò vos amplius proficere
noueritis: vt in omnibus quibus vtitur, transitoria neces-
sitas, superemineat, quæ permanet charitas. Consequens
ergo est, vt etiam, cum quis suis filijs, aut aliqua necessitudi-
ne ad se pertinentibus, in Monasterio constitutis, aliquam
contulerit vestem, siuè quodlibèt aliud inter necessaria
deputandum, non occultè accipiat, sed sit in potestate
Præpositi; vt in rem communem redactum, cui necesse
fuerit, præbeatur. Quod si aliquis rem sibi collatam ex-
lauerit, furti iudicio condemnetur. Indumenta vestra se-
cundùm arbitrium Præpositi lauentur, siuè à vobis, siuè à
sullonibus: ne interiores anime sordes contrahat mundus
vestis nimius appetitus. Lanacrum etiam corporis, cum
infirmittatis necessitas cogit, minimè denegetur. Fiat ta-
men sine murmure de consilio medicine, ita vt etiam si
vobis, iubente Præposito, faciat, quod faciendum est pro
salute. Si autem velis, & fortè non expedit, sine cupiditi-
tati non obediatur. Aliquando enim etiam si noceat,
prodesse creditur, quod delectat. Denique si latens est do-
lor in corpore, famulo Dei dicenti quid sibi doleat, sine

in dubitatione credatur. Sed tamen vtrum sanando illi do-
im lori, quod delectat, expediat; si non est certum, medicus
ua consulatur. † Nec eant ad balnea, siue quocumque ire ne-
gi- cesse fuerit, minùs quàm duo vel tres. Et ille, qui habet
us aliquò eundi necessitatem; cum quibus Præpositus iusse-
m, rit, ire debet. † Agrotantium cura, siue post ægritudi-
ere nem reficiendorum, siue aliqua imbecillitate, etiam sine
ef- febribus laborantium, vni alicui debet iniungi, vt ipse de-
ens Cellario petat, quod cuique opus esse perspexerit. † Siue au-
di- rem qui Cellario, siue qui vestibus, siue qui codicibus præ-
am ponuntur, sine murmure seruiant fratribus suis. † Codices
ria certa hora singulis diebus petantur. Extra horam, qui pe-
ate tierit, non accipiet. Vestimenta verò, & calceamenta quan-
esse dò fuerint indigentibus necessaria, dare non differant, sub
æ- quorum custodia sunt, quæ poscuntur.

CAPVT QVINTVM.

Lites, aut nullas habeatis, aut quam celeritè fi-
ne ira crescat in odium, & irabem faciat de-
ca, & animam faciat homicidam. Sic enim legis
pro- odi fratrem suum homicida est. † Quicumque
li- uit, vel maledicto, vel etiam criminis obiectu a-
eat, tulerit, meminerit satisfactione, quam citius curate
do- recu; & ille qui læsus est, sine disceptatione dimit-
it; autem in vicem se læserint, inuicem sibi debita relax-

bebunt, propter orationes vestras, quas utique, quanto crebriores habetis, tanto sanctiores habere debetis. † Melior est autem qui quamvis ira sæpè tentatur, tamen impetrare festinat, ut sibi dimittat, cui se fecisse agnoscit iniuriam, quàm qui tardius irascitur, & ad veniam petendam tardius inclinatur. † Qui autem nunquam vult petere veniam, aut non ex animo petit, sine causa est in Monasterio; etiam si inde non proijciatur. Proinde vobis à verbis durioribus parcite. Quæ si emissa fuerint ex ore vestro, non pigeat ex ipso ore proferre medicamenta, vnde facta sunt vulnera. † Quando autem necessitas disciplinæ in moribus coercendis dicere vos dura verba compellit, etiam si ipsi modum vos excessisse sentitis, non à vobis exigitur, ut à vobis subditis veniam postuletis: ne apud eos, quos oportet esse subiectos, dum nimium seruetur humilitas, reverendi frangatur auctoritas. † Sed tamen perenda est venia ab omniur. Domino; qui novit etiam eos, quos plus iusto fortè corripitis, quanta benevolentia diligatis. † Non carnalem carnalis, sed spiritualis debet esse inter vos dilectio.

CAPVT SEXTVM.

P Repolito ramquam patri obediatur: multò magis Presbytero, qui omnium vestrum curam gerit. †

CAPIT. SEPTIMUM.

VT ergo cuncta ista seruentur; & si quid seruatum
 minus fuerit, non negligenter prætereatur; sed vt
 emendandum, corrigendumque curetur; ad Præpositum
 præcipuè pertinebit, vt ad Præsbyterum (cuius est apud
 vos maior authoritas) referat, quod modum, vel vires eius
 excedit. Ipse verò qui vobis præest, non se existimet po-
 testate dominante, sed charitate seruiente felicem. Ho-
 nore coram vobis Prælatus sit vobis, timore coram Deo
 subtractus sit pedibus vestris. Circa omnes seipsum bo-
 norum operum præbeat exemplum, corripiat inquietos,
 consoletur pusillanimes, suscipiat infirmos. Patiens sit ad
 omnes. Disciplinam libens habeat: metuendus imponat.
 Et quamvis vtrumque sit necessarium; plùs tamen à vobis
 amari appetat, quàm timeri; semper cogitans
 vobis redditurum esse rationem. Vnde vos i-
 diendo, non solum vestri, sed etiam ipsius
 quia inter vos tantò in loco superiore, tantò i-
 maiori versatur. Donet Dominus, vt obserue-
 nia, tamquam spiritualis pulchritudinis amato-
 no Christi odore de bona conuersatione frag-
 sicut serui sub lege, sed sicut liberi sub gratia.
 Vt autem vos in hoc libello, tamquam in spec-
 inspicere; ne per obliuionem aliquid negligat
 reprimana vobis legatur. Et vbi vos inueni-

DE

29

2.985